

Cyfarfod

BWRDD PENSIWN

Dyddiad ac Amser

2.00 y.h., DYDD MAWRTH, 3YDD MAWRTH, 2020

Lleoliad

Siambwr Hywel Dda - Swyddfeydd y Cyngor, Caernarfon

Pwynt Cyswllt

Lowri Haf Evans

01286 679878

lowrihafevans@gwynedd.llyw.cymru

(Dosbarthwyd Dydd Llun, 24 Chwefror 2020)

BWRDD PENSIWN

AELODAETH

CYNYCHLIOLWYR CYFLOGWR

Huw Trainor (Heddlu Gogledd Cymru)

Cyng Aled Lloyd Evans (Cyngor Gwynedd)

Sioned Parry (Cyngor Bwrdeistrefol Conwy)

CYNYCHLIOLWYR AELODAU

Hywel Eifion Jones (wedi ymddeol – Cyngor Mon gynt)

Osian Richards (Cyngor Gwynedd)

Sharon Warnes (wedi ymddeol - Cyngor Gwynedd gynt)

R H A G L E N

1. YMDDIHEURIADAU

I dderbyn unrhyw ymddiheuriadau am absenoldeb

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

I dderbyn unrhyw ddatganiad o fuddiant personol

3. MATERION BRYD

Nodi unrhyw eitemau sy'n fater brys ym marn y cadeirydd fel y gellir eu hystyried.

4. COFNODION

5 - 8

Bydd y Cadeirydd yn cynnig y dylid llofnodi cofnodion cyfarfod o'r pwyllgor hwn a gynhaliwyd 10fed o Ragfyr 2019 fel rhai cywir

5. COFNODION PWYLLGOR PENSIYNAU

9 - 11

Cyflwyno er gwybodaeth, cofnodion y Pwyllgor Pensiynau a gynhaliwyd 16 o Ionawr 2020 ac ystyried unrhyw faterion yn codi

6. DIWEDDARIAD CYFFREDINOL AM WEINYDDIAETH PENSIYNAU

12 - 16

I ystyried yr adroddiad

7. DIWEDDARIAD PARTNERIAETH PENSIWN CYMRU

17 - 19

I ystyried yr adroddiad

- 8. CYFATHREBU GYDAG AELODAU NEWYDD AC IFANC 20 - 62**

I ystyried yr adroddiad

- 9. CYNHADLEDD LAPFF, 4-6 RHAGFYR 2019- BOURNEMOUTH 63 - 67**

I ystyried yr adroddiad

- 10. CYNHADLEDD LLYWODRAETHU'R CPLLL, 23-24 IONAWR 2020 - EFROG 68 - 73**

I ystyried yr adroddiad

- 11. PECYN HYFFORDDIANT Y RHEOLEIDDIWR PENSIYNAU 74 - 77**

I ystyried yr adroddiad

BWRDD PENSIWN, 10.12.19

Yn bresennol: H. Eifion Jones (Cynrychiolydd Aelodau'r Cynllun), Osian Richards (Cynrychiolydd Aelodau) - Cadeirydd, Huw Trainor (Cynrychiolydd Cyflogwr) a Sharon Warnes (Cynrychiolydd Aelodau).

Swyddogion:- Delyth Jones Thomas (Rheolwr Buddsoddi), Meirion Jones (Rheolwr Pensiynau) a Lowri Haf Evans (Swyddog Gwasanaethau Democratiaeth).

1. YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan Cynghorydd Aled Evans (Cyngor Gwynedd) Cynghorydd John Pughe Roberts (Cadeirydd y Pwyllgor Pensiynau) a Dafydd Edwards (Pennaeth Cyllid)

Anfonwyd dymuniadau gorau am wellhad buan i'r Pennaeth Cyllid

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Dim i'w nodi

3. MATERION BRYD

Dim i'w nodi

4. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion y cyfarfod hwn a gynhaliwyd ar 24 Medi 2019 fel rhai cywir.

Mewn ymateb i gais am ddiweddariad ar y broses o recriwtio a phenodi cynrychiolydd cyflogwr newydd i'r Bwrdd Pensiwn amlygwyd, yn dilyn llythyru pob cyflogwr am geisiadau, bod ceisiadau wedi eu cyflwyno. Ategwyd mai y 15fed o Ionawr 2020 yw'r dyddiad cau gyda bwriad cynnal cyfweiliadau ar y 23ain o Ionawr 2020

5. COFNODION PWYLLGOR PENSIYNAU A CHYFARFOD BLYNYDDOL Y GRONFA BENSIWN

Derbyniwyd, er gwybodaeth, gofnodion y Pwyllgor Pensiynau a gynhaliwyd ar 27 Gorffennaf 2019 ynghyd a chofnodion cyfarfod blynyddol y Gronfa Bensiwn a gynhaliwyd 24 Hydref 2019.

Nid oedd gan yr aelodau unrhyw sylwadau pellach i'w codi o'r cofnodion.

6. CAU ALLAN Y WASG AR CYHOEDD

PENDERFYNWYD cau allan y wasg ar cyhoedd o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar yr eitem ganlynol gan ei fod yn debygol y datgelir gwybodaeth eithriedig fel y'i diffinnir ym mharagraff 12, Rhan 4, Atodiad 12A, Deddf Llywodraeth Leol 1972. Er bod budd

cyhoeddus mewn cael dealltwriaeth o weithredu'r gronfa bensiwn mae'r adroddiad yma ynglŷn â graddfeydd arfaethedig sydd yn cael eu rhannu fel rhag rhybudd gyda Chyflogwyr y Cynllun. Nid yw'r wybodaeth yma wedi ei rannu o fewn cyfundrefnau rheolaethol pob un o'r Cyflogwyr yma a gall ei gyhoeddi ar y pwynt yma gael ardrawiad ar fuddiannau'r Cyflogwyr drwy danseilio eu trefniadau adrodd a pharatoi cyllid. Ar falans, roedd y Swyddog Monitro yn fodlon nad oedd budd cyhoeddus yn cefnogi cyhoeddi'r adroddiad yma.

7. CANLYNIADAU PRISIAN Y GRONFA BENSIWN

Cyflwynwyd adroddiad gan y Rheolwr Pensiynau yn amlygu canlyniad prisiant y Gronfa Bensiwn. Nodwyd bod gwellhad yn sefyllfa'r Gronfa gyda'r lefel cyllido wedi cynyddu o 91% ar 31 Mawrth 2016 i 108% yn 31 Mawrth 2019. Nodwyd bod hyn yn newyddion da iawn.

Mewn ymateb i gwestiwn, nodwyd bod pob cyflogwr sydd yn rhan o'r gronfa yn ymwybodol o'u canlyniad unigol a bod trafodaethau wedi eu cynnal gyda hwy.

DERBYNIWYD y wybodaeth.

8. AIL AGOR Y CYFARFOD I'R WASG A'R CYHOEDD

PENDERFYNWYD ail agor y cyfarfod i'r wasg ar cyhoedd

9. DIWEDDARIAD AM BERFFORMIAD BUDDSODDI'R GRONFA BENSIWN 2019/2020

Cyflwynwyd adroddiad gan y Rheolwr Buddsoddi yn diweddarau'r Aelodau o'r gwaith monitro a pherfformiad buddsoddiadau'r Gronfa Bensiwn. Amlygwyd bod y Gronfa mewn sefyllfa gymharol iach gyda gwerth y gronfa wedi cynyddu yn raddol ers 2010 gyda pherfformiad buddsoddiadau'r gronfa wedi bod uwchben y meincnod ymhob un o'r cyfnodau a fesurwyd.

Adroddwyd bod dychweliadau positif ar fondiau ac ecwiti ynghyd a dychweliadau eithaf cyson mewn buddsoddiadau eiddo. Eglurwyd mai'r brif ffactor oedd yn effeithio'r sefyllfa ariannu rhwng 2016 a 2019 oedd y cynnydd o £505 miliwn o'r enillion buddsoddi. Nodwyd bod cyfran o'r cynnydd yn ganlyniad i gyfraddau cyfnewid arian gan fod y Gronfa wedi'i brisio yn nhermau punnoedd, ar asedau wedi'u rhestru yn nhermau arian tramor e.e. ewro a doleri. Ategwyd, fodd bynnag, bod mwyafrif o symudiad yng ngwerth y Gronfa yn gynnydd gwirioneddol mewn arian lleol oherwydd perfformiad ffafriol asedau'r Gronfa.

Mynegwyd bod sefyllfa pob cyflogwr unigol o'r Gronfa yn wahanol ond yn gyffredinol bod cryfder y Gronfa wedi caniatáu cymryd agwedd hyblyg tuag at gyfraddau cyfraniadau cyflogwyr fydd yn effeithiol o Ebrill 2020.

Diolchwyd am y wybodaeth. Nodwyd bod y sefyllfa yn edrych yn dda iawn.

DERBYNIWYD y wybodaeth

10. CYFATHREBU AG AELODAU HEN A NEWYDD

Mewn ymateb i bryderon y Bwrdd bod aelodau ifanc yn optio allan o'r Cynllun Pensiwn cyflwynwyd adroddiad gan y Rheolwr Pensiynau yn manylu ar y gwaith cyfathrebu sydd yn cael ei wneud i ymgysylltu gydag Aelodau i geisio eu hannog i aros yn y Cynllun. Trafodwyd y drefn ymuno ac optio allan ynghyd a sut mae'r Cynllun yn cael ei hyrwyddo. Eglurwyd bod cais wedi ei wneud i adrannau Cyflogau Cynghorau Gwynedd, Conwy a Môn am wybodaeth o'r nifer o staff sydd wedi optio allan o'r Cynllun. Er mai un ymateb a dderbyniwyd a hwnnw gan Cyngor Gwynedd, roedd yn rhoi darlun eithaf clir o'r sefyllfa.

Yn ystod y drafodaeth, nodwyd y materion canlynol fel rhai oedd angen sylw:

- Cynnwys mwy o wybodaeth yn y pecyn ymuno gyda manylion llawn o'r buddion
- Cynnal ymgyrch i hybu staff o dan 40 oed i ymaelodi gyda'r Cynllun Pensiwn
- Awgrym bod angen anfon llythyr cyn y cyflog cyntaf yn rhoi manylion swm y taliad
- Cymharu sut mae cronfeydd eraill yn cyfathrebu gyda staff - cais am enghreifftiau o'u llawlyfrau / pecyn ymuno
- Holi staff sydd yn dewis optio allan am eu rhesymau dros eu dewis

PENDERFYNWYD

- derbyn y wybodaeth

- gwneud cais am ymateb i'r sylwadau uchod erbyn y cyfarfod nesaf

11. DIWEDDARIAD McCLOUD

Cyflwynwyd adroddiad gan y Rheolwr Buddsoddi yn diweddarar'r Bwrdd ar effaith canlyniad dyfarniad McCloud ar weinyddwyr cronfeydd a chyflogwyr sydd yn aelodau o'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol

Adroddwyd ers penderfyniad y Goruchaf Lys (Mehefin 2019) i wadu hawl y Llywodraeth i apelio i'r penderfyniad bod amddiffyniadau danategiad yn anghyfreithlon oherwydd gwahaniaethu ar sail oedran, nid oedd arweiniad wedi ei gyflwyno o ganlyniad i ddyfarniad y Llys Apêl. Ategwyd bod trafodaethau am yr effaith debygol yn cael eu cynnal gyda'r ymgynghorydd buddsoddi, Hymans Robertson.

DERBYNIWYD y wybodaeth**12. DETHOL CYNRYCHIOLWYR AR GYFER MYNYCHU DIGWYDDIADAU**

Cyflwynwyd adroddiad yn hysbysu'r aelodau am gynadleddau a digwyddiadau perthnasol er mwyn ceisio enwebiadau ar gyfer mynychu ar ran Cronfa Pensiwn Gwynedd.

PENDERFYNWYD ar y canlynol

Cyflwyniad Link a Russell

16 Ionawr 2020

Osiar Richards, Hywel Eifion Jones a Sharon Warnes

'LGC Investment Seminar', Carden Park, Swydd Gaer

27 – 28 Chwefror 2020

Hywel Eifion Jones, Huw Trainor a Sharon Warnes

13. Y RHEOLYDD PENSIYNAU: AROLWG TREFN LLYWODRAETHOL GWASANAETH CYHOEDDUS 2019

Cyflwynwyd arolwg oedd wedi ei gyhoeddi gan y Rheolydd Pensiynau ar gyfer pob Rheolwr Cynllun Lleol. Amlygwyd mai Cyngor Gwynedd yw Rheolwr Cynllun Lleol ar gyfer Cronfa Bensiwn Gwynedd ac felly gyda chyfrifoldeb i gwblhau'r arolwg ar y cyd gyda Chadeirydd y Bwrdd Pensiynau. Eglurwyd mai'r dyddiad cau ar gyfer ymatebion oedd 29 Tachwedd 2019, ond ymestynnwyd y terfyn amser gan y Rheolydd er mwyn derbyn mewnbwn y Bwrdd.

Yn unol â phenderfyniad y Cadeirydd i dderbyn mewnbwn Aelodau'r Bwrdd i'r arolwg, cwblhawyd a chyflwynwyd yr arolwg ar-lein i wefan y Rheolydd Pensiynau yn ystod y cyfarfod.

Yn ystod y drafodaeth, nodwyd y materion canlynol fel rhai oedd angen sylw:

- Bod angen cofrestr o fuddiannau Aelodau'r Bwrdd Pensiwn (A2)
- Bod angen i Reolwr y Cynllun neu'r Bwrdd Pensiwn gynnal gwerthusiad swyddogol o'r wybodaeth, dealltwriaeth a sgiliau'r Bwrdd mewn perthynas â rhedeg y Cynllun (A6).
  - Awgrym trafod y Polisi Cyfathrebu yn y cyfarfod nesaf.
  - Strategaeth Weinyddol o'r Cynllun - awgrym i edrych ar esiamplau eraill.
  - Angen diweddarau polisïa - rhai dogfennau yn hanesyddol
- Bod angen cynnwys a chydabod risg seibir ar gofrestr risg y Cynllun (B4)
- Bod angen adrodd i'r Rheolydd Pensiynau y dyddiad cau a fethwyd ar gyfer cyhoeddi datganiadau aelodau gweithredol (F2)
- Bod angen cofnodi rhesymeg dros beidio adrodd ar unrhyw dor-cyfraith (F3). Cywirdeb yn bwysicach na chyrraedd targed. Ystyried eitem ar gyfer y cyfarfod nesaf

Dechreuodd y cyfarfod am 2:00pm a daeth i ben am 4:00pm

PWYLLGOR PENSIYNAU 16.01.2020

Yn bresennol: Y Cynghorwyr: John Pughe Roberts (Cadeirydd), Stephen Churchman, John Brynmor Hughes, Peredur Jenkins, Peter Read, Ioan Thomas a Robin Williams (Cyngor Ynys Môn)

Swyddogion:- Dafydd Edwards (Pennaeth Cyllid), Delyth Wyn Jones-Thomas (Rheolwr Buddsoddi), Meirion Jones (Rheolwr Pensiynau) a Lowri Haf Evans (Swyddog Gwasanaethau Democratiaeth)

Eraill a wahoddwyd: Osian Richards (arsylwi – Cadeirydd Bwrdd Pensiwn),

1. YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan y Cynghorwyr David Cowans (Cyngor Bwrdeistref Conwy) ac Aled Wyn Jones

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Dim i'w nodi.

3. MATERION BRYN

Dim i'w nodi

4. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion cyfarfod o'r pwyllgor hwn a gynhaliwyd 29 Gorffennaf 2019 fel rhai cywir.

5. COFNODION CYFARFOD BLYNYDDOL Y GRONFA BENSIWN

Cyflwynwyd er gwybodaeth gofnodion cyfarfod blynyddol y Gronfa Bensiwn a gynhaliwyd 24ain o Hydref 2019

6. CYMERADWYO CYLLIDEB 2020 / 2021

Cyflwynwyd adroddiad gan y Rheolwr Buddsoddi yn ymwneud a chais i'r Pwyllgor gymeradwyo cyllideb ar gyfer y flwyddyn ariannol 2020–2021, ar gyfer yr Uned Gweinyddu Pensiynau a'r Uned Buddsoddi.

Tynnwyd sylw at rai addasiadau i'r gyllideb ynghyd a chais am gynnydd i gyllideb hyfforddiant a chostau meddalwedd i'r Uned Gweinyddu Pensiynau. Cymeradwywyd addasiadau cyllideb o £140,940 a daw hyn a cyfanswm cyllideb yr Uned Gweinyddu Pensiynau i £1,015,700 ar gyfer y flwyddyn ariannol 2020/21. Yn yr un modd, tynnwyd sylw at gais i addasu oriau gwaith a graddfeydd cyflogau swyddogion sydd wedi rhannu eu horiau rhwng Cronfa Bensiwn Gwynedd a Chyngor Gwynedd o fewn yr Uned Buddsoddi. Cymeradwywyd addasiadau cyllideb o £21,240, a daw hyn a cyfanswm cyllideb yr Uned Buddsoddi a ariannir gan y Gronfa Bensiwn i £110,460 ar gyfer y flwyddyn ariannol 2020/21.

Mewn ymateb i gwestiwn ynglŷn ag os oedd yr addasiadau yn cyfiawnhau ymrwymiad o'r gronfa, nodwyd eu bod yn cael eu cynnwys fel 'adnodd ychwanegol'.

PENDERFYNWYD cymeradwyo cyllideb blwyddyn ariannol 2020/21 ar gyfer yr Uned Gweinyddu Pensiynau ac Uned Buddsoddi gan gynnwys yr adnoddau ychwanegol.

7. RHEOLAETH TRYSORLYS 2019 / 20 – ADOLYGIAD CANOL BLWYDDYN

Cyflwynwyd, er gwybodaeth adroddiad yn amlygu gwir weithgarwch Rheolaeth Trysorlys y Cyngor yn ystod y flwyddyn ariannol gyfredol. Amlygwyd, yn ystod y chwe mis rhwng y 1af o Ebrill a 30 Medi 30ain 2019 bod gweithgarwch benthyca'r Cyngor wedi aros o fewn cyfyngiadau a osodwyd yn wreiddiol ac nad oedd unrhyw fanciau lle'r oedd y Cyngor wedi adnau arian wedi methu ad-dalu. Ategwyd yr amcangyfrifir bod incwm buddsoddi'r Cyngor yn rhagori ar incwm disgwylidig cyllideb 2019 / 20.

Eglurwyd bod ychydig o fuddsoddiadau'r Cyngor mewn cronfeydd eiddo ac ecwiti cyfun strategol sydd yn cael eu rheoli yn allanol lle mae diogelwch a hylifedd tymor byr yn llai o ystyriaeth. O ganlyniad gwiredir yr amcanion drwy incwm refeniw rheolaidd a sefydlogrwydd prisiau hirdymor.

PENDERFYNWYD derbyn y wybodaeth

8. DATGANIAD STRATEGAETH CYLLIDO 2020 / 21 – 2023 / 24

Cyflwynwyd adroddiad gan y Rheolwr Buddsoddi yn gwneud cais i'r Pwyllgor gadarnhau tybiaethau a pholisïau yn y Datganiad Strategaeth Cyllido drafft cyn ymgynghori a'r holl gyflogwyr. Adroddwyd i'r Pwyllgor bod gofyn statudol i adolygu a chyhoeddi Datganiad Strategaeth Cyllido tair-blyneddol erbyn 31.3.2020. Fel rhan o'r adolygiad, rhaid i'r awdurdod gweinyddol, ymgynghori gyda phob cyflogwr sydd yn rhan o'r cynllun, gydag actiwari ac ymgynghorwyr y gronfa, ac unrhyw bersonau eraill y maent yn eu hystyried yn addas.

Eglurwyd bod prisiad actiwaraid tair-blyneddol y Gronfa wrthi yn cael ei baratoi ac fe roddodd yr Actwari Hymans Robertson gyflwyniad o'r broses a'r canlyniadau i'r Cyflogwyr mewn cyfarfod yng Nghaernarfon 24/10/2019. Amlygwyd bod y rhagdybiaethau wedi eu cytuno gyda'r cyfnodau adfer diffyg ar gyfer y gwahanol gategoriâu o gyflogwr yn ddarbodus ac yn gyson gyda'r prisiad blaenorol (2016).

Trafodwyd y Datganiad Strategaeth Cyllido Drafft (oedd wedi ei baratoi gan Hymans) a tynnwyd sylw at rai materion – cyfeiriwyd yn benodol at adran 3 o'r adroddiad.

- Cyfrifon cyfran asedau - amlygwyd bod y Gronfa wedi mabwysiadu dull llif arian ar gyfer olrhain asedau cyflogwyr unigol. Ategwyd bod gofyn cyflwyno'r wybodaeth yn fisol a bod ystyriaethau i'r gofyn ychwanegol hwn wedi ei gynnwys yng nghyllideb yr Uned.
- Premiwm Risg Ecwiti - amlygwyd wrth i'r gwahaniaeth tybiedig rhwng yr adenillion disgwylidig gynyddu, mae'r risg yn cynyddu a'r sail ariannu yn mynd yn llai darbodus. Nodwyd bod yr enillion dros ben a ragwelir o'r tybiaethau ecwiti ar gyfer 2019 yn 1.7%
- Cyfnodau Adfer Diffyg wedi eu cyflwyno ar gyfer prisiad 2019
- Casglu Diffyg - bydd y diffyg yn cael ei gasglu fel canran o dal yn hytrach na chyfundaliad blyneddol (oedd yn cael ei dalu mewn 12 rhandaliad misol)

- Cyflogwr Sefydlog – bod rhaid i bob cyflogwr sefydlog dalu cyfradd sylfaenol fel lleiafswm dros y tair blynedd nesaf. Amrywiadau posib wedi eu nodi yn yr adroddiad
- Cyflogwyr Ansefydlog - mae'r cyfraddau cyfrannu ar gyfer cyflogwyr, sydd ar gau i newydd-ddyfodiaid, ac sy'n anelu tuag at ddarfyddiad, wedi cael eu gosod yn gyfartal â chyfraddau sylfaenol y cyflogwyr
- Cyfnod Graddol o Gynyddu Cyfraniad – bydd y rheoliadau'n caniatáu i'r holl gyflogwyr gynyddu eu cyfraniadau'n raddol – ar gyfer prisiad 2019 gall y cynnydd gael ei rannu dros 3 blynedd

PENDERFYNWYD

- **derbyn y rhagdybiaethau a'r Polisiau**
- **yn dilyn y broses ymgynghori, derbyn Datganiad Strategaeth Cyllido (DSC) derfynol i'w mabwysiadu erbyn 31 Mawrth 2020.**

9. CAU ALLAN Y WASG AR CYHOEDD

PENDERFYNWYD cau allan y wasg ar cyhoedd o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar yr eitem ganlynol gan ei fod yn debygol y datgelir gwybodaeth eithriedig fel y'i diffinnir ym mharagraff 12, Rhan 4, Atodiad 12A, Deddf Llywodraeth Leol 1972. Er bod budd cyhoeddus mewn cael dealltwriaeth o weithredu'r gronfa bensiwn mae'r adroddiad yma ynglŷn â graddfeydd arfaethedig sydd yn cael eu rhannu fel rhag rhybudd gyda Chyflogwyr y Cynllun. Nid yw'r wybodaeth yma wedi ei rannu o fewn cyfundrefnau rheolaethol pob un o'r Cyflogwyr yma a gall ei gyhoeddi ar y pwynt yma gael ardrawiad ar fuddiannau'r Cyflogwyr drwy danseilio eu trefniadau adrodd a pharatoi cyllid. Ar falans, roedd y Swyddog Monitro yn fodlon nad yw'r budd cyhoeddus yn cefnogi cyhoeddi'r adroddiad yma.

10. CANLYNIADAU PRISIAN Y GRONFA BENSIWN

Cyflwynwyd adroddiad gan y Rheolwr Pensiynau yn amlygu canlyniad prisiant y Gronfa Bensiwn. Nodwyd bod gwellhad yn sefyllfa'r Gronfa gyda'r lefel cyllido wedi cynyddu o 91% ar 31 Mawrth 2016 i 108% yn 31 Mawrth 2019. Nodwyd bod hyn yn newyddion da iawn.

Tynnwyd sylw at yr atodiad oedd yn cynnwys manylion cyfraniadau cyflogwyr. Nodwyd bod pob cyflogwr sydd yn rhan o'r gronfa yn ymwybodol o'u canlyniad unigol a bod trafodaethau wedi eu cynnal gyda hwy. Mynegwyd bod y sefyllfa yn un galonogol iawn.

Mewn ymateb i gwestiwn ynglŷn a hawliau'r cyflogwyr i herio'r cyfraniadau / rhagdybiaethau, nodwyd bod gan y cyflogwyr hawl i herio egwyddorion y Gronfa fel rhan o'r ymgynghoriad, ond y Gronfa, gyda chynghor a chefnogaeth yr Actiwari, Hymans Robertson, sydd yn penderfynu ar y cyfraniadau terfynol.

Cynigiwyd bod datganiad i'r wasg yn cael ei ryddhau, pan yn amserol, yn amlygu'r newyddion.

PENDERFYNWYD derbyn y wybodaeth

Dechreuodd y cyfarfod am 1:00pm a daeth i ben 1:35pm

Eitem 6

Cyfarfod:	Bwrdd Pensiwn
Dyddiad:	03/03/2020
Teitl:	Gweinyddiaeth Pensiynau
Awdur:	Meirion Jones, Rheolwr Pensiynau
Pwrpas:	Er gwybodaeth

Cyflwyniad

Mae'r adroddiad hwn yn darparu trosolwg cyffredinol o weinyddu pensiwn dros y 6 mis diwethaf. Mae'n cynnwys gwybodaeth am y gwaith a gyflawnwyd dros y cyfnod, diweddariad ar wahanol brosiectau a grybwyllwyd yn flaenorol, newidiadau yn y rheoliadau a hefyd yn rhestru'r heriau y mae'r adran yn eu hwynebu o ddydd i ddydd.

Staffio

Ers y diweddariad gweinyddiaeth diwethaf mae Nicholas Hopkins wedi ymddeol fel Rheolwr Pensiynau, gyda Meirion Jones yn cymryd yr awenau'n llwyr ar 1af Rhagfyr 2019. Oherwydd y newid hwn mae cyfweiliadau wedi bod yn cael eu cynnal dros yr ychydig fisoedd diwethaf i staffio'r adran yn llawn. Felly rydym wedi dyrchafu nifer o staff i'r rolau canlynol:

- Uwch Swyddog Cyfathrebu - Glesni Jones
- Swyddog Cyfathrebu - Bronwen Williams
- Technegydd Pensiynau - Leanne Hunt-Hughes

Erbyn dyddiad cyfarfod y Bwrdd Pensiwn, gobeithio y byddwn wedi cyflogi Cymhorthydd Pensiynau newydd.

i-Connect

Mae i-Connect yn diweddarau data aelodau yn ein system gweinyddu pensiynau yn fisol, gan osgoi'r angen i gyflogwyr anfon gwybodaeth ar ddiwedd y flwyddyn.

Cymerir data yn uniongyrchol o system gyflogres gan i-Connect sydd wedyn yn nodi ac yn cyflwyno manylion am aelodau newydd, y rhai sydd optio allan a ymadawyr i ni yn awtomatig.

Ers y diweddariad gweinyddiaeth diwethaf, gwnaed cynnydd mawr gyda'r prosiect i-Connect.

Mae Cyngor Gwynedd bellach yn cyflwyno eu manylion yn fisol, ac mae'r gwaith wedi dechrau symyd Awdurdod Heddlu Gogledd Cymru a Chyngor Bwrdeistref Sirol Conwy i'r system i-Connect. Y gobaith yw y bydd y ddau gyflogwr yn fyw ar y system cyn diwedd y flwyddyn dreth 2019/20.

Mae hyn bellach yn gadael dim ond dau gyflogwr sydd ddim yn defnyddio i-Connect i gyflwyno eu manylion. Bydd gwaith yn mynd rhagddo yn y flwyddyn dreth 2020/21 i symud y cyflogwyr hyn i i-Connect.

Hunan Wasanaeth Aelodau

Y gobaith oedd y byddai'r wefan Hunan Wasanaeth Aelodau (HWA) newydd yn gweithio erbyn diwedd 2019. Yn anffodus, oherwydd yr amrywiol faterion technegol, ni fu hyn yn bosibl. Fodd bynnag, mae'n obeithiol erbyn i'r cyfarfod Bwrdd Pensiwn gael ei gynnal y bydd y system newydd yn fyw.

Bydd y wefan newydd yn rhoi gwell profiad ar-lein i'n haelodau, gyda rhyngwyneb sy'n edrych mwy deniadolac yn haws i'w ddefnyddio. Mae'r system HWA yn caniatáu i aelodau:

- Gweld a diweddarau manylion personol a newidiadau cyfeiriad
- Darganfod faint y byddant yn ei dderbyn wrth ymddeol
- Cyfrifo'r swm y lwmp swm ychwanegol y gallant ei gymryd wrth ymddeol
- Gweld hanes eu gwasanaeth, gan gynnwys unrhyw wasanaeth sydd wedi'i drosglwyddo
- Gweld a diweddarau eu buddiolwyr enwebedig
- Gweld eu Datganiadau Buddion Blynyddol

Hyfforddiant

Yn y diweddariad diwethaf, soniwyd bod pedwar aelod o staff wedi dechrau astudio tuag at Radd Sylfaen mewn Gweinyddu a Rheoli Pensiynau. Mae'r radd sylfaen yn gymysgedd o aseiniadau ac arholiadau a bydd yn cymryd 2 flynedd i'w chwblhau. Rwy'n falch o adrodd bod y pedwar yn dod ymlaen yn dda gyda'r cwrs hwn, gyda'r holl aseiniadau ac arholiadau hyd yn hyn wedi'u cwblhau'n llwyddiannus.

Cynhaliwyd sesiwn hyfforddi yn ddiweddar ar lwfans blynyddol ac oes i staff perthnasol yr adran gan Ian Colvin, Pennaeth Ymgynghoriaeth Budd-daliadau Hymans Robertson. Edrychodd y sesiwn hon ar gyfrifiadau heriol lwfans blynyddol ac oes. Derbyniwyd adborth cadarnhaol a gobeithir y bydd y sesiwn yn ein helpu i ddeall yn well y set gymhleth hon o reoliadau.

Pensiynau'n Cynyddu

Y Mynegai Prisiau Defnyddwyr ar gyfer Medi 2019 oedd 1.7%. Dylai hyn fod y ffigur a ddefnyddiwyd ym mis Ebrill 2020 i gynyddu taliadau pensiwn ar gyfer ein Pensiynwyr a'n buddion gohiriedig.

Anfonir llythyr ym mis Ebrill at ein holl bensiynwyr i'w hysbysu o'u swm pensiwn uwch a'u dyddiadau talu ar gyfer 2020/21.

Mesur Data

Yn 2015, cymerodd y Rheoleiddiwr Pensiynau (yRP) gyfrifoldeb am Gynlluniau Pensiwn y Sector Cyhoeddus. Cyn hynny, ym mis Mehefin 2010, cyhoeddodd y yRP arweiniad ar yr

ymagwedd y maen nhw'n ei ystyried yn arfer da i fesur presenoldeb data aelodau.

Fe wnaethom gomisiynu ein darparwr meddalwedd, Aquila Heywood i gynhyrchu Adroddiad Ansawdd Data ar gyfer ein Cronfa ym mis Medi 2019.

Mae'r adroddiad wedi'i rannu'n ddwy adran:

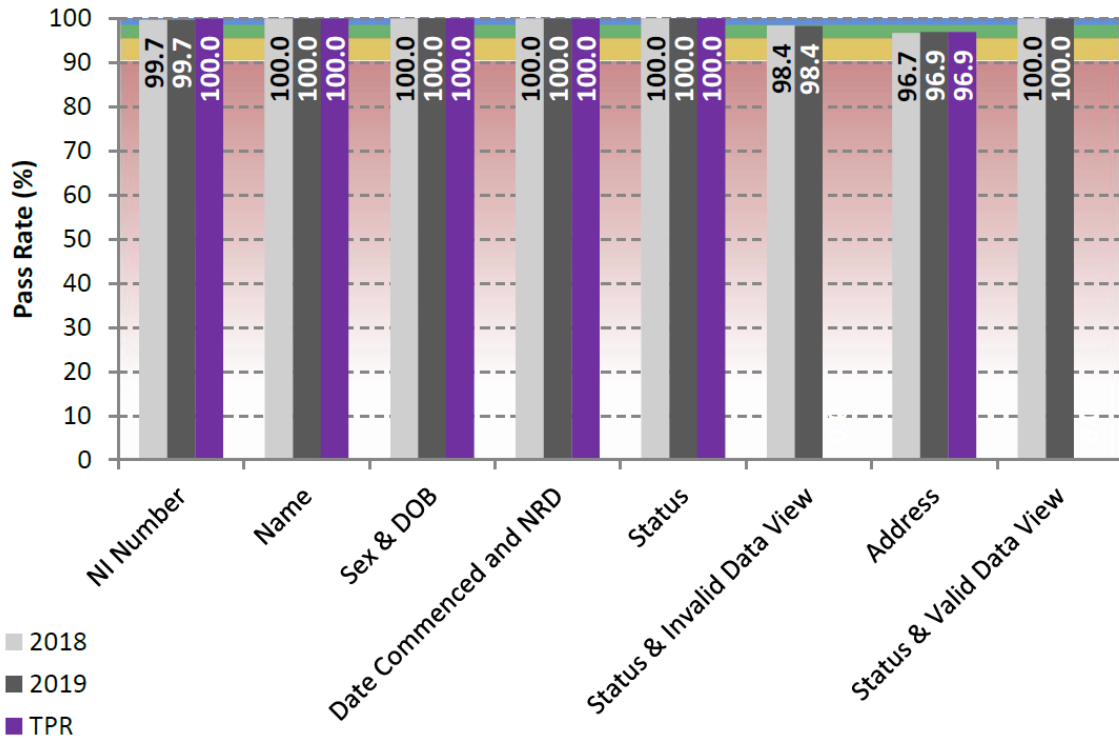
- **Data Cyffredin:** e.e. enw, cyfeiriad, rhif YG, rhyw, dyddiad geni, statws a dyddiad cychwyn
- **Data Penodol i'r Cynllun:** e.e. buddion yn y cynllun, manylion trosglwyddo, CGY, manylion cyflog, cyfraniadau, gwasanaeth, lwfans oes, lwfans blynyddol a IPG.

Rydym yn rhoi isod grynodedb o'r canlyniadau:

Crynodeb o'r Canlyniadau Data Cyffredin

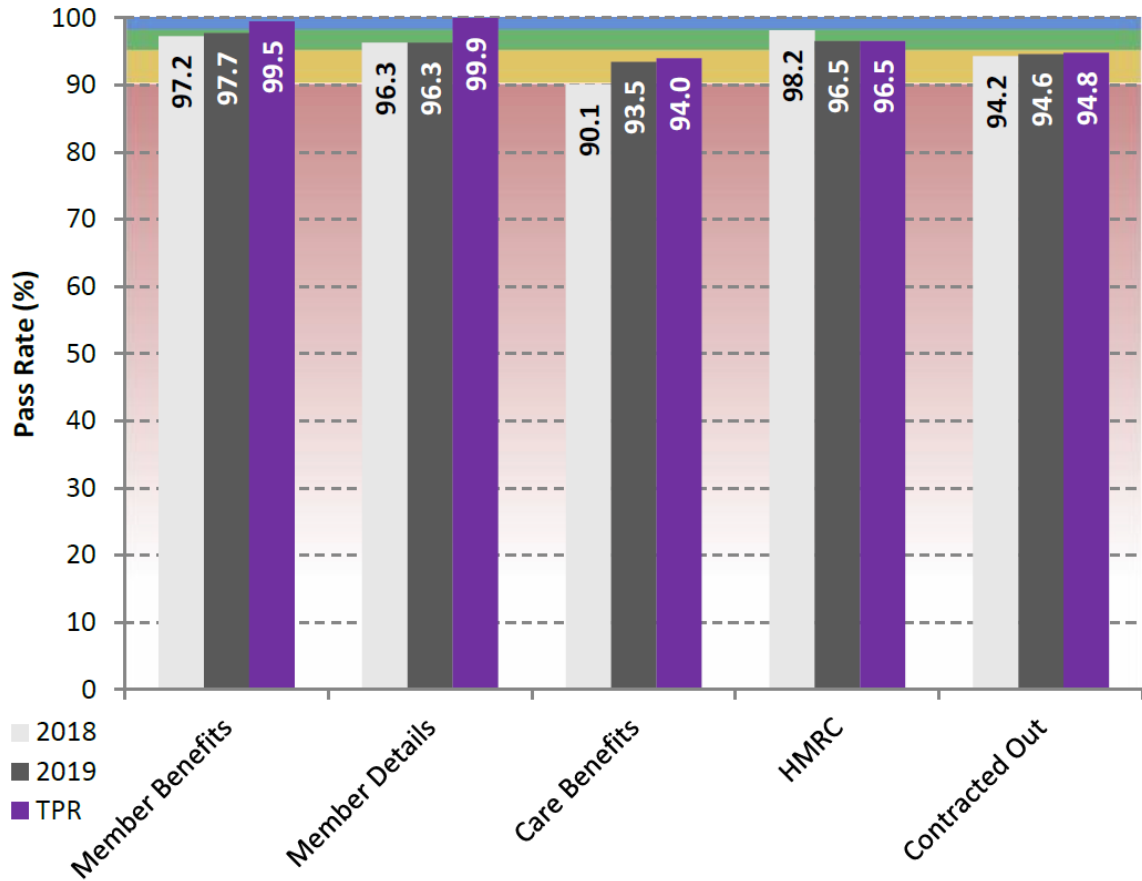
Mae'r graff isod yn dangos perfformiad Gwynedd ar gyfer pob categori data yn erbyn meincnodau'r cynllun y cytunwyd arnynt ynghyd â chanlyniadau profion 2018. Mae'r canlyniadau a gyflwynir yma yn cael eu cynhyrchu o ddata a dynnwyd o Wasanaeth Byw Altair Gwynedd ar 12 Medi 2019 ar gyfer pob prawf. Canran gyffredinol y profion a basiwyd ar gyfer data cyffredin Gwynedd yw **99.4%** sy'n welliant dros sgôr 2018 o **99.3%**.

Cyflawnodd 7 o'r 8 categori'r meincnod uchaf o fwy na 98% gydag 2 categori heb gofnodi methiant unigol. Mae 3 categori arall wedi'u talgrynnu i 100% gyda chyfraddau pasio dros 99.95%. Yr unig gategori na gyrhaeddodd y meincnod uchaf dan sylw oedd **cyfeiriadau aelodau** gyda sgôr o **96.9%**. Ac eithrio cyfeiriadau aelodau, mae ansawdd cyffredinol y data cyffredin yng Ngwynedd o safon uchel. Mae angen gwneud rhywfaint o waith i olrhain aelodau a gofnodwyd fel rhai sydd "wedi diflannu" i ddod â'r categori hwn i'r meincnod uchaf. Canran y cofnodion aelodau heb fethiant data cyffredin yw **96.9%** (94.9% blwyddyn diwethaf) a dyma'r ffigwr y bydd yRP yn ei dderbyn ar ddychweliadau'r cynllun.

Crynodeb o Ganlyniadau Data Penodol y Cynllun

Mae'r graff isod yn dangos perfformiad Gwynedd ar gyfer pob categori data yn erbyn meincnodau'r cynllun y cytunwyd arnynt ynghyd â chanlyniadau profion 2018. Mae'r canlyniadau a gyflwynir yma yn cael eu cynhyrchu o ddata a dynnwyd o Wasanaeth Byw Altair Gwynedd ar 12 Medi 2019 ar gyfer pob prawf. Y ganran gyffredinol o brofion a basiwyd ar gyfer data cynllun-benodol yw **96.1%**. Canran y cofnodion aelodau heb fethiant data unigol sy'n benodol i'r cynllun yw **91.7%** (81.6%) a dyma'r ffigur y bydd yRP yn ei dderbyn ar ddechrau'r cynllun.

Mae cynllun gweithredu yn cael ei ddatblygu mewn perthynas â gweithredu unrhyw lanhau data a amlygwyd fel rhan o'r ymarfer hwn a disgwyllir i'r glanhau data hwn wella'r sgoriau data ar gyfer y flwyddyn nesaf.

CYFARFOD:	BWRDD PENSIWN
DYDDIAD:	3 MAWRTH 2020
TEITL:	DIWEDDARIAD PARTNERIAETH PENSIWN CYMRU
PWRPAS:	HYSBYSU'R BWRDD AM BARTNERIAETH PENSIWN CYMRU
ARGYMHELLIAD:	NODI'R WYBODAETH
AWDUR:	DELYTH JONES-THOMAS, RHEOLWR BUDDSODDI

---

1. Cyflwyniad

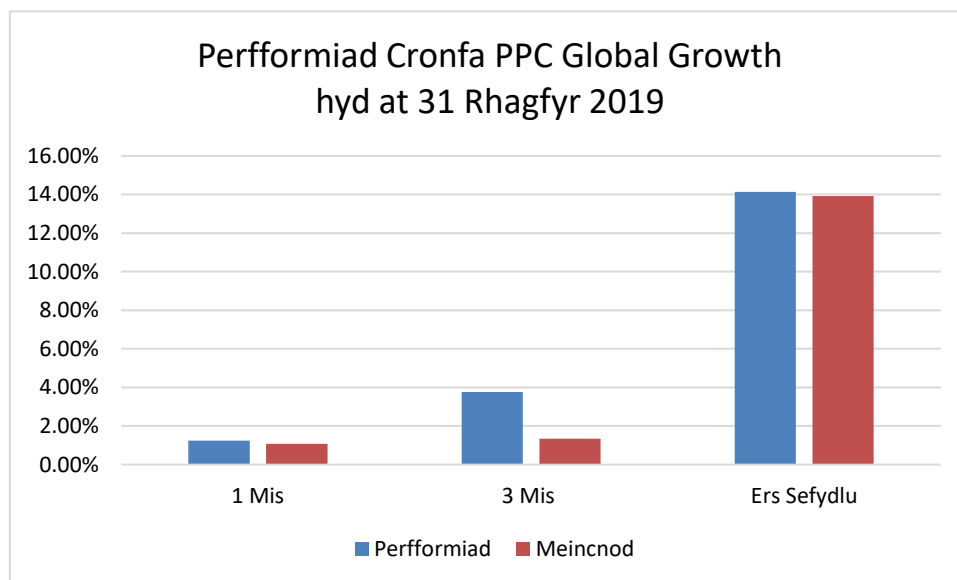
Mae'r cydweithio wedi bod yn mynd o nerth i nerth ers ei sefydlu yn 2017 gyda swyddogion yn cwrdd yn aml. Mae'r perfformiad hyd yn hyn wedi bod yn safonol iawn ac mae nifer o ddatblygiadau ar y gweill ac felly, mae'r papur yma'n diweddarau'r Bwrdd ar y sefyllfa.

2. Perfformiad

Trosglwyddwyd £606.2M o fuddsoddiadau ecwiti i gronfa PPC yn Chwefror 2019, gyda'r swm wedi ei rhannu yn gyfartal i'r ddau gronfa canlynol:

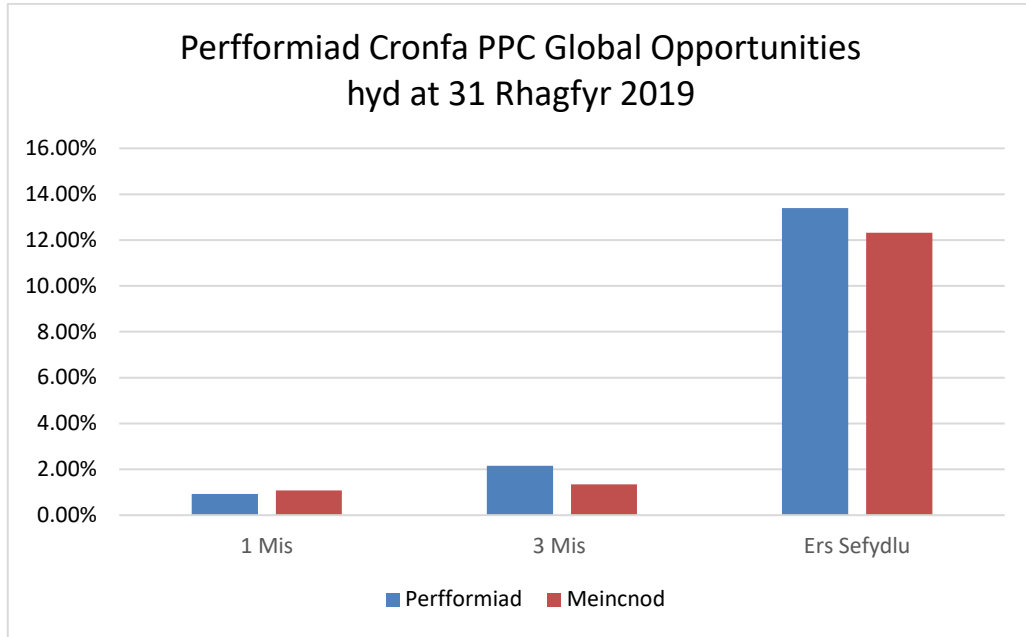
- **Cronfa Global Growth** (Baillie Gifford, Veritas a Pzena)
- **Cronfa Global Opportunities** (Morgan Stanley, Numeric, Sanders, Jacobs Levy, SW Mitchell, NWG ac Oaktree)

Cronfa Global Growth

Mae'r perfformiad yn 0.23% yn uwch na'r meincnod ers sefydlu gyda perfformiad cryf gan Baillie Gifford yn benodol.

Cronfa Global Opportunities

Mae'r perfformiad yn 1.08% uwch na'r meincnod gyda perfformiad cryf gan Morgan Stanley, Sanders SW Mitchell yn benodol.

3. Trosglwyddiad Incwm Sefydlog

Ym mis Ebrill 2020, bydd ein buddsoddiad presennol gyda Fidelity (Ecwiti byd eang) a Insight (Bondiau) yn cael ei drosglwyddo i'r ddau gronfa Incwm Sefydlog canlynol:

- **Multi Asset Credit Fund**

Bydd £161.6M (gwerth ar 31/12/19) o Fidelity yn trosglwyddo i'r gronfa yma

- **Absolute Return Fund**

Bydd £292.0M (gwerth ar 31/12/19) o Insight yn trosglwyddo i'r gronfa yma

4. Datblygiadau

4.1 Marchnadoedd Datblygol

Yn dilyn y trosglwyddiad Incwm Sefydlog ym mis Ebrill, y trosglwyddiad nesaf a fydd yn digwydd yw Marchnadoedd Datblygol- mae gwaith ar y gweill ar y funud i benderfynu y strwythur rheolwyr buddsoddi delfrydol i'r cronfa newydd yma.

Bydd cronfa Gwynedd yn symud ein cyfran Marchnadoedd Datblygol o gwmni Fidelity i'r gronfa yma.

4.2 Marchnadoedd Preifat

Mae grwp wedi ei sefydlu yn edrych ar yr opsiynau o gyfuno asedau i'r categori yma. Mae'r grwp yn cwrdd yn rheolaidd er mwyn sefydlu beth yw gofynion pob Cronfa.

4.3 Buddsoddiadau Carbon Isel

Mae Russell Investments yn ymwybodol o bwysigrwydd buddsoddi cyfrifol gyda gofynion amgylcheddol, cymdeithasol a llywodraethol, ac felly yn edrych am ffyrdd o gwrdd a'r anghenion yma wrth ddatblygu ffurf a rheolaeth cronfeydd PPC.

4.4 Cynrychiolaeth o'r Byrddau Pensiwn ar Gyd-bwyllgor y Bartneriaeth

Mae'r Cyd- bwyllgor llywodraethu yn cynnwys un aelod etholedig a enwebwyd gan bob un o'r awdurdodau cyfansoddol sef cadeirydd pwyllgor pensiynau'r awdurdod cyfansoddol hwnnw. Mae cynrychiolwyr enwebedig o'r wyth bwrdd pensiwn yng Nghymru yn cyfarfod bob chwe mis ar ddiwrnod ymgysylltu gyda'r awdurdod cynnal (Cyngor Sir Caerfyrddin), gweithredwr PPC a swyddogion o'r awdurdodau cyfansoddol. Mae dau gyfarfod eisoes wedi'u cynnal ac mae'r adborth wedi bod yn gadarnhaol ac yn adeiladol iawn. Bydd y cyfarfod ymgysylltu nesaf ar yr 2il o Ebrill.

Mae'r Cyd- bwyllgor llywodraethu ar y 12fed o Fawrth am edrych os yw'r trefniadau yma dal yn briodol a gweld os yw'r bosib gwella'r trefniadau llywodraethu.

5. Argymhelliad

Ymhellach i gyflwyniad cynrychiolwyr Link a Russell i gyfarfod Pwyllgor Pensiynau Gwynedd, lle roedd 3 aelod o'r Bwrdd yn bresennol, gofynnir i'r Bwrdd nodi'r wybodaeth.

Eitem 8

Cyfarfod:	Bwrdd Pensiwn
Dyddiad:	03/03/2020
Teitl:	Cyfathrebu ag aelodau newydd ac ifanc - diweddariad
Pwrpas:	Er gwybodaeth yn unig
Awdur:	Meirion Jones, Rheolwr Pensiynau

Cyflwyniad

Mewn cyfarfod diweddar o'r Bwrdd mynegodd aelodau bryderon bod aelodau ifanc yn optio allan o'r cynllun pensiwn ac cwestiynu sut mae'r Gronfa'n ymgysylltu â'i haelodau i geisio eu hannog i aros yn y cynllun.

Mae'r adroddiad hwn yn dilyn ymlaen o'r drafodaeth a gynhaliwyd yng nghyfarfod diwethaf y Bwrdd ar 10fed Rhagfyr 2019.

Pwy all ymuno?

Er mwyn gallu ymuno â'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) mae angen i unigolyn fod o dan 75 oed a gweithio i gyflogwr sy'n cynnig aelodaeth o'r cynllun.

Os yw unigolyn yn cychwyn swydd ble mae'n gymwys i fod yn aelod o'r CPLIL, bydd yn cael ei ddwyn i mewn i'r cynllun os yw ei gontract cyflogaeth am 3 mis neu fwy. Os yw am lai na 3 mis gallant ddewis ymuno trwy lenwi ffurflen gais.

Beth sy'n cael ei anfon at aelodau pan fyddant yn ymuno â'r cynllun?

Rhaid i ni ddarparu gwybodaeth sylfaenol am y cynllun i aelodau newydd a darpar aelodau, megis sut mae buddion yn cael eu cyfrifo, sut mae cyfraniadau aelodau a chyflogwyr yn cael eu cyfrifo ac ati cyn gynted â phosibl, ond beth bynnag, o fewn un mis o'r dyddiad y mae'r cyflogwr yn hysbysu ni o aelod newydd neu cyn pen deufis o'r dyddiad y daeth yr unigolyn yn aelod o'r cynllun.

Er mwyn cydymffurfio â'r rheoliadau rhoddir pecyn cychwynnol (**Gweler Atodiad A**) i bob aelod newydd. Mae'r pecyn hwn yn cynnwys copi o lyfryn y cynllun (**Gweler Atodiad B**) sy'n egluro holl fuddion y cynllun, ffurflen mynegiant dymuniad grant marwolaeth, ffurflen trosglwyddo buddion a gwybodaeth ar sut i gofrestru ar gyfer gwefan Hunan Wasanaeth Aelodau.

Anfonir y pecyn hwn cyn gynted â phosibl ar ôl sefydlu cofnod ar ein system. Gan fod y rhan fwyaf o gyflogwyr bellach yn defnyddio i-Connect, anfonir y pecyn hwn unwaith y bydd yr aelod yn ymddangos am y tro cyntaf ar y ffeil i-Connect.

Mae'r rhan fwyaf o gyflogwyr yn cynnal sesiynau sefydlu ar gyfer aelodau staff newydd. Ymdrinnir â buddion y cynllun pensiwn yn y sesiynau hyn hefyd.

Optio Allan

Tra bod mwyafrif yr aelodau'n aros yn y CPLIL, mae nifer fach yn penderfynu optio allan o'r cynllun. Os bydd aelod yn optio allan o'r CPLIL cyn cwblhau 3 mis o aelodaeth, cânt eu trin fel pe na bai erioed wedi bod yn aelod a bydd y cyflogwr yn ad-dalu unrhyw gyfraniadau pensiwn a wnaed trwy eu cyflog. Os bydd aelod yn optio allan o'r CPLIL ac wedi bod yn aelod am 3 mis neu fwy ond nad ydynt wedi cwblhau'r cyfnod cymhwys 2 flynedd (a elwir y cyfnod breinio) - gallant gymryd ad-daliad o'u cyfraniadau (llai unrhyw ddiidyniadau statudol) neu drosglwyddo eu pensiwn i gynllun pensiwn cymwys arall. Os oes gan yr aelod fwy na 2 flynedd o aelodaeth gohirir eu buddion yn y cynllun nes oed ymddeol.

Pam mae aelodau'n optio allan o'r cynllun?

Wrth siarad ag aelodau, y prif resymau dros optio allan yw:

- Methu fforddio talu pensiwn
- Cyfrannu at bensiwn preifat
- Mae aelodau hŷn yn teimlo y byddai'r amser byr cymharol y byddent yn ei dreulio yn y cynllun yn cynhyrchu pensiwn bach yn unig.
- Rhy ifanc i ddechrau talu pensiwn
- Benthyciad myfyriwr i'w dalu
- Dewisiadau amgen mwy deniadol yn ariannol i bensiwn e.e. ISA neu fuddsoddi mewn eiddo
- Costau gofal plant uchel

O'r rhestr uchod y prif reswm dros optio allan yw'r methu fforddio talu pensiwn.

Beth sy'n cael ei anfon at aelodau pan maen nhw'n optio allan?

Er mwyn optio allan mae'n rhaid i'r aelod gysylltu â'r adran Bensiwn i ofyn am ffurflen optio allan. Ynghyd â'r ffurflen optio allan hon rydym yn anfon llythyr (**Gweler Atodiad C**) at yr aelod sy'n nodi buddion o fod yn aelod o'r cynllun. Mae'r buddion hyn yn cynnwys:

- Pensiwn gwarantedig, sy'n cynyddu'n flynyddol, yn daladwy am oes, ac yn seiliedig ar gyflog.
- Opsiwn ar gyfer lwmp swm di-dreth wrth ymddeol.
- Lwmp swm grant marwolaeth tair gwaith o dâl os yw aelod yn marw mewn gwasanaeth, wedi'i dalu i'r bobl y maent wedi'u henwebu.
- Pensiwn ar gyfer gŵr, gwraig, partner sifil neu eu partner cyd-fyw cymwys.
- Pensiwn os yw'r aelod yn mynd yn rhy sâl i weithio.
- Ymddeoliad cynnar os yw'r aelod yn 55 oed neu'n hŷn ac yn cael ei ddiswyddo.
- Rhyddhad treth ar gyfraniadau.
- Opsiynau i helpu i gael mwy o fuddion trwy dalu'n ychwanegol.
- Cyfraniadau gan y cyflogwr.

Fel dewis arall yn lle optio allan mae yna hefyd adran 50/50 o'r cynllun. O dan yr adran hon mae'r aelod yn dewis talu hanner eu cyfradd cyfrannu arferol a chronni hanner eu pensiwn arferol wrth gadw gwarchodaeth bywyd a marwolaeth lawn. Mae'r adran hon wedi'i chynllunio i helpu aelodau i aros yn y cynllun, gan adeiladu buddion pensiwn gwerthfawr, ar adegau o galedi ariannol. Anfonir gwybodaeth am yr adran hon a ffurflen gais at aelodau pan anfonir ffurflen optio allan i'r aelodau.

Trwy anfon gwybodaeth am fuddion y cynllun a gwybodaeth ar adran 50/50 gobeithiwn y gallwn annog aelodau i beidio ag optio allan o'r cynllun. Rydym hefyd yn ceisio sôn am fuddion y cynllun ac adran 50/50 y cynllun os ydym yn derbyn galwadau ffôn gan aelodau sydd eisiau optio allan.

Sut mae cronfeydd eraill yn cyfathrebu ag aelodau?

Mae'r rhan fwyaf o gronfeydd yn dilyn proses debyg o ran anfon gwybodaeth at aelodau newydd o'r cynllun, gyda llyfryn am y cynllun, ffurflen mynegiant dymuniad grant marwolaeth a ffurflen trosglwyddo pensiwn yn cael ei ddarparu.

Mae'r pecynnau cychwynnol hyn naill ai'n cael eu darparu gan y cyflogwr ar ôl i'r aelod gychwyn neu fe'u hanfonir o'r gronfa bensiwn ar ôl sefydlu cofnod trwy i-Connect.

Mae nifer o gronfeydd bellach yn darparu'r dogfennau hyn yn electronig trwy ddolen i dudalen ar eu gwefan yn hytrach na chopïau papur.

Mae cyfarfod wedi ei drefnu ar 4 Mawrth 2020 gyda chynrychiolwyr o gronfeydd bensiynau Cymru i drafod materion cyfathrebu aelodau. Bydd y cyfarfod hwn yn trafod arferion gorau ac yn archwilio opsiynau i'r cronfeydd weithio gyda'i gilydd i wella'r wybodaeth a ddarperir i aelodau.

Cyllid / Finance

Gwasanaeth Pensiynau / Pensions Service

Rheolwr/ Manager - Mr Meirion Jones

Gofynnwch am/Ask for: Meirion Jones

☎ (01286) 679643

✉ MeirionJones2@gwynedd.llyw.cymru

Ein Cyf / Our Ref: **MJ/**

Eich Cyf / Your Ref:

24/02/2020

Annwyl XXXXXXXX

RHEOLIADAU CYNLLUN PENSIWN LLYWODRAETH LEOL

O dan reoliadau'r Llywodraeth rydych wedi eich cynnwys i'r Cynllun Bensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) pan ddechreuwyd eich swydd gyda ENW CYFLOGWR. ar y DYDDIAD YMUNO. Gyda phleser amgaeaf Pecyn Cychwynnwr Cronfa Bensiwn Gwynedd. Mae'r pecyn yn cynnwys:

- **Eich Hysbysiad Statudol** – Hwn sy'n profi eich aelodaeth yn y Cynllun Pensiwn - Cadwch yn saff os gwelwch yn dda.
- **Canllaw Byr i'r Cynllun** - Mae'r canllaw yn drosolwg o'r Cynllun Pensiwn ynghyd a'i fuddion.
- **Ffurflen Mynegi Dymuniad Grant Marwolaeth** - Gellir cwblhau'r ffurflen er mwyn enwebu unigolion neu sefydliadau i dderbyn unrhyw grant marwolaeth sy'n ddaliadwy ar eich marwolaeth. Gweler y ffurflen ar gyfer y telerau ac amodau llawn.
- **Ffurflen cychwynnwr/Ffurflen cais trosglwyddo** - Mae'n hanfodol bod y ffurflen yn cael ei gwblhau a'i ddychwelyd i Gronfa Bensiwn Gwynedd ynghyd â chopiau o'r dogfennau perthnasol cyn gynted â phosib. Rhestrwch eich holl hawliau pensiwn blaenorol yn yr adran berthnasol o'r ffurflen, hyd yn oed os nad ydych yn dymuno eu trosglwyddo.

Trosglwyddo Buddion Blaenorol

Wrth ymuno â'r Cynllun Pensiwn, mae gennych 12 mis i drosglwyddo unrhyw hawliau pensiwn blaenorol. Gellir y CPLIL dderbyn trosglwyddiadau o gynlluniau CPLIL blaenorol, cynlluniau cyflogwr blaenorol, cynlluniau hunangyflogedig, polisiau 'prynu allan', cynlluniau pensiwn personol, pensiwn hapddaliwr a threfniadau Cyfraniadau Gwirfoddol Ychwanegol (AVC). Galluogir y ffurflen yma i ni gysylltu gyda gweinyddwyr eich cynllun pensiwn blaenorol yn syth.

Ni cheir hawliau pensiwn eu trosglwyddo yn awtomatig. Byddwch yn derbyn amcangyfrif cyn penderfynu os hoffech drosglwyddo eich buddion, ac argymhellir i chi gymryd cyngor ariannol annibynnol cyn trosglwyddo.

Parch • Gwasanaethu • Positif • Gweithio fel tîm • Gwerth am arian
Respect • Serving • Positive • Working as a team • Value for money

Swyddfa'r Cyngor
Caernarfon
Gwynedd. LL55 1SH
01286 672255
www.CronfaBensiwnGwynedd.org.uk
www.GwyneddPensionFund.org.uk

Safle We Hunan Wasanaeth Aelodau

Mae gan Gronfa Pensiwn Gwynedd wefan sy'n darparu gwybodaeth gyffredinol am y Cynllun, gan gynnwys gwasanaeth Hunan Wasanaeth Aelodau (HWA). Mae'r system HWA yn borth diogel sy'n eich galluogi i weld gwybodaeth bersonol ac ariannol am eich pensiwn. Ar ôl cofrestru, byddwch yn gallu:

- Gweld a diweddarau eich manylion personol a newid cyfeiriad.
- Cael amcangyfrif o'ch buddion pensiwn.
- Cyfrifo'r swm o lwmp swm ychwanegol y gallwch ei gymryd wrth ymddeol.
- Gweld hanes eich gwasanaeth, gan gynnwys unrhyw wasanaeth sydd wedi'i drosglwyddo i mewn.
- Gweld a diweddarau manylion y buddiolwyr yr ydych wedi enwebu.
- Gweld eich datganiadau blynyddol.
- Anfon negeseuon diogel i Gronfa Bensiwn Gwynedd.

Ymwelwch â'r rhan 'Hunan Wasanaeth Aelodau' ar ein gwefan: www.cronfabensiwnwynedd.cymru i wneud cais am allwedd actifadu. Bydd eich cais yn cael ei e-bostio i Gronfa Bensiwn Gwynedd a byddwch yn cael allwedd actifadu. Os yw eich manylion cyswllt presennol yn cynnwys cyfeiriad e-bost, bydd dolen i gwblhau eich cofrestrriad yn cael ei e-bostio i'r cyfeiriad hwn, fel arall, bydd eich allwedd actifadu yn cael ei anfon i'ch cyfeiriad cartref presennol o fewn 3-5 diwrnod gwaith. Nodwch y bydd eich allwedd actifadu dros dro ddim ond yn gweithio am 30 diwrnod ar ôl iddo gael ei gynhyrchu, felly mae'n bwysig i chi gwblhau eich cofrestrriad cyn gynted ag y byddwch yn derbyn eich allwedd actifadu.

Datganiadau Buddion Blynyddol

Bydd Datganiad Buddion Blynyddol yn amlinellu gwerth y buddion rydych wedi ei gronni yn y Cynllun Pensiwn yn cael ei osod er eich cofnod Hunan Wasanaeth ar ddiwedd bob blwyddyn treth. Os hoffwch dderbyn copïau bapur o'r datganiad yna cysylltwch â ni drwy'r post neu e-bost i wneud cais.

Yn y dyfodol, efallai bydd y datganiad hwn yn cynnwys rhagolwg Pensiwn Y Wlad. Er mwyn eich darparu gyda rhagolwg Pensiwn Y Wlad rydym angen cyfnewid eich manylion personol gyda'r Aran Gwaith a Phensiynau (DWP). Os nad ydych yn dymuno rhannu eich manylion personol gyda'r DWP yna ticiwch y blwch perthnasol ar y ffurflen cychwynnwr neu cysylltwch â ni yn ysgrifenedig - fel arall byddwn yn cymryd yn ganiataol eich bod yn fodlon i ni rannu eich manylion personol er mwyn darparu rhagolwg Pensiwn Y Wlad ar eich datganiad buddion blynyddol.

Nodiadau Cyffredinol

Gwiriwch eich slip cyflog pob mis i sicrhau bod cyfraniadau pensiwn yn cael ei ddiwynnu.

Gallwch adael y CPLIL ar unrhyw adeg drwy wneud cais am ffurflen optio-allan gan yr adran bensiynau, ond dim ond o fewn y 2 flynedd gyntaf o ymuno bydd ad-daliad yn cael ei dalu. Os ydych yn optio-allan gallwch optio yn ôl i mewn i'r cynllun ar unrhyw adeg ar yr amod eich bod o dan oed 75. Argymhellir i chi gymryd cyngor ariannol annibynnol cyn gwneud penderfyniad i optio allan o'r CPLIL. Dewis arall i optio allan yw'r opsiwn 50/50. O dan yr opsiwn hwn byddwch yn talu hanner eich cyfraniadau arferol ac yn cronni hanner y pensiwn arferol - tra'n parhau i dderbyn yswiriant bywyd ac yswiriant salwch llawn. Cysylltwch â ni os hoffech ffurflen Opsiwn 50/50.

Cyngor Gwynedd yw gweinyddwr Cronfa Bensiwn Gwynedd a defnyddiwn eich data personol yn unol â'r ddeddfwriaeth Diogelu Data i ddarparu gwasanaethau gweinyddu pensiwn i chi. Am ragor o wybodaeth am sut rydym yn defnyddio'ch data, pwy rydym yn ei rhannu â, a pha hawliau sydd gennych chi mewn perthynas â'ch gwybodaeth, ewch i'r Hysbysiad Preifatrwydd ar wefan y gronfa.

Peidiwch ag oedi i gysylltu â Chronfa Bensiwn Gwynedd os oes gennych unrhyw gwestiynau neu angen mwy o wybodaeth. Gallwch gysylltu â ni ar ☎ (01286) 679982 neu ✉ pensiynau@gwynedd.llyw.cymru.

Dear XXXXX

LOCAL GOVERNMENT PENSION SCHEME REGULATIONS

Under Government regulations you have been brought into the Local Government Pension Scheme (LGPS) upon the commencement of your employment with EMPLOYER, on DATE OF START. I have the pleasure in enclosing the Gwynedd Pension Fund starter pack. This pack includes:

- **Your Statutory Notification** – This is your proof of Pension Scheme membership – Please keep it safe.
- **A Short Scheme Guide** – This guide gives you an overview of the Pension Scheme and its benefits.
- **Starter Form/Transfer Request Form** – It is essential that this form is completed and copies of all relevant documents returned to Gwynedd Pension Fund as soon as possible. You should list all your previous pension rights in the relevant section of this form, even if you do not wish to investigate transferring them.
- **A Death Grant Expression of Wish Form** – This form may be completed in order to nominate individuals or institutions to receive any death grant payable upon your death. Please see the form for full terms and conditions.

Transfer of Previous Pension Rights

On joining the Pension Scheme you have 12 months in which to transfer any previous pension rights. The LGPS is able to accept transfers from previous LGPS funds, previous employer's pension schemes, self-employed pension plans, 'buy-out' policies, personal pension plans, stakeholder pension schemes and Additional Voluntary Contribution (AVC) arrangements. This form will allow us to communicate directly with your previous pension providers.

Pension rights will not be transferred automatically. You will receive a quotation before deciding whether you wish to transfer your benefits, and it is recommended that you take appropriate independent financial advice before transferring.

Member Self Service Website

The Gwynedd Pension Fund has a website, which gives general information on the Scheme and a Member Self Service (MSS) section. MSS is a secure portal that enables you to view personal and financial information about your pension. Once registered you will be able to:

- View and update your personal details and changes of address.
- Obtain an estimate of the possible pension you will receive on retirement.
- Calculate the amount of additional lump sum you can take on retirement.
- View your service history, including any service that have been transferred.
- View and update your nominated beneficiaries.
- View your Annual Benefit Statements.
- Send secure messages to Gwynedd Pension Fund.

Please visit the 'Member Self Service' section of our website: www.gwyneddpensionfund.wales to request your activation key. Your request will be emailed to Gwynedd Pension Fund and you will be issued an activation key. If your current contact details include an e-mail address, a link to complete your registration will be e-mailed to this address, otherwise your activation key will be sent to your current postal address within 3 - 5 working days. Please note that your activation key will expire within 30 days of it being generated, therefore it is important for you to complete your registration as soon as you receive your activation key.

Annual Benefit Statements

Your Annual Benefit Statement, showing you the benefits you have accrued in the Pension Scheme, will be uploaded on the Pension On-Line website at the end of every tax year. Please send us a written request, by post or email, if you would prefer to receive paper copies of your statement.

In the future this statement may include a State Pension Forecast. In order to provide the state pension forecast we are required to exchange personal details securely with the Department of Work and Pensions (DWP). If you do not wish us to share your personal details with the DWP please tick the relevant box on the starter form or contact us in writing – If we do not hear from you we will assume that you are willing for us to share your personal details for the purpose of receiving a State Pension forecast on your annual benefit statement.

General Notes

Please check your payslip each month to ensure pension contributions are being deducted.

You can leave the LGPS at any time by requesting an opt-out form from the Pension Section, although you will only be entitled to a refund of contributions if you leave the scheme within 2 years of joining. If you opt-out, you can opt back into the scheme at any time, provided that you are under age 75. You may wish to obtain independent financial advice before you make a decision to opt-out of the LGPS. An alternative to opting out is the 50/50 Option. Under this option you would pay half contributions and build up half the normal pension – whilst still receiving full life assurance and ill health cover. A 50/50 Option form is available on request.

Gwynedd Council is the administering authority of the Gwynedd Pension Fund and we use your personal data in accordance with Data Protection legislation to provide you with pension administration service. For more information about how we use your data, who we share it with and what rights you have in relation to your information, please visit the Fund's website.

Please do not hesitate to contact Gwynedd Pension Fund if you have any questions or require more information. We can be contacted on ☎ 01286 679982 or ✉ pensions@gwynedd.llyw.cymru.

Yn gywir / Yours sincerely

Meirion Jones
Rheolwr Pensiynau / Pensions Manager

CRONFA PENSIWN CYNGOR GWYNEDD
Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol
HYSBYSIAD STATUDOL I'R GWEITHIWR

Yn unol a'r Rheoliadau uchod, FE'CH HYSBYSWYD TRWY HYN, wedi ystyried telerau eich penodiad a manylion eich gwasanaeth a gyflwynwyd gennych, penderfynwyd eich bod yn weithiwr pensiynadwy sy'n cyfrannu i Gronfa Bensiwn Cyngor Gwynedd a rhoddir isod manylion eich gwasanaeth sy'n cyfrif yn ogystal a gwybodaeth berthnasol arall.

Os ydych yn anfodlon a'r penderfyniad isod neu'n anghytuno a'r manylion, cysylltwch a'r Rheolwr Gweithrediadau Pensiynau i drafod y mater.

Os ydych yn dal yn anhapus a'r eglurhad, mae gennych hawl apelio'n ffurfiol o dan drefn apelio ddau-ran.

Mae'n rhaid cyflwyno'r cais apel gwreiddiol o fewn chwe mis o ddyddiad yr hysbyseb sy'n cynnwys y penderfyniad. Mae'n rhaid gosod allan yr anghydfod, gan gynnwys datganiad ei natur sy'n rhoi digon o fanylion i ddangos paham yr ydych yn teimlo eich bod wedi cael cam.

Mae'r rhan gyntaf yn adolygiad o'r penderfyniad gwreiddiol gan yr awdurdod neu gorff a wnaeth y penderfyniad. Felly, dylid cyfeirio'r cais i'r 'Person Penodedig' yng nghyfeiriad eich cyflogwr neu gyn-gyflogwr os ydych yn apelio yn erbyn penderfyniad y cyflogwr, neu i'r 'Person Penodedig', Yr Adain Bensiynau, Cyngor Gwynedd, Swyddfa'r Cyngor, CAERNARFON, Gwynedd, LL55 1SH, os yr ydych yn apelio yn erbyn penderfyniad yr Awdurdod Gweinyddu.

Os ydych yn anfodlon a phenderfyniad y 'Person Penodedig' o dan rhan un mae gennych hawl apelio o dan rhan dau o'r drefn i'r Awdurdod Gweinyddu. O dan yr ail ran mae Cyngor Gwynedd, fel gweinyddwyr Cronfa Bensiwn Gwynedd, wedi dewis enwebu panel o swyddogion i benderfynu achosion, gyda'r swyddog penodol yn cael ei ddewis gan Bennaeth Gwasanaeth Gweinyddol a Gwarchod y Cyhoedd. Dylid felly cyfeirio apeladau o dan rhan dau i Bennaeth Gwasanaeth Gweinyddol a Gwarchod y Cyhoedd, Cyngor Gwynedd, Swyddfeydd y Cyngor, CAERNARFON, Gwynedd, LL55 1SH.

Mae OPAS (yr 'Occupational Pensions Advisory Service') ar gael i gynorthwyo aelodau mewn unrhyw ran o'r drefn anghydfod. Eu cyfeiriad yw: OPAS, 11 Ffordd Belgrave, LLUNDAIN, SW1V 1RB.

Dros ac ar ran yr Awdurdod Cyflogi a nodir isod a Chyngor Gwynedd fel yr Awdurdod Gweinyddu

Dafydd L. Edwards
Pennaeth Cyllid

GWYNEDD COUNCIL PENSION FUND
Local Government Pension Scheme Regulations
STATUTORY NOTIFICATION TO EMPLOYEE

In accordance with the above regulations, YOU ARE HEREBY NOTIFIED that after consideration of your terms of appointment and of service details submitted by you it has been decided that you are a pensionable employee contributing to the Gwynedd Council Pension Fund and details of your reckonable service and other relevant information is given below.

If you are not satisfied with the information below please contact the Pensions Operations Manager to discuss the matter. If you are still not satisfied with the explanation you have a formal right of appeal under the two-stage appeals procedure.

The original appeal application must be submitted within six months of the date of the notification of the decision, and must set out the disagreement, including a statement as to its nature with sufficient details to show why you feel aggrieved.

The first stage is a formal review of the initial decision by the authority or body that took the decision. The application should therefore be addressed to the 'Specified Person' at your employer or former employer's address if you are appealing against an employer decision, or to the 'Specified Person', The Pension Section, Gwynedd Council, Council Offices, CAERNARFON, Gwynedd, LL55 1SH if you are appealing against a decision made by the Administering Authority.

If you are not satisfied with the decision of the 'Specified Person' under stage one you have the right of appeal under stage two of the procedure to the Administering Authority. Under the second stage Gwynedd Council, as administrators of the Gwynedd Pension Fund, have nominated a panel of officers to determine such cases with the relevant officer being chosen by the Head of Administration and Public Protection.

Appeals under the second stage should therefore be addressed to the Head of Administration and Public Protection, Gwynedd Council, Council Offices, CAERNARFON, Gwynedd, LL55 1SH.

OPAS (the Occupational Pensions Advisory Service) is available to assist members at any stage of the dispute procedure, their address is: OPAS, 11 Belgrave Road, London, SW1V 1RB.

For and on behalf of the Employing Authority stated below and of the Gwynedd Council as Administering Authority

Dafydd L. Edwards
Head of Finance

Enw		Name
Rhif Yswiriant Gwladol		National Insurance Number
Cyflogwr		Employer
Dyddiad Ymuno a'r Cynllun		Date Joined the Scheme
Dyddiad Geni		Date of Birth
Teitl Swydd		Post Title
Cyfradd Cyfraniadau		Contribution Rate
Dyddiad Cyhoeddi		Issue Date

Manylion Mynegi Dymuniad Grant Marwolaeth

Eich Manylion Personol

Enw:	Dyddiad Geni:
Rhif Yswiriant Gwladol:	
Cyfeiriad Cartref:	
	Cod Post:

Manylion Personol – Buddiolwr 1

Cyfran

Enw:		%
Dyddiad Geni:	Perthynas:	
Cyfeiriad:		
	Cod Post:	

Manylion Personol – Buddiolwr 2

Cyfran

Enw:		%
Dyddiad Geni:	Perthynas:	
Cyfeiriad:		
	Cod Post:	

Manylion Personol – Buddiolwr 3

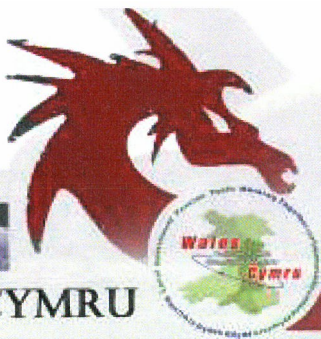
Cyfran

Enw:		%
Dyddiad Geni:	Perthynas:	
Cyfeiriad:		
	Cod Post:	

Datganiad

Rydw i wedi darllen y nodiadau drosodd. Gofynnaf i Cyngor Gwynedd (yr Awdurdod Gweinyddol ar gyfer Cronfa Bensiwn Gwynedd) ddefnyddio disgrisiwn llwyr wrth ystyried talu unrhyw lwmp swm budd marwolaeth sy'n ddyledus dan Gynllun Pensiwn Llywodraeth Leol i'r unigolyn/unigolion ac/neu sefydliad(au) a enwir uchod ac (os yn fwy nag un) eu rhannu yn unol â'm mynegiant dymuniad.

Llofnodwyd:	Dyddiad:
-------------	----------

Manylion Mynegi Dymuniad Grant Marwolaeth

(Ar gyfer aelodau sy'n cyfrannu ar neu ar ôl 1 Ebrill 2008)

DARLLENWCH Y NODIADAU CANLYNOL YN OFALUS CYN CWBLHAU OS GWELWCH YN DDA

- Mae grant marwolaeth yn daladwy yn syth ar eich marwolaeth:
  - pan ydych yn aelod cyfredol o Gynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL); neu
  - os oes gennych fuddion gohiriedig yn Gronfa Bensiwn Gwynedd; neu
  - os ydych yn marw o fewn 10 mlynedd i dderbyn y pensiwn oddi wrth Cronfa Bensiwn Gwynedd ac eich bod o dan 75 mlwydd oed ar ddyddiad eich marwolaeth.
- Y lefel o grant marwolaeth sydd yn daladwy yw:
  - 3 x cyflog pensiynadwy blynyddol mewn perthynas ag aelod cyfredol o'r CPLIL;
  - 5 x pensiwn cronedig plws cynyddiad pensiynau cronol mewn perthynas ag aelod gohiriedig;
  - 10 x pensiwn blynyddol llai unrhyw daliadau sydd eisoes wedi eu gwneud mewn perthynas ag aelod sy'n bensiynwr o dan 75 mlwydd oed.
- Os ydych yn aelod gweithredol o'r CPLIL gyda chyfnod o aelodaeth ohiriedig CPLIL cynharach, bydd y grant marwolaeth sy'n daladwy yn y mwyaf o naill ai'r grant marwolaeth mewn perthynas â'ch cyfnod gweithredol o aelodaeth, neu'r grant marwolaeth mewn perthynas â'ch budd-dal gohiriedig, **pa un bynnag yw'r mwyaf.**
- Fel aelod cyfredol, os ydych yn gweithio yn rhan amser, fe gyfrifir eich grant marwolaeth yn unol â'ch **gwir gyflog pensiynadwy.**
- Gallwch fynegi dymuniad i gynnig un neu ragor o unigolion, neu sefydliad, i dderbyn y grant marwolaeth sy'n daladwy ar achlysur eich marwolaeth. Yng nghyswllt absenoldeb Ffurflen Mynegi Dymuniad, bydd y taliad yn cael ei wneud i'ch cynrychiolwr personol h.y. eich Ystâd.
- **Os byddwch yn dymuno enwebu 'Plentyn Dan Oed', sylwer y bydd unrhyw daliad mewn perthynas â'r enwebai hwn yn cael ei wneud i gronfa ymddiriedolaeth.**
- Y fantais o fynegi Dymuniad yw y bydd y grant marwolaeth yn cael ei dalu yn gyflym, heb orfod disgwyl sawl wythnos o bosib i'ch Ystâd gael ei gytuno. Mantais arall yw na fydd eich taliad yn cael ei gyfrif fel rhan o'ch Ystâd, gan osgoi unrhyw gyfrifoldeb Treth Etifeddiaeth.
- Fe'ch cynghorir i gadw copi o'ch ffurflen Mynegi Dymuniad, ynghyd â'r nodiadau hyn a'u cadw yn ofalus ar gyfer eich cofnodion. Tra bod yn rhaid i'r Awdurdod Gweinyddol o dan Gyfraith Pensiwn, gadw'r hawl i ddiystyru unrhyw fynegiant o dymuniad, pwrpas y ffurflen hon yw eich cynorthwyo i wneud cynlluniau ariannol priodol rhag ofn marwolaeth gynnar.
- Gallwch ddiwygio eich mynegiant dymuniad(au) ar unrhyw adeg trwy gwblhau ffurflen arall, fydd yn diddymu unrhyw fynegiant dymuniad blaenorol. Os ydych yn dymuno diwygio unrhyw fynegiant dymuniad blaenorol cysylltwch â'r Gronfa Bensiwn yn y cyfeiriad isod os gwelwch yn dda.
- Ar gyfer taliad Grant Marwolaeth yn UNIG y bwriedir y ffurflen hon ac nid oes iddi unrhyw berthnasedd i daliad pensiwn y sawl sy'n eich goroesi ar achlysur eich marwolaeth.
- Nodwch os gwelwch yn dda NAD yw Cronfa Bensiwn Gwynedd wedi rhwymo yn gyfreithiol i'r ffurflen hon, oherwydd er mwyn i'r manteision treth fod yn berthnasol, mae'n rhaid i'r Gronfa gadw disgrisiwn llawn yng nghyswllt dyraniad eich taliad grant marwolaeth.
- **Os oes mwy nag un buddiolwr sicrhewch fod y cyfansymiau canradd yn 100% os gwelwch yn dda.**
- Ni allwch ddatgan pwy fyddai'n olynydd pe bai eich buddiolwr enwebedig yn marw o'ch blaen. Yn yr achos yma dylech gwblhau ffurflen Mynegi Dymuniad Grant Marwolaeth newydd.
- Os oes gennych unrhyw gwestiwn neu os ydych angen rhagor o fanylion cysylltwch os gwelwch yn dda gyda:

Adain Bensiynau, Cyngor Gwynedd, Swyddfeydd y Cyngor, Caernarfon, Gwynedd. LL55 1SH

Death Grant Expression of Wish Details

Your Personal Details

Name:	Date of Birth:
National Insurance No:	
Home Address:	
	Post Code:

Personal Details – Beneficiary 1

Proportion

Name:		%
Date of Birth:	Relationship:	
Address:		
	Post Code:	

Personal Details – Beneficiary 2

Proportion

Name:		%
Date of Birth:	Relationship:	
Address:		
	Post Code:	

Personal Details – Beneficiary 3

Proportion

Name:		%
Date of Birth:	Relationship:	
Address:		
	Post Code:	

Declaration

I have read the notes overleaf. I request that Gwynedd Council (the Administering Authority for the Gwynedd Pension Fund) in the exercise of its absolute discretion, consider paying any lump sum death benefit due under the Local Government Pension Scheme to the above individual(s) and/or institution(s) and (if more than one) split according to my expression of wish.

Signed:	Date:
---------	-------

Death Grant Expression of Wish Details

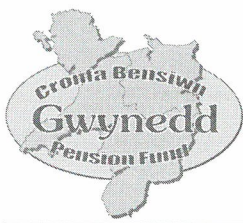
(For members contributing on or after 1 April 2008)

Please read the following notes carefully before completion.

- A death grant is automatically payable:
  - if you die whilst an active member of the Local Government Pension Scheme (LGPS)
  - if you have a deferred benefit in the Gwynedd Pension Fund
  - if you die within 10 years of receiving your pension from the Gwynedd Pension Fund and you are under age 75 at the date of death.
- The level of death grant payable is:
  - 3 x annual pensionable pay in respect of an active member of the LGPS
  - 5 x accrued pension plus accumulative pensions increase in respect of a deferred member
  - 10 x annual pension less any payments already made in respect of a pensioner member under the age of 75.
- If you are an active LGPS member with a separate deferred benefit from an earlier period of LGPS membership, the death grant payable will be the greater of either the death grant in respect of your active period of membership, or the death grant in respect of your deferred benefit, **whichever is greatest.**
- As an active member, if you work part time, your death grant will be calculated in accordance to your **actual pensionable pay.**
- You can express a wish to propose one or more individuals, or an institution, to receive the death grant payable in the event of your death. In the absence of a valid Expression of Wish Form, the payment will be made to your personal representative i.e. your Estate.
- **If you wish to nominate a 'Minor', please note that any payment in respect of this nominee will be made to a trust fund.**
- The advantage of making an Expression of Wish is that the death grant will be paid quickly, without having to wait possibly several weeks for your Estate to be settled. Another advantage is that the payment will not form part of your Estate, therefore avoiding any liability to Inheritance Tax.
- You are advised to retain a copy of the Expression of Wish form, together with these notes, and keep in a safe place for your records. Whilst the Administering Authority must, under Pensions Law, retain the right to override any expression of wish, the purpose of this form is to help you make appropriate financial plans in case of premature death.
- You can revise your expression of wish at any time by completing another form, which will revoke any previous expression of wish. If you do wish to amend any previous expression of wish, please contact the Pension Fund at the address given below.
- This form is **ONLY** applicable for the payment of a Death Grant, and has no relevance to the payment of a survivor's pension in the event of your death.
- Please note that the Gwynedd Pension Fund is **NOT** legally bound by this form, because in order for the tax advantages to apply, it must retain absolute discretion with regard the allocation of your death grant payment.
- **If there is more than one proposed beneficiary please ensure that the percentage totals 100%.**
- You cannot state who the next in line would be if the original nominated beneficiary dies before you. In this case, you should complete a new Death Grant Expression of Wish form.
- If you have any queries or need further details, please contact the:

Pensions Section, Gwynedd Council, Council Offices, Caernarfon, Gwynedd. LL55 1SH

Cronfa Bensiwn Gwynedd - Ffurflen Gychwynnol

Cwblhewch y ffurflen hon a'i dychwelyd i Gronfa Bensiwn Gwynedd

CT108

Defnyddiwch **inc du**

Rhan 1 – Manylion y gweithiwr

Enw Llawn:

Teitl:

Dyddiad Geni:

Rhif Tâl:

Cyfeiriad:

Rhif YG:

Cyflogwr:

Rhif Ffôn:

Teitl Swydd:

Rhif Ffôn Symudol:

E-bost:

Dewis iaith: Cymraeg Saesneg

Os nad oes iaith yn cael ei ddewis, bydd gohebiaeth yn cael ei hanfon yn Gymraeg

Rhan 2 – Statws Partneriaeth

Ticiwch y blwch perthnasol ac amgáu **copïau** o unrhyw ddogfennau a ofynnir amdanynt isod:

☐ Yn Sengl: Mae gofyn i chi anfon copi o'ch tystysgrif geni.	☐ Wedi Ysgaru: Mae gofyn i chi anfon copi o'ch tystysgrif geni a chopi o'r archddyfarniad absoliwt.
☐ Yn Briod: Mae gofyn i chi anfon copi o'ch tystysgrif geni, tystysgrif priodas a thystysgrif geni eich priod.	☐ Ymwahaniaeth Farnwrol: Mae gofyn i chi anfon copi o'ch tystysgrif geni a chopi o'r gorchymyn ymwahaniaeth farnwrol ac os yn berthnasol y gorchymyn cynnal.
☐ Mewn Partneriaeth Sifil: Mae gofyn i chi anfon copi o'ch tystysgrif geni, chopi o'ch datganiad sifil a chopi o dystysgrif geni eich partner.	☐ Gweddw: Mae gofyn i chi anfon copi o'ch tystysgrif geni a chopi o dystysgrif marwolaeth eich diweddar briod.
☐ Cyd-fyw Gyda Phartner: Fe anfonwn ffurflen enwebu partneriaeth cyd-fyw i chi. Mae gofyn i chi anfon copi o'ch tystysgrif geni a chopi o dystysgrif geni eich partner.	

Rhan 3 – Datganiad Buddion Blynyddol a Buddion Pensiwn y Wladwriaeth

Bob blwyddyn bydd Datganiad Buddion Blynyddol yn cael ei ddarparu. Rhagwelir y bydd y datganiad hwn yn y dyfodol yn cynnwys gwybodaeth am eich Pensiwn y Wladwriaeth. Er mwyn darparu'r wybodaeth hon bydd angen i ni roi eich manylion i'r Adran Gwaith a Phensiynau (DWP) bob blwyddyn, oni bai eich bod yn dweud wrthym fel arall. Os nad ydych am i ni wneud hyn, ticiwch y blwch hwn:

Rhan 4 - Datganiad

Rwyf yn datgan bod y wybodaeth a ddangosir uchod yn gywir:

Llofnod:

Dyddiad:

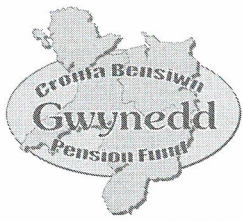
Beth i'w wneud nesaf?

Dychwelwch yr holl ffurflenni yn eich pecyn cychwynnol i Gronfa Bensiwn Gwynedd yn:

Cronfa Bensiwn Gwynedd, Cyngor Gwynedd, Swyddfa'r Cyngor, Caernarfon, Gwynedd, LL55 1SH

Os nad ydych yn dymuno bod yn y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol, cysylltwch â ni ar ☎ 01286 679982 neu

✉ pens@gwynedd.llywodraeth.leol i ofyn am ffurflen optio allan.

Cronfa Bensiwn Gwynedd – Ffurflen Awdurdodi Trosglwyddiad

Gwynedd Pension Fund – Transfer Authorisation Form

Cwblhewch y ffurflen hon a'i dychwelyd i Gronfa Bensiwn Gwynedd
Please complete this form and return it to Gwynedd Pension Fund

Trosglwyddo hawliau pensiwn

Transfer of pension rights

Os oes gennych hawliau pensiwn blaenorol, byddwch yn gallu trosglwyddo hawliau hyn i mewn i'r Gronfa Bensiwn ar yr amod y gwneir cais o fewn **12 mis** o ymuno â'r cynllun.

If you have previous pension rights, you are able to transfer these rights into the Pension Fund provided a request is made within **12 months** of joining the scheme.

Rhowch fanylion yr holl hawliau pensiwn blaenorol isod. Mae'n arbennig o bwysig eich bod yn rhestru'r holl hawliau pensiwn y sector cyhoeddus yn yr adran hon, hyd yn oed os nad ydych yn dymuno i ymchwilio i drosglwyddo.

Please give details of all previous pension rights below. It is particularly important that you list all public sector pension rights in this section, even if you do not wish to investigate a transfer.

Enw a Chyfeiriad y darparwr pensiwn blaenorol / Name and Address of previous pension provider	Rhif Cyfeirnod Pensiwn neu Rhif Bolisi / Pension Reference Number or Policy Number	Cyfnod yn y cynllun / Period in the scheme		Ymchwilio i drosglwyddiad?/ Investigate a transfer? Ia/Yes / Na/No
		0 / From:	1 / To:	

A oeddech yn talu cyfraniadau pensiwn ychwanegol yn eich cynlluniau pensiwn blaenorol? Were you paying extra pension contributions with your previous pension schemes? Oeddw / Yes Nac oeddw / No

Datganiad

Declaration

Rwyf drwy hyn yn rhoi fy awdurdod ysgrifenedig ar gyfer Cronfa Bensiwn Gwynedd i gael gwybodaeth am fy mhensiwn gan y darparwr pensiwn a restrir uchod.

I hereby give my written authority for Gwynedd Pension Fund to obtain information regarding my pension from the pension providers listed above.

Rwy'n deall ni fydd unrhyw drosglwyddiad yn digwydd hyd nes fy mod wedi derbyn dyfynbris a chwblhau ffurflenni rhyddhau trosglwyddo perthnasol gan fy narparwr pensiwn blaenorol. Rwyf hefyd yn deall bod yn rhaid i mi wneud cais i drosglwyddo buddion pensiwn blaenorol o fewn 12 mis ar ôl ymuno â'r Cynllun Pensiwn. Bydd ceisiadau yn y dyfodol yn cael ei wrthod.

I understand that no transfer will take place until I have received a quotation and completed the relevant transfer discharge forms from my previous pension provider. I also understand that I must make a request to transfer previous pension benefits within 12 months of joining the Pension Scheme. Future requests will be refused.

Enw / Name:

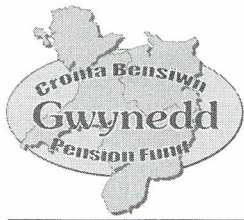
Cyfeiriad /
Address:

Rhif YG /
NI Number:

Llofnod /
Signature:

Dyddiad /
Date:

Gwynedd Pension Fund - Starter Form

Please complete this form and return it to Gwynedd Pension Fund

CT108

Please use **black ink**

Section 1 – Employee Details

Full Name:

Title:

Date of Birth:

Pay No:

Address:

NI No:

Tel No:

Employer:

Mobile:

Job Title:

E-mail:

Language preference:

Welsh

English

If no language preference is chosen, correspondence will be sent in Welsh

Section 2 – Marital Status

Please tick the appropriate box and forward **copies** of any documents requested below:

- Single:** Please attach a copy of your birth certificate.
- Married:** Please attach copies of your birth certificate, marriage certificate and your spouse's birth certificate.
- In a Civil Partnership:** Please attach copies of your birth certificate, your civil declaration and your partner's birth certificate.
- Co-Habiting with Partner:** Please attach copies of your birth certificate and your partner's birth certificate. We will send you a co-habiting partner's declaration form.
- Divorced:** Please attach copies of your birth certificate and the decree absolute.
- Judicially Separated:** Please attach copies of your birth certificate and the judicial separation and where appropriate, maintenance order.
- Widow / Widower:** Please attach copies of your birth certificate and your spouse's death certificate.

Section 3 – Annual Benefit Statement and State Pension benefits

Every year an Annual Benefit Statement will be provided. It is envisaged that in the future this statement will include information about your State Pension. In order to provide this information we need to provide your details to the Department of Work and Pension (DWP) each year, unless you tell us otherwise. If you do not want us to do this, please tick this box:

Section 4 - Declaration

I declare that the information shown above is true:

Signature:

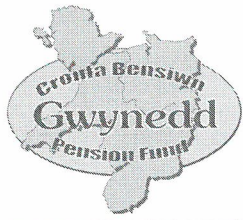
Date:

What to do next?

Please return all forms in your starter pack to Gwynedd Pension Fund at:

Gwynedd Pension Fund, Gwynedd Council, Council, Council Offices, Caernarfon, Gwynedd, LL55 1SH

If you do not wish to be in the Local Government Pension Scheme, please contact us on ☎ 01286 679982 or ✉ pens@gwynedd.llyw.cymru to request an opt-out form.

Cronfa Bensiwn Gwynedd – Ffurflen Awdurdodi Trosglwyddiad

Gwynedd Pension Fund – Transfer Authorisation Form

Cwblhewch y ffurflen hon a'i dychwelyd i Gronfa Bensiwn Gwynedd
Please complete this form and return it to Gwynedd Pension Fund

Trosglwyddo hawliau pensiwn

Transfer of pension rights

Os oes gennych hawliau pensiwn blaenorol, byddwch yn gallu trosglwyddo hawliau hyn i mewn i'r Gronfa Bensiwn ar yr amod y gwneir cais o fewn **12 mis** o ymuno â'r cynllun.

If you have previous pension rights, you are able to transfer these rights into the Pension Fund provided a request is made within **12 months** of joining the scheme.

Rhowch fanylion yr holl hawliau pensiwn blaenorol isod. Mae'n arbennig o bwysig eich bod yn rhestru'r holl hawliau pensiwn y sector cyhoeddus yn yr adran hon, hyd yn oed os nad ydych yn dymuno i ymchwilio i drosglwyddo.

Please give details of all previous pension rights below. It is particularly important that you list all public sector pension rights in this section, even if you do not wish to investigate a transfer.

Enw a Chyfeiriad y darparwr pensiwn blaenorol / Name and Address of previous pension provider	Rhif Cyfeirnod Pensiwn neu Rhif Bolisi / Pension Reference Number or Policy Number	Cyfnod yn y cynllun / Period in the scheme		Ymchwilio i drosglwyddiad?/ Investigate a transfer? Ia/Yes / Na/No
		0 / From:	1 / To:	

A oeddech yn talu cyfraniadau pensiwn ychwanegol yn eich cynlluniau pensiwn blaenorol? Were you paying extra pension contributions with your previous pension schemes? Oeddwn / Yes Nac oeddwn / No

Datganiad

Declaration

Rwyf drwy hyn yn rhoi fy awdurdod ysgrifenedig ar gyfer Cronfa Bensiwn Gwynedd i gael gwybodaeth am fy pensiwn gan y darparwr pensiwn a restrir uchod.

I hereby give my written authority for Gwynedd Pension Fund to obtain information regarding my pension from the pension providers listed above.

Rwy'n deall ni fydd unrhyw drosglwyddiad yn digwydd hyd nes fy mod wedi derbyn dyfynbris ac chwblhau ffurflenni rhyddhau trosglwyddo perthnasol gan fy darparwr pensiwn blaenorol. Rwyf hefyd yn deall bod yn rhaid i mi wneud cais i drosglwyddo buddion pensiwn blaenorol o fewn 12 mis ar ôl ymuno â'r Cynllun Pensiwn. Ni dderbynnir ceisiadau ar ôl 12 mis.

I understand that no transfer will take place until I have received a quotation and completed the relevant transfer discharge forms from my previous pension provider. I also understand that I must make a request to transfer previous pension benefits within 12 months of joining the Pension Scheme. Requests will not be accepted after 12 months.

Enw / Name:

Cyfeiriad /
Address:

Rhif YG /
NI Number:

Llofnod /
Signature:

Dyddiad /
Date:

Tud. 36

canllaw byr i'r

Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol

a short guide to

the Local Government Pension Scheme

Tud. 37

Cynnwys

Contents

	Tudalen		Page
Y Cynllun	3	The Scheme	3
Ymddeoliad	5	Retirement	5
Y Buddion	7	The Benefits	7
Diogelwch ar gyfer eich Teulu	9	Protection for your Family	9
Rhai sy'n gadael heb hawl di-oed i fuddion	10	Leavers without an immediate entitlement to benefits	10
Cymorth gyda Phroblemau Pensiwn	14	Help with Pension Problems	14
Manylion Cyswllt	16	Contact Details	16

Y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) yng Nghymru a Lloegr

Mae hwn yn ddisgrifiad byr o amodau aelodaeth y cynllun, ynghyd â'r prif fuddion sy'n berthnasol os ydych yn cyfrannu i'r CPLIL ar Ebrill 1 2019 neu ar ôl hynny.

Pa fath o gynllun ydyw?

Mae'r CPLIL yn gynllun pensiwn galwedigaethol, yn dreth gymeradwyedig, ddiffiniedig a sefydlwyd dan Ddeddf Blwydd-dâl 1972. Seilir buddion y cynllun o 1 Ebrill 2014 ar eich Cyfartaledd Cyflog Gyrfa Wedi'i Adbrisio. Mae'n ddiogel iawn oherwydd fe drefnir y buddion yn unol â'r gyfraith.

Pwy all ymuno?

Mae'r CPLIL yn cynnwys Llywodraeth Leol a sefydliadau eraill sydd wedi dewis cyfranogi ynddo. Byddwch yn cael eich dwyn i mewn i'r cynllun yn awtomatig os oes gennych gontract cyflogaeth am o leiaf 3 mis ac rydych o dan oed 75. Fel arall, os oes gennych gontract cyflogaeth o lai na 3 mis ond rydych o dan oed 75, NI fyddwch yn dod i mewn i'r cynllun yn awtomatig, ond byddwch yn cael y dewis i ymuno gan eich Cyflogwr.

Os ydych yn Swyddog yr Heddlu, Diffoddwyr Tân neu Athro, ni fyddwch yn cael caniatâd i ymuno â'r CPLIL.

Sut ydwyf yn sicrhau fy mod yn dod yn aelod o'r CPLIL?

I sicrhau eich hawl i fuddion y Cynllun, mae'n bwysig eich bod yn cwblhau a dychwelyd y ffurflenni ymuno. Wedi derbyn eich ffurflenni, fe ddarperir cofnodion perthnasol ac fe anfonir hysbysiad swyddogol o'ch aelodaeth o'r CPLIL i chi. Dylech wirio eich slip cyflog hefyd i sicrhau fod eich cyfraniadau pensiwn yn cael eu didynnu.

Alla i optio allan o'r CPLIL ac ail ymuno yn ddiweddarach?

Gallwch adael y CPLIL ar unrhyw adeg drwy ofyn i'r Adran Bensiynau am ffurflen optio allan a'i dychwelyd at eich Cyflogwr. Efallai fydd wedyn hawl gennych i ad-daliad o gyfraniadau pe baech yn gadael y cynllun o fewn 2 mlynedd o ymaelodi. Os byddwch yn optio allan, gallwch optio yn ôl i mewn i'r cynllun ar unrhyw adeg, ar yr amod eich bod o dan oed 75 ar y pryd. Fodd bynnag, bydd eich Cyflogwr yn gyfrifol am ddod â chi yn ôl i fewn i'r CPLIL o dan ofynion Cofrestru Awtomatig. Bydd gennych yr opsiwn i optio allan eto pryd hynny. Efallai y byddwch yn dymuno cael Cyngor Ariannol Annibynol cyn i chi wneud y penderfyniad i adael y CPLIL.

Nodwch NI ddylech gwblhau datganiad optio allan cyn cychwyn eich cyflogaeth.

Faint byddaf yn ei dalu?

Bydd graddfa eich cyfraniad yn dibynnu ar faint ydych yn cael eich talu, ond bydd rhwng 5.5% a 12.5% o'ch cyflog pensiynadwy. Bydd y raddfa y byddwch yn ei thalu yn dibynnu ar eich band cyflog.

The Local Government Pension Scheme (LGPS) in England and Wales

This is a short description of the conditions of membership and main scheme benefits that apply if you pay into the LGPS on or after 1 April 2019.

What kind of scheme is it?

The LGPS is a tax approved, defined benefit occupational pension scheme set up under the Superannuation Act 1972. The benefits under the scheme are based on your Career Average Re-valued Earnings (CARE) from 1 April 2014. It is very secure because the benefits are set out in law.

Who can join?

The LGPS covers Local Government and other organisations that have chosen to participate in it. You will be brought into the scheme automatically if you have a contract of employment that is for at least 3 months and you are under age 75. Alternatively, if you have a contract of employment of less than 3 months but you are under age 75, you will NOT be brought into the scheme automatically, but you will be given the option to join by your Employer.

If you are a Police Officer, Fire-fighter or Teacher you will not be allowed to join the LGPS.

How do I ensure that I have become a member of the LGPS?

To secure your entitlement to the scheme benefits, it is important that you complete and return the joiner forms. On receipt of these forms, relevant records will be set up and an official notification of your membership to the LGPS will be sent to you. You should also check your pay slip to make sure that pension contributions are being deducted.

Can I opt-out of the LGPS and re-join at a later date?

You can leave the LGPS at any time by requesting an opting out form from the Pension Section and returning it to your Employer. You may then be entitled to a refund of contributions if you leave the scheme within 2 years of joining. If you opt-out, you can opt back into the scheme at any time, provided you are under age 75. However, your Employer will be responsible for bringing you back into the LGPS under the requirements of Automatic Enrolment. You will then have the option to opt-out again. You may wish to seek Independent Financial Advice before you make a decision to opt-out of the LGPS.

Please note that you should NOT complete an opting out declaration before the commencement of your employment.

How much will I pay?

Your contribution rate depends on how much you are paid, but it will be between 5.5% and 12.5% of your pensionable pay. The rate you pay will depend on which pay band you fall into.

Dyma'r Bandiau Cyfaniadau o 1 Ebrill 2019.

Cyflog Pensiynadwy Blynnyddol:	Graddfa Cyfrannu:
Hyd at £14,400	5.5%
£14,401 i £22,500	5.8%
£22,501 i £36,500	6.5%
£36,501 i £46,200	6.8%
£46,201 i £64,600	8.5%
£64,601 i £91,500	9.9%
£91,501 i £107,700	10.5%
£107,701 i £161,500	11.4%
Mwy na £161,501	12.5%

Fel aelod o'r CPLIL, bydd eich cyfraniadau yn rhoi rhyddhad treth ar yr amser y byddant yn cael eu didynnu o'ch cyflog. Mae cyfyngiadau ar y swm o ryddhad treth sydd ar gael ar gyfraniadau pensiwn. Os yw gwerth eich cynilion pensiwn yn cynyddu o fwy na'r lwfans blynnyddol o £40,000 mewn unrhyw un flwyddyn, efallai bydd rhaid i chi dalu treth ychwanegol. Ni fydd y lwfans blynnyddol yn effeithio'r mwyafrif o bobl.

Ydy fy Nghyflogwr yn cyfrannu?

Mae eich Cyflogwr yn talu gweddill y gost o ddarparu eich buddion yn y CPLIL. Pob 3 blynedd fe ymgymerrir ag arolwg annibynnol i gyfrifo faint y dylai eich Cyflogwr gyfrannu i'r Cynllun.¹

A allaf dalu mwy i gynyddu fy muddion?

Gallwch dalu ychwaneg o dan CPLIL i gynyddu eich buddion ymddeol. Gallwch wneud hyn trwy unai dalu Cyfraniadau Pensiwn Ychwanegol (CPY) i brynu pensiwn CPLIL ychwanegol, neu trwy wneud taliadau i drefniant Cyfraniadau Gwirfoddol Ychwanegol (CGY) y cynllun. Am ragor o wybodaeth ar yr opsiynau yma, cysylltwch â'r Adran Bensiynau.

A allaf dalu llai i mewn i'r CPLIL?

Cewch ddewis talu hanner eich cyfraniad arferol ac o ganlyniad cael hanner y pensiwn am y cyfnod hwn. Fodd bynnag, byddwch yn cadw'r ddarpariaeth lawn o ran gwarchodaeth salwch a marwolaeth yn ystod y cyfnod hwn. Os dymunwch ymuno â'r **adran 50/50**, bydd angen ichi ofyn am **ffurflen ethol** gan eich Cyflogwr. I ailymaelodi â'r **Brif adran**, bydd angen ichi lenwi ffurflen ethol arall.

A allaf drosglwyddo buddion pensiwn i'r CPLIL?

Gellir trosglwyddo buddion cronedig blaenorol yn y CPLIL neu drefniadau pensiwn eraill i mewn i'r CPLIL. Rhaid dewis trosglwyddo cyn pen 12 mis i ymaelodi neu gyfnod hirach os bydd eich Cyflogwr yn caniatáu. I gael mwy o wybodaeth, cysylltwch â'ch Cyflogwr.

¹ Yn y dyfodol efallai y bydd angen i gynyddiadau neu ostyngiadau yn y gost o ddarparu'r cynllun gael eu rhannu rhwng aelodau a chyflogwyr, yn unol â chyfarwyddyd y Llywodraeth.

Here are the Contribution Bandings from 1 April 2019.

Annual Pensionable Pay:	Contribution Rate:
Up to £14,400	5.5%
£14,401 to £22,500	5.8%
£22,501 to £36,500	6.5%
£36,501 to £46,200	6.8%
£46,201 to £64,600	8.5%
£64,601 to £91,500	9.9%
£91,501 to £107,700	10.5%
£107,701 to £161,500	11.4%
More than £161,501	12.5%

As a member of the LGPS, your contributions will attract tax relief at the time they are deducted from your pay. There are restrictions on the amount of tax relief available on pension contributions. If the value of your pension savings increase in any one year by more than the annual allowance of £40,000, you may have to pay a tax charge. Most people will not be affected by the annual allowance.

Does my Employer contribute?

Your Employer pays the balance of the cost of providing your benefits in the LGPS. Every 3 years, an independent review is undertaken to calculate how much your Employer should contribute to the Scheme.¹

Can I pay more to increase my benefits?

You can pay extra under the LGPS to increase your retirement benefits. You can do this either by paying Additional Pension Contributions (APC) to buy extra LGPS pension or by making payments to the scheme's Additional Voluntary Contribution (AVC) arrangement. For further information on these options, please contact the Pension Section.

Can I pay less into the LGPS?

You can elect to pay half your normal contribution to receive half the level of pension in return for this period. However, you will retain full ill health and death cover during this time. If you wish to join the **50/50 section** of the scheme, you will need to request an **election form** from your Employer. When you wish to come back into the **Main section**, you will then need to complete another election form.

Can I transfer pension benefits into the LGPS?

Benefits that you have previously accrued in the LGPS or in other pension arrangements can be transferred into the LGPS. An option to transfer must be made within 12 months of joining or such longer period as your Employer allows. To find out more, please contact your Employer.

¹ Increases or decreases in the cost of providing the scheme may, in future, need to be shared between members and employers in accordance with Government guidance.

Ymddeoliad

Er mwyn fod yn gymwys i fuddion ymddeoliad y CPLIL, mae'n rhaid i chi fod yn aelod o'r cynllun am o leiaf 2 mlynedd neu wedi trosglwyddo hawliau pensiwn eraill i'r CPLIL, neu fod gennych fuddion gohiriedig yn y CPLIL yn Lloegr neu yng Nghymru.

Pryd gallaf ymddeol?

Gallwch ymddeol a derbyn buddion llawn y CPLIL unwaith y byddwch wedi cyrraedd eich Oedran Pensiwn Arferol (OPA), sy'n gysylltiedig ag Oedran Pensiwn y Wladwriaeth (OPW) a all newid yn y dyfodol. Fodd bynnag, mae'r Cynllun hefyd yn darparu ar gyfer taliadau cynnar o'ch buddion CPLIL.

Beth yw fy muddion ymddeol CPLIL?

Pan fyddwch yn ymddeol byddwch yn derbyn pensiwn blynyddol ac fe fydd gennych y dewis i gymryd rhan o'ch pensiwn fel lwmp swm yn rhydd o dreth. Os ydych wedi ymuno â'r CPLIL cyn 1 Ebrill 2008, bydd eich pecyn buddion safonol yn cynnwys lwmp swm yn rhydd o dreth awtomatig, fel y disgrifir yn yr adran **Y Buddion**.

Alla i ymddeol yn gynnar?

Gallwch ddewis yn wirfoddol i ymddeol yn gynnar a derbyn eich buddion CPLIL ar unrhyw oed rhwng 55 a 75 mlwydd oed, ond efallai y bydd eich buddion yn cael eu lleihau yn actiwaraid i gymryd i ystyriaeth eu bod yn cael eu talu'n gynnar cyn eich OPA.

A oes unrhyw gosbedigaethau am ymddeol yn gynnar a chymryd buddion yn syth?

Os ydych yn ymddeol yn wirfoddol cyn eich OPA, bydd eich buddion CPLIL yn cael eu lleihau i gymryd i ystyriaeth eu bod yn cael eu talu yn gynnar a'r ffaith y bydd eich pensiwn yn daladwy am gyfnod hwy. Fodd bynnag, os ymunoch â'r CPLIL ar neu cyn 30 Medi 2006 mae'n bosib eich bod wedi cael eich gwarchod yn erbyn y gostyngiadau posibl ar ran neu'r cyfan o'ch buddion.

Os ydych yn ymddeol yn wirfoddol cyn eich OPA neu yn ymddeol ar neu ar ôl eich OPA, gallwch ohirio derbyn eich buddion, ond rhaid i chi eu derbyn cyn 75 mlwydd oed. Os ydych yn derbyn eich pensiwn ar ôl eich OPA, bydd eich buddion yn cael eu talu ar raddfa uwch i adlewyrchu'r taliad hwyr.

Beth wnaiff ddigwydd os rwyf yn derbyn pensiwn CPLIL ac yn cael fy ail-gyflogi?

Os ydych yn cael eich ail-gyflogi o fewn Lywodraeth Leol neu gan Gyflogwr sydd yn cynnig aelodaeth o'r CPLIL, yna mae rhaid datgan wrth y Gronfa Bensiwn (ble derbynnir eich pensiwn), eich bod wedi dyfod yn ail-gyflogedig - difater os ydych eisiau ymuno a'r cynllun ai beidio. Yn y sefyllfa yma, buasai gwiriad yn digwydd i weld os fyddai'r pensiwn yn gostwng neu hyd yn oed yn cael ei stopio.

Retirement

To be entitled to LGPS retirement benefits, you must have at least 2 years membership or have transferred other pension rights into the LGPS, or already have a deferred benefit in the LGPS in England and Wales.

When can I retire?

You can retire and receive your LGPS benefits in full once you have reached your Normal Pension Age (NPA), which is linked to your State Pension Age (SPA) and may change in the future. However, the Scheme also makes provisions for the early payment of your LGPS benefits.

What are my LGPS retirement benefits?

When you retire, you will receive an annual pension and have the option to take part of your pension as a tax-free lump sum. If you joined the LGPS before 1 April 2008, your standard benefit package will include an automatic tax-free lump sum, as described in **The Benefits** section.

Can I retire early?

You can elect to voluntarily retire and receive your LGPS benefits at any age from 55 to 75, but your benefits may be actuarially reduced to take account of early payment before your NPA.

Are there any penalties for retiring early and drawing immediate benefits?

If you voluntarily retire before your NPA, your LGPS benefits will be reduced to take account of their early payment and the fact that your pension will be payable for longer. However, if you joined the LGPS on or before the 30 September 2006, you may have been protected against the possible reduction to some or all of your benefits.

If you voluntarily retire before your NPA or retire on or after your NPA, you can defer drawing your benefits, but you must draw them before age 75. If you draw your pension after your NPA, your benefits will be paid at an increased rate to reflect the late payment.

What if I'm already receiving an LGPS pension and I have become re-employed?

If you become re-employed in Local Government or by an Employer who offers you membership of the LGPS, you must tell the Pension Fund that pays your pension that you have become re-employed, regardless of whether you wish to join the scheme or not. A check will then be made to see whether your pension will be reduced or even stopped.

Beth os yw fy Nghyflogwr yn fy ymddeol ar sail ddiswyddiad neu effeithlonrwydd busnes?

Os ydych yn 55 mlwydd oed neu'n hŷn, bydd gennych hawl i daliad o'ch buddion CPLIL yn syth, heb ostyngiad.

Beth fydd yn digwydd os bydd yn rhaid i mi ymddeol yn gynnar oherwydd salwch?

Os bydd yn rhaid i chi adael gwaith ar unrhyw oedran oherwydd gwaeledd iechyd parhaol, sydd angen ei ardystio gan feddyg iechyd galwedigaethol annibynnol a benodir gan eich Cyflogwr, mae'r cynllun yn darparu pecyn ymddeol haenog ar sail gwaeledd. Gallai hyn olygu y telir buddion i chi'n syth, ac os yw'n annhebygol y byddwch yn gallu ymgymryd â gwaith cyflogedig cyn pen 3 blynedd ar ôl i chi adael, mae'n bosibl y bydd y buddion hyn yn cynyddu.

Mae gwaith cyflogedig yn golygu gwaith cyflogedig am ddim llai na 30 awr yr wythnos am gyfnod o ddim llai na 12 mis.

Beth os ydwyf yn dymuno symud yn raddol i ymddeoliad?

Gelwir hyn yn ymddeoliad Hyblyg. O 55 mlwydd oed ymlaen, os ydych yn cwtogi ar eich oriau neu'n ymgymryd â swydd â llai o gyfrifoldeb, ac os yw eich Cyflogwr yn cytuno, gallwch gymryd eich holl fuddion neu rai ohonynt – bydd hyn yn eich cynorthwyo i ymddeol wrth eich pwysau. Os ydych yn cymryd ymddeoliad hyblyg cyn eich OPA, gall eich buddion cael eu lleihau er mwyn cymryd i ystyriaeth y ffaith eu bod yn cael eu talu'n gynnar oni bai bod eich Cyflogwr yn cytuno i hepgor y gostyngiad yn gyfan neu'n rhannol.

Gallwch barhau i dalu i mewn i'r CPLIL ar eich oriau llai neu yn eich swydd newydd, gan adeiliadu rhagor o fuddion yn y Cynllun. Mae ymddeoliad Hyblyg yn dibynnu ar ddisgresiwn eich Cyflogwr a bydd yn rhaid iddynt drefnu eu polisi ynglŷn â hyn mewn datganiad cyhoeddedig.

Beth os wyf yn parhau i weithio ar ôl fy OPA?

Os ydych yn parhau i weithio ar ôl eich OPA, byddwch yn parhau i dalu i mewn i'r cynllun, gan ychwanegu rhagor o fuddion. Byddwn yn talu eich pensiwn ar ôl i chi ymddeol, neu pan fyddwch yn cyrraedd noswyl eich pen-blwydd yn 75, neu os ydych yn cymryd ymddeoliad hyblyg gyda chaniatâd eich Cyflogwr, pa un bynnag sy'n digwydd gyntaf. Os ydych yn cymryd eich pensiwn ar ôl eich OPA, bydd yn cael ei gynyddu i adlewyrchu'r ffaith y bydd yn cael ei dalu dros gyfnod llai. Bydd yn rhaid talu eich pensiwn cyn eich penblwydd yn 75.

What if my Employer retires me on the grounds of redundancy or business efficiency?

If you are aged 55 or over, you will be entitled to the immediate unreduced payment of your LGPS benefits.

What happens if I have to retire early due to ill health?

If you have to leave work at any age due to permanent ill health, which has to be certified by an independent occupational health physician appointed by your Employer, the scheme provides a tiered ill health retirement package. This could give you benefits, paid straight away, and which could be increased if you are unlikely to be capable of undertaking gainful employment within 3 years of leaving.

Gainful employment means paid employment for not less than 30 hours a week for a period of not less than 12 months.

What if I want to have a gradual move into retirement?

This is known as Flexible retirement. From age 55, if you reduce your hours or move to a less senior position, and provided your Employer agrees, you can draw some or all of the pension benefits you have built up – helping you ease into retirement. If you take Flexible retirement before your NPA, your benefits may be reduced to take account of their early payment, unless your Employer agrees to waive the reduction in whole or in part.

You can continue paying into the LGPS on your reduced hours or in your new role, building up further benefits in the Scheme. Flexible retirement is at the discretion of your Employer and they must set out their policy on this in a published statement.

What if I carry on working after my NPA?

If you carry on working after your NPA, you will continue to pay into the scheme, building up further benefits. We will pay your pension when you retire or when you reach the eve of your 75th birthday, or if you take flexible retirement with your Employer's consent, whichever occurs first. If you draw your pension after your NPA, it will be increased to reflect the fact that it will be paid for a shorter time. Your pension has to be paid before your 75th birthday.

Y Buddion

Sut y caiff fy mhensiwn ei gyfrifo?

Pan fyddwch yn ymddeol, byddwch yn derbyn pensiwn sy'n cynyddu'n flynyddol yn unol â mynegai cysylltiedig, sy'n daladwy am eich oes, a dewis i gyfnewid rhan o'ch pensiwn (yn amodol ar gyfyngiadau CThEM) am lwmp swm di-dreth, sy'n daladwy i chi pan fyddwch yn tynnu eich buddion.

Bob blwyddyn, byddwch yn cronni pensiwn sy'n gyfwerth â 1/49fed o'r tâl pensynadwy yr ydych wedi ei dderbyn yn y flwyddyn gynllun (o 1 Ebrill - 31 Mawrth). Eich cyflog pensynadwy yw'r elfen o dâl ble rydych yn talu cyfraniadau pensiwn arno. Os ydych wedi dewis ymuno â'r adran 50/50 y cynllun, bydd y gyfradd y mae eich pensiwn yn adeiladu yn hanner y gyfradd yma h.y. 1/98fed o'ch cyflog pensynadwy.

Bydd y pensiwn yr ydych yn adeiladu i fyny o 1 Ebrill - 31 Mawrth wedyn yn cael ei ychwanegu at eich cyfrif pensiwn ac yn cael ei hailbrisio yn unol â mynegai chostau byw priodol bob mis Ebrill. Mae'r enghraifft isod yn dangos sut y mae eich pensiwn yn cael ei gyfrifo.

O 1 Ebrill hyd at 31 Mawrth (**Flwyddyn Gynllun 1**), mae cyflog pensynadwy Sian wedi cael ei asesu fel £15,000. Mae'r pensiwn sydd wedi cael ei ychwanegu at ei chyfrif mewn perthynas â'r flwyddyn yma wedi ei gyfrifo fel a ganlyn:

$$1/49 \times £15,000 = \mathbf{£306.12}$$

Wedi ychwanegu £306.12 i gyfrif pensiwn Sian, mae yna yn cael ei adbrisio i gymryd ystyried cynyddiad chwyddiant tybiedig o 2% (£306.12 + 2% = **£312.24**).

Yn Flwyddyn Gynllun 2, aseswyd cyflog pensynadwy Sian fel £15,150:

$$1/49 \times £15,150 = \mathbf{£309.18}$$

Mae £309.18 yn cael ei ychwanegu i'w chyfrif pensiwn (£312.24 + £309.18 = **£621.42**). Bydd ei chyfrif wedyn yn cael ei adbrisio i gymryd i ystyried cynyddiad chwyddiant tybiedig o 2.5%. Gwerth ei chyfrif pensiwn ar ol Blwyddyn Cynllun fydd **£636.96**.

Fodd bynnag, os yw Sian yn ethol i gyfrannu i'r adran 50/50 y cynllun ar gyfer y cyfan o'r flwyddyn gyntaf, bydd ei phensiwn yn cael ei gyfrifo fel a ganlyn:

$$1/98 \times £15,000 = \mathbf{£153.06} \text{ (+ 2% cynyddiad chwyddiant tybiedig = } \mathbf{£156.12}).$$

Nodwch y gwahaniaeth mewn **adeiladaeth pensiwn** Sian wrth gyfrannu yn yr Adran 50/50 o'r Cynllun (£312.24 llai £156.12 = **£156.12**).

Cyfnewid rhan o'ch pensiwn i dderbyn lwmp swm di-dreth

O dan reoliadau CThEM, gallwch gyfnewid rhan o'ch pensiwn blynyddol am daliad unigol rhydd o dreth. Gallwch gymryd hyd at 25% o werth cyfalaf eich buddion pensiwn fel lwmp swm ac fe fyddwch yn derbyn £12 lwmp swm ar gyfer pob £1 o bensiwn a rhoi'r heibio.²

A allaf gymryd fy CGY (AVC) mewnol fel arian parod?

Os ydych yn talu cyfraniadau gwirfoddol ychwanegol (CGY) trwy'r CPLIL, bydd gennych opsiynau amrywiol ynghylch ei dalu. I gael rhagor o wybodaeth am yr opsiynau hyn, cysylltwch â'r Adran Bensiynau.

² Ar yr amod nad yw'r lwmp swm cyfan yn fwy na £263,750, llai gwerth unrhyw hawliau pensiwn arall sydd gennych.

The Benefits

How is my pension calculated?

When you retire, you will receive an indexed linked annual pension that is payable for your lifetime, plus the option to exchange part of your pension (subject to HMRC limits) for a tax-free lump sum, payable when you draw your benefits.

Every year, you will build up a pension that is equal to 1/49th of the pensionable pay that you have received in that scheme year (from 1 April to 31 March). Your pensionable pay is the amount of pay on which you pay your pension contributions. If you have elected to join the 50/50 section of the scheme, the rate at which your pension builds will be half this rate i.e. 1/98th of your pensionable pay.

The pension that you build up from 1 April to 31 March is then added to your pension account and is revalued in line with the appropriate cost of living index each April. The example below shows how your pension is calculated.

From 1 April to 31 March (**Scheme Year 1**), Sian's pensionable pay has been assessed as £15,000. The pension added to her pension account in respect of this year has been calculated as:

$$1/49 \times £15,000 = \mathbf{£306.12}$$

Having added £306.12 to her pension account, it is then revalued to take account of an assumed inflation increase of 2% (£306.12 + 2% = **£312.24**).

During **Scheme Year 2**, Sian's pensionable pay was assessed as £15,150:

$$1/49 \times £15,150 = \mathbf{£309.18}$$

£309.18 is added to her pension account (£312.24 + £309.18 = **£621.42**). Her account is then revalued to take account of an assumed inflation increase of 2.5%. The value of her pension account after Scheme Year 2 is **£636.96**.

However, if Sian had elected to contribute to the 50/50 section of the scheme for the whole of Scheme Year 1, her pension would have been calculated as:

$$1/98 \times £15,000 = \mathbf{£153.06} \text{ (+ a 2% assumed inflation increase = } \mathbf{£156.12}).$$

Note the difference in Sian's **pension build up** whilst contributing to the 50/50 Section of the Scheme (£312.24 less £156.12 = **£156.12**).

Exchanging part of your pension for a tax-free lump sum

Under HMRC rules, you can exchange part of your annual pension for a one off tax-free cash payment. You can take up to 25% of the capital value of your pension benefits as a lump sum, by exchanging £1 of pension for £12 of lump sum.²

What are the options regarding my in-house AVC?

If you contribute to an additional voluntary contribution (AVC) arrangement under the LGPS, you will have various options regarding its payment. For further information on these options, please contact the Pensions Section.

² Providing the total lump sum does not exceed £263,750, less the value of any other pension rights you have in payment.

Beth os wyf wedi ymuno â'r CPLIL cyn 1 Ebrill 2014?

Newidiodd y CPLIL o fod yn gynllun cyflog terfynol i Gynllun Cyfartaledd Gyrfa Wedi'i Adbrisio ar 1 Ebrill, 2014. Fodd bynnag, os ydych wedi ymuno â'r cynllun ar neu cyn 31 Mawrth 2014, byddwch hefyd wedi adeiladu i fyny buddion yn y cynllun cyflog terfynol, a fydd yn parhau i fod yn seiliedig ar eich **cyflog terfynol** pan fyddwch yn gadael y cynllun neu'n dewis ymddeol.

Ar gyfer aelodaeth a adeiladwyd hyd at 31 Mawrth 2008, byddwch yn derbyn pensiwn sy'n gyfartal i 1/80fed o'ch cyflog terfynol, yn ogystal â lwmp swm di-dreth awtomatig o 3 gwaith gwerth y pensiwn hwn. Mae'r cyfrifiad hwn hefyd yn seiliedig ar eich aelodaeth o'r cynllun, sy'n cael ei gymesur os ydych yn gweithio'n rhan amser. Ar gyfer aelodaeth a adeiladwyd i fyny rhwng 1 Ebrill 2008 a 31 Mawrth 2014, byddwch yn derbyn pensiwn sy'n gyfartal i 1/60fed o'ch cyflog terfynol, ond HEB hawl i lwmp swm di-dreth awtomatig. Fodd bynnag, byddwch yn cael y dewis i gyfnewid rhan o'ch pensiwn am lwmp swm di-dreth pan fyddwch yn ymddeol (fel y disgrifir ar y dudalen flaenorol).

Wrth ei ychwanegu at eich buddion Cyfartaledd Gyrfa, bydd hyn wedyn yn rhoi i chi chyfanswm gwerth eich buddion CPLIL. Mae'r enghraifft isod yn dangos sut y bydd eich buddion cyflog terfynol yn cael ei gyfrifo.

Mae gan Sian 10 mlynedd o aelodaeth yn y cynllun hyd at 31 Mawrth 2008 a 6 mlynedd o aelodaeth rhwng 1 Ebrill 2008 a 31 Mawrth 2014. Mae hi wastad wedi gweithio'n llawn amser ac mae ei chyflog terfynol wedi cael ei gyfrifo fel £15,000.

Mae ei buddion cyflog terfynol yn cael eu cyfrifo fel a ganlyn:

Aelodaeth hyd at 31 Mawrth 2008:

10 mlynedd x 1/80 x £15,000 = £1,875 Pensiwn Blynnyddol

10 mlynedd x 3/80 x £15,000 = £5,625 Lwmp Swm di-dreth Awtomatig

Aelodaeth o 1 Ebrill 2008 hyd at 31 Mawrth 2014:

6 mlynedd x 1/60 x £15,000 = £1,500 Pensiwn Blynnyddol

DIM hawl i Lwmp Swm di-dreth Awtomatig

Cyfanswm gwerth buddion Cyflog Terfynol:

£1,875 + £1,500 = £3,375 Pensiwn Blynnyddol

£5,625 Lwmp Swm di-dreth Awtomatig

Pa gyflog bydd yn cael ei ddefnyddio i gyfrifo fy muddion cyflog terfynol?

Fel arfer, fe gyfrifir eich buddion ar gyflog pensiynadwy eich blwyddyn olaf (os ydych yn rhan amser fe gynyddir eich cyflog olaf i'r hyn a fuasech wedi ei dderbyn pe buasech yn llawn amser). Fodd bynnag, gellir cyfrifo eich buddion ar gyflog un o'r ddwy flynedd flaenorol, os yw'n well ac, os yw eich cyflog yn gostwng, neu os yw'r cynnydd i'ch cyflog wedi ei gyfyngu yn eich 10 mlynedd diwethaf o wasanaeth di-dôr gyda'ch Cyflogwr, yna mae'n bosib i chi gael yr opsiwn i dderbyn eich buddion yn seiliedig ar gyfartaledd o unrhyw 3 blynedd olynol yn y 13 mlynedd ddiwethaf (yn diweddu ar 31 o Fawrth), cyn belled eich bod yn nodi eich dymuniad i wneud hynny yn ysgrifenedig i'ch Adran Bensiynau dim hwyrach na mis cyn gadael.

A fydd fy mhensiwn yn cynyddu yn ystod fy ymddeoliad?

Mae'r CPLIL yn darparu cynyddiadau pensiwn statudol. Mae hyn yn golygu os ydych yn ymddeol ar neu ar ôl i chi gyrraedd 55 mlwydd oed, y bydd eich pensiwn yn cael ei gynyddu yn flynyddol yn unol â'r mynegai costau byw priodol. Cynyddir pensiynau gwaeledd iechyd yn flynyddol yn unol â'r mynegai costau byw priodol waeth beth fo'ch oedran.

What if I joined the LGPS before 1 April 2014?

The LGPS changed from being a final salary scheme to a Career Average Re-valued Earnings (CARE) scheme on 1 April 2014. However, if you joined the scheme on or before 31 March 2014, you will also have built up benefits in the final salary scheme, which will continue to be based on your **final pay** when you leave the scheme or choose to retire.

For membership built up to 31 March 2008, you will receive a pension that is equal to 1/80th of your final pay, plus an automatic tax-free lump sum of 3 times the value of this pension. This calculation is also based on your membership of the scheme, which is proportioned if you work part time. For membership built up from 1 April 2008 to 31 March 2014, you will receive a pension that is equal to 1/60th of your final pay, but with NO automatic tax-free lump sum entitlement. However, you will have the option to exchange part of your pension for a tax-free lump sum when you retire (as described on the previous page).

When added to your CARE benefits, this will then provide you with the total value of your LGPS benefits. The example below shows how your final salary benefits will be calculated.

Sian has 10 years membership in the scheme up to 31 March 2008 and 6 years membership from 1 April 2008 to 31 March 2014. She has always worked full time and her final pay has been calculated as £15,000.

Her final salary benefits are calculated as follows:

Membership up to 31 March 2008:

10 years x 1/80 x £15,000 = £1,875 Annual Pension

10 years x 3/80 x £15,000 = £5,625 Automatic tax-free Lump Sum

Membership from 1 April 2008 to 31 March 2014:

6 years x 1/60 x £15,000 = £1,500 Annual Pension

NO Automatic tax-free Lump Sum entitlement

Total value of Final Salary benefits:

£1,875 + £1,500 = £3,375 Annual Pension

£5,625 Automatic tax-free Lump Sum

What pay will be used to calculate my final salary benefits?

Your final salary benefits will normally be calculated on your final year's full time equivalent pensionable pay (under the 2008 definition) when you retire. However, your benefits can be calculated on one of the two previous years' pay if higher, or if your pay is reduced or restricted in your last 10 years of continuous employment with your Employer, you have the option to base your final salary benefits on the average of any 3 consecutive years pay in the last 13 years (ending 31 March). To make this election, you will need to write to the Pension Section no later than 1 month before leaving.

Will my pension increase during my retirement?

The LGPS provides statutory pension increases. This means that if you retire on or after age 55, your pension will be increased each year in line with the appropriate cost of living index. Ill health pensions are increased each year in line with the appropriate cost of living index regardless of age.

Diogelwch ar gyfer eich Teulu

Pa fuddion a delir ar fy marwolaeth?

Os ydych yn marw tra mewn gwaith, fel aelod o CPLIL telir y buddion a ddangosir isod.

- Lwmp swm **grant marwolaeth** o gyflog 3 blynedd neu gyflog rhan-amser o 3 flynedd os ydych yn gweithio'n rhan-amser. Os ydych wedi gostwng eich oriau o ganlyniad cyflwr neu salwch, sydd wedyn, yn marn meddyg iechyd galwedigaethol annibynnol, yn arwain at eich marwolaeth, yna bydd y gostyngiad yn eich oriau yn cael ei ddiystyru wrth gyfrifo'r cyflog i'w ddefnyddio ar gyfer lwmp swm grant marwolaeth ac wrth gyfrifo'r pensiwn goroeswr sy'n daladwy i'ch priod, partner sifil cofrestredig neu bartner cyd-fyw cymwys.
- Mae **Pensiwn goroeswr** yn daladwy yn awtomatig i naill ai eich priod, partner sifil cofrestredig neu, yn ddarostyngedig i amodau cymhwyso penodol, eich partner sy'n cyd-fyw cymwys. Mae'r pensiwn yn daladwy yn syth ar ôl i chi farw am eu hoes a bydd yn cynyddu bob blwyddyn yn unol â mynegai costau byw priodol.

Ar gyfer aelodaeth a adeiladwyd i fyny o Ebrill 1 2014 hyd at eich dyddiad marwolaeth, mae'r pensiwn sy'n daladwy yn hafal i 1/160ain o'ch cyflog pensiynadwy wedi ei lluosu gydag eich aelodaeth yn y cynllun ar ôl 31 Mawrth 2014, yn ogystal â 49/160ain o swm unrhyw bensiwn sydd wedi ei gredydu i'ch cyfrif pensiwn yn dilyn trosglwyddo hawliau pensiwn, yn ogystal â phensiwn yn gyfartal i 1/160ain o'ch cyflog pensiynadwy tybiedig ar gyfer pob blwyddyn o aelodaeth y byddech wedi adeiladu i fyny o ddyddiad eich marwolaeth hyd at eich OPA.

- Pensiynau i **blant cymwysedig**.

Os byddwch yn marw ar ôl ymddeol, bydd pensiwn goroeswr yn daladwy yn awtomatig i'ch priod, partner sifil cofrestredig neu, yn ddarostyngedig i amodau cymhwyso penodol, eich partner sy'n cyd-fyw cymwys ac unrhyw blant cymwys sydd gennych. Mae grant marwolaeth yn daladwy os yw llai na 10 mlynedd o bensiwn wedi ei dalu ac eich bod o dan 75 mlwydd oed ar ddyddiad marwolaeth, yn yr achos yma fe delir gweddill 10 mlynedd o bensiwn fel lwmp swm.

Mae'r CPLIL hefyd yn caniatáu i chi ddweud pwy y buasech yn hoffi i dderbyn y grant marwolaeth trwy gwblhau ffurflen Mynegi Dymuniad Grant Marwolaeth, sydd ar gael o wefan y Gronfa Bensiwn. Fodd bynnag, mae awdurdod gweinyddu'r Cynllun yn cadw disgrisiwn llwyr wrth benderfynu pwy i dalu'r grant marwolaeth iddynt.

Os hoffech gael rhagor o wybodaeth am gymhwysedd eich Partner sy'n Cyd-fyw, neu ar gyfrifo pensiynau Plant, cysylltwch â'r Adran Bensiynau.

Protection for your Family

What benefits will be paid if I die?

If you die in service as a member of the LGPS, the benefits shown below are payable.

- A lump sum **death grant** of 3 years pay. If you work part-time, it's 3 years' part-time pay. If you have reduced your hours as a result of a condition or illness that, in the opinion of the independent occupational health physician, subsequently results in your death; the reduction in your hours is disregarded, both in calculating the pay to be used for the lump sum death grant and in calculating any survivor pension payable to your spouse, registered civil partner or eligible co-habiting partner.
- A **survivor's pension** is payable automatically to either your spouse, registered civil partner or, subject to certain qualifying conditions, your eligible co-habiting partner. The pension is payable immediately after your death for their lifetime and will increase every year in line with the appropriate cost of living index.

For membership built up from 1 April 2014 to your date of death, the pension payable is equal to 1/160th of your pensionable pay times your membership in the scheme after 31 March 2014; plus 49/160ths of the amount of any pension credited to your pension account following a transfer of pension rights; plus a pension equal to 1/160th of your assumed pensionable pay for each year of membership you would have built up from your date of death to your NPA.

- Pensions for **eligible children**.

If you die after your retirement, a survivor's pension is automatically payable to your spouse, registered civil partner or, subject to certain qualifying conditions, your eligible co-habiting partner and to any eligible children that you may have. A death grant is payable if less than 10 years pension has been paid and you are under age 75 at the date of death, in which case the balance of 10 years pension is paid as a lump sum.

The LGPS also allows you to say who you would like any death grant to be paid to by completing an Expression of Wish form, which is available from the Pension Fund website. The Scheme's administering authority, however, retains absolute discretion when deciding who to pay any death grant to.

If you wish to receive further information regarding the eligibility of your Co-habiting partner or the calculation of a Child's pension, please contact the Pension Section.

Rhai sy'n gadael heb hawl di-oed i fuddion

Ad-dalu Cyfraniadau

Os ydych yn gadael gyda llai na 2 flynedd o aelodaeth, heb ddod â throsglwyddiad i'r CPLIL a heb unrhyw fuddion gohiriedig CPLIL arall yng Nghymru neu Lloegr, gallwch gymryd ad-daliad o'ch cyfraniadau, llai unrhyw gostyngiadau treth (a'r gost o'ch prynu yn ôl i Ail Gynllun Pensiwn Gwlad (S2P), os yn berthnasol).

Buddion gohiriedig

Os ydych yn gadael cyn eich OPA a bod cyfanswm eich aelodaeth yn 2 mlynedd neu fwy, neu os ydych wedi trosglwyddo hawliau pensiwn eraill i'r CPLIL, neu os oes gennych fudd gohiriedig yn y CPLIL yng Nghymru neu Lloegr, bydd gennych hawl i fuddion gohiriedig oddi fewn i'r CPLIL. Fe gyfrifir eich buddion gohiriedig CPLIL fel y disgrifir yn yr adran **Y Buddion**. Yn ystod y cyfnod mae'r buddion wedi eu gohirio, bydd eich buddion yn cynyddu'n flynyddol yn unol â mynegai costau byw priodol.

Oni bai eich bod yn penderfynu trosglwyddo eich buddion gohiriedig i gynllun pensiwn arall, fe fyddant, fel rheol yn cael eu talu pan fyddwch yn cyrraedd eich OPA, ond:

- gallant ddod yn daladwy yn gynt, ac yn gyflawn os oherwydd salwch yr ydych yn barhaol analluog o wneud y swydd yr oeddech yn gweithio ynddi pan adawsoch y CPLIL a'i fod y posibilrwydd yn is, oherwydd eich analluogrwydd, i chi gael unrhyw gyflogaeth cyflogedig o fewn tair blynedd o wneud cais am y buddion neu erbyn eich OPA, pa bynnag un yw'r cynharaf; neu;
- gallwch, os ydych yn dymuno, ddewis i dderbyn eich buddion gohiriedig yn gynnar o 55 mlwydd oed ymlaen; neu
- os dymunir, mae'n bosib i chi ethol i beidio derbyn eich buddion gohiriedig ar eich OPA a gohirio eu derbyn nes amser yn y dyfodol (ond, rhaid talu'r buddion gohiriedig erbyn i chi gyrraedd 75 mlwydd oed).

Gall buddion a dalwyd yn gynnar, heb gynnwys buddion a dalwyd ar sail waeledd iechyd parhaol, gael eu gostwng wrth gymryd i ystyriaeth eich bod wedi derbyn taliad yn gynnar, a'r ffaith y byddech yn derbyn y pensiwn am gyfnod hwy. I'r gwrthwyneb, bydd buddion a dalwyd ar ôl eich OPA yn cael eu cynyddu.

Os byddwch yn marw cyn bod eich buddion gohiriedig yn cael eu talu, telir lwmp swm grant marwolaeth a fydd yn cyfateb i 5 mlynedd o bensiwn. Mae'r CPLIL yn eich galluogi i ddweud pwy hoffwch gael unrhyw grant marwolaeth drwy gwblhau ffurflen Mynegi Dymuniad Grant Marwolaeth, sydd ar gael gan wefan y Gronfa Bensiwn. Fodd bynnag, mae awdurdod gweinyddu'r Cynllun yn cadw disgrisiwn llwyr wrth benderfynu pwy y telir grant marwolaeth.

Leavers without an immediate entitlement to benefits

Refunds of Contributions

If you leave the LGPS with less than 2 years total membership, have not brought a transfer into the LGPS and do not already have a deferred benefit in the LGPS in England or Wales, you may take a refund of your contributions, less any deductions for tax (and the cost of buying you back into the State Second Pension scheme (S2P), if applicable).

Deferred benefits

If you leave the LGPS before your NPA and your total membership is 2 years or more, or you have transferred other pension rights into the LGPS, or you already have a deferred benefit in the LGPS in England or Wales, you will be entitled to deferred benefits within the LGPS. Your deferred LGPS benefits will be calculated as described in **The Benefits** section. During the period of deferment, your pension benefits will be increased each year in line with the appropriate cost of living index.

Unless you decide to transfer your deferred benefits to another pension arrangement, they will normally be paid at your NPA, but:

- they may be put into payment earlier, and in full if, because of ill health, you are permanently incapable of undertaking the job you were working in when you left the LGPS and you have a reduced likelihood of being capable of undertaking gainful employment within 3 years of applying for the benefit or by your NPA, whichever occurs first; or
- you can, if you wish, elect to receive your deferred benefits early from age 55 onwards; or
- you can, if you wish, elect not to draw your deferred benefits at your NPA and defer drawing them until some time later (although they must be paid by age 75).

Benefits paid early, other than on the grounds of permanent ill health, may be reduced to take account of their early payment and the fact that your pension will be paid for longer. Conversely, benefits paid after your NPA will be increased to reflect the late payment.

If you die before your deferred benefits come into payment, a lump sum death grant equal to 5 years pension will be paid. The LGPS allows you to say who you would like any death grant to be paid to by completing an Expression of Wish form, which is available from the Pension Fund website. The Scheme's administering authority, however, retains absolute discretion when deciding who to pay any death grant to.

Buddion gohiriedig (parhâd)

Mae Pensiwn goroeswr yn daladwy yn awtomatig i weddw, wr gweddw, partner sifil cofrestredig neu, yn ddarostyngedig i amodau cymhwysio penodol, eich partner sy'n cyd-fyw cymwys a hefyd unrhyw blant cymwys sydd gennych. Mae'r pensiwn yn daladwy yn syth ar ôl i chi farw am eu hoes a bydd yn cynyddu bob blwyddyn yn unol â mynegai costau byw priodol.

Ar gyfer aelodaeth a adeiladwyd i fyny o Ebrill 1, 2014, mae'r pensiwn sy'n daladwy yn hafal i 1/160ain o'ch cyflog a ddefnyddiwyd i gyfrifo eich buddion gohiriedig wedi ei luosi gydag eich aelodaeth yn y cynllun ar ôl 31 Mawrth 2014, yn ogystal â 49/160ain o swm unrhyw bensiwn sydd wedi ei gredydu i'ch cyfrif pensiwn yn dilyn trosglwyddo hawliau pensiwn.

Os hoffech gael rhagor o wybodaeth mewn perthynas â chymhwysedd eich Partner sy'n Cyd-fyw, neu ar gyfrifo pensiynau Plant, cysylltwch â'r Adran Bensiynau.

A allaf drosglwyddo fy muddion i rywle arall?

Os byddwch yn gadael y cynllun a bod gennych hawl i fuddion gohiriedig neu ad-daliad fel arfer gallwch drosglwyddo'r swm o arian sy'n cyfateb i'ch buddion pensiwn i drefniant pensiwn arall neu i gynllun pensiwn cyflogwr newydd. Gallai hyn hyd yn oed fod yn gynllun pensiwn tramor neu'n drefniant sy'n bodloni amodau Cyllid a Thollau ei Mawrhydi. Ni allwch drosglwyddo eich buddion os byddwch yn gadael â llai na thri mis o aelodaeth neu (ac eithrio mewn perthynas â Chyfraniadau Gwirfoddol Ychwanegol) os bydd llai na blwyddyn cyn eich Oedran Pensiwn Arferol. Mae'n rhaid dewis trosglwyddo (ac eithrio mewn perthynas â Chyfraniadau Gwirfoddol Ychwanegol) o leiaf 12 mis cyn eich Oedran Pensiwn Arferol.

Bydd angen dyfynbris o'r gwerth a drosglwyddir ar eich darparwr pensiwn newydd a fydd yn cael ei warantu gan eich cronfa bensiwn, o dan y darpariaethau a gyflwynwyd gan Ddeddf Pensiynau 1995, am gyfnod o dri mis o'r dyddiad y cafodd ei gyfrifo.

Deferred benefits (continued)

A survivor's pension is automatically payable to a spouse, registered civil partner or, subject to certain qualifying conditions, your eligible co-habiting partner and also to any eligible children you may have. The pension is payable immediately after your death for their lifetime and will increase every year in line with the appropriate cost of living index.

For membership built up from 1 April 2014, the pension payable is equal to 1/160th of your pensionable pay upon which your deferred pension was calculated, times your membership in the scheme after 31 March 2014; plus 49/160ths of the amount of any pension credited to your pension account following a transfer of pension rights.

If you wish to receive further information regarding the eligibility of your Co-habiting Partner or the calculation of a Child's pension, please contact the Pension Section.

Can I transfer my benefits elsewhere?

If you leave the scheme and you are entitled to deferred benefits or a refund you can generally transfer the cash equivalent of your pension benefits into another pension arrangement or a new employer's pension scheme. This may even be to an overseas pension scheme or arrangement that meets HM Revenue and Customs conditions. You cannot transfer your benefits if you leave with less than 3 months membership or (other than in respect of AVC if you leave less than one year before your Normal Pension Age (NPA). An option to transfer (other than in respect of AVC must be made at least 12 months before your NPA.

Your new pension provider will require a transfer value quotation which, under the provisions introduced by the Pensions Act 1995, your pension fund will guarantee for a period of three months from the date of calculation.

A gaf i drosglwyddo fy muddion i rywle arall?

Fel arall, os ydych yn dychwelyd i'r gwaith gyda chyflogwr sy'n cymryd rhan yn y CPLIL ac yn ailymuno â'r CPLIL ar ôl cronni hawliau pensiwn CPLIL yn flaenorol (h.y. roeddech wedi gadael cyflogaeth CPLIL yn flaenorol â buddion gohiriedig) yna bydd y buddion gohiriedig hyn fel arfer yn cael eu trosglwyddo'n awtomatig i'r cyfrif pensiwn gweithredol ar gyfer eich swydd newydd, oni bai y byddwch yn dewis eu cadw ar wahân. Yn achos buddion sydd fel arfer yn cael eu trosglwyddo'n awtomatig, os ydych yn dymuno trosglwyddo eich buddion gohiriedig ar wahân mae'n rhaid i chi ddewis gwneud hynny o fewn 12 mis o ailymuno â'r CPLIL, oni bai bod eich cyflogwr yn caniatáu ichi gael mwy o amser. Os ydych yn ailymuno â'r CPLIL ar ôl gadael cyflogaeth CPLIL yn flaenorol heb Gronni hawliau pensiwn ond eich bod wedi gohirio cymryd ad-daliad o gyfraniadau (fel arfer lle mae gennych lai na dwy flynedd o aelodaeth) yna bydd yn **rhaid** i'r ad-daliad gohiriedig hwn gael ei gyfuno â'ch cyfrif pensiwn gweithredol newydd yn y cynllun.

Trosglwyddo eich buddion i gynllun cyfraniadau diffiniedig

Cyflwynwyd buddion hyblyg gan y Llywodraeth ar 6 Ebrill 2015 i ganiatáu mwy o ryddid i aelodau cynlluniau cyfraniadau diffiniedig, sydd dros 55 oed, mewn perthynas â sut y maent yn tynnu arian o'u pot pensiwn.

Nid yw'r CPLIL yn gynllun pensiwn cyfraniadau diffiniedig (mae'n gynllun buddion diffiniedig) ac felly, nid yw'r newidiadau hyn yn effeithio'n uniongyrchol arno. Fodd bynnag, os byddwch yn rhoi'r gorau i gyfrannu at y CPLIL a bod gennych dri mis neu ragor o aelodaeth, yna oni bai eich bod yn ymddeol ar unwaith yn sgîl dileu swydd, effeithlonrwydd busnes neu salwch, bydd gennych yr hawl i drosglwyddo eich pensiwn CPLIL i gynllun cyfraniadau diffiniedig sy'n darparu buddion hyblyg.

Nodwch y bydd yn ofynnol ichi, dan y gyfraith, gael cyngor ariannol annibynnol os yw gwerth eich buddion pensiwn yn y CPLIL (ac eithrio Cyfraniadau Gwirfoddol Ychwanegol) yn fwy na £30,000. Ni fydd yn ofynnol ichi gael cyngor ariannol annibynnol os yw gwerth eich buddion yn llai na £30,000. Fodd bynnag, nid yw trosglwyddo eich hawliau pensiwn bob amser yn benderfyniad hawdd ei wneud a gallai gofyn am gymorth gan ymgynghorydd ariannol annibynnol cyn gwneud penderfyniad i drosglwyddo eich helpu i wneud penderfyniad priodol.

Mae pedwar prif opsiwn ar gyfer aelodau, dros 55 oed, sy'n rhan o gynllun cyfraniadau diffiniedig sy'n darparu buddion hyblyg, gan gynnwys:

- prynu blwydd-dal
- tynnu i lawr yn hyblyg
- cymryd nifer o symiau arian parod ar wahanol adegau
- cymryd eich cronfa pensiwn gyfan fel arian ar yr un pryd

Os ydych yn aelod â Chredyd Pensiwn gohiriedig, mae'r CPLIL yn caniatáu i'ch hawliau wedi'u diogelu gael eu trosglwyddo, ar yr amod eich bod yn dewis y Gwerth Trosglwyddo sy'n Cyfateb i Arian Parod o leiaf 12 mis cyn eich Oedran Pensiwn Arferol ac nad ydych eisoes yn derbyn pensiwn gan Gredyd Pensiwn arall yn y cynllun.

Can I transfer my benefits elsewhere?

Alternatively, if you return to employment with an employer participating in the LGPS and rejoin the LGPS after having previously built up LGPS pension rights (i.e. you previously left an LGPS employment with deferred benefits) then these deferred benefits will normally automatically be transferred to the active pension account for your new job, unless you elect to keep them separate. If, for benefits that are normally automatically transferred, you wish to keep your deferred benefits separate you must elect to do so within 12 months of re-joining the LGPS, unless your employer allows you longer. If you rejoin the LGPS after having previously left an LGPS employment without building up pension rights but you deferred taking a refund of contributions (normally where you have less than two years membership) then this deferred refund **must** be joined with your new active pension account in the scheme.

Transferring your benefits to a defined contribution scheme

Flexible benefits were introduced by the Government from 6 April 2015 to allow members of defined contribution schemes, who are over age 55, more freedom on how they take money from their pension pot.

The LGPS is not a defined contribution pension scheme (it is a defined benefit scheme) and as such, it is not directly affected by these changes. However, if you stop paying into the LGPS and you have three or more months' membership, then unless you are retiring with immediate effect due to redundancy, business efficiency or ill health, you will have the right to transfer your LGPS pension to a defined contribution scheme providing flexible benefits.

Please note that you will be required by law to take independent financial advice if the value of your pension benefits in the LGPS (excluding AVC) is more than £30,000. You are not required to take independent financial advice if the value of your benefits is less than £30,000. However, transferring your pension rights is not always an easy decision to make and seeking the help of an independent financial adviser before you make a decision to transfer could help you in making an appropriate decision.

There are four main options for members, aged over 55, who are in a defined contribution scheme which provides flexible benefits, including:

- purchasing an annuity
- flexi-access drawdown
- taking a number of cash sums at different stages
- taking the whole pot as cash in one go

If you are a deferred Pension Credit member, the LGPS allows the transfers of your safeguarded rights, provided you elect for the CETV at least 12 months before your NPA and you are not already in receipt of a pension from another Pension Credit in the scheme.

Beth yw'r opsiynau mewn perthynas â'm cynllun Cyfraniadau Gwirfoddol Ychwanegol (CGY) mewnol?

Ni allwch ddewis tynnu pensiwn i lawr o'ch CGY fel un o opsiynau'r cynllun; gallwch dynnu pensiwn i lawr o'ch CGY dim ond os byddwch yn trosglwyddo eich cynllun CGY i gynllun sy'n caniatáu tynnu i lawr. Nid oes unrhyw opsiwn yn y CPLIL i chi gymryd cyfandaliad cronfeydd pensiwn heb eu crisialu (UFPLS) o'ch CGY; gallwch ddefnyddio'r opsiwn UFPLS dim ond drwy drosglwyddo eich cynllun CGY i gynllun sy'n caniatáu UFPLS. Gallwch ddefnyddio eich CGY i brynu un neu ragor o flwydd-daliadau, i gymryd cyfandaliad cychwyn pensiwn, ac mewn rhai amgylchiadau, i brynu aelodaeth ychwanegol yn y CPLIL a/neu brynu pensiwn CPLIL atodol. I gael rhagor o wybodaeth am yr opsiynau hyn, cysylltwch â'r Adain Bensiynau.

Mae'r CPLIL yn caniatáu trosglwyddo hawliau cronedig o ran CGY ar yr amod eich bod wedi rhoi'r gorau i dalu CGY ac na fu digwyddiad crisialu mewn perthynas â buddion CGY CPLIL yn y gronfa honno neu yn unrhyw gronfa CPLIL arall yng Nghymru a Lloegr. Nodwch fod digwyddiad crisialu i'r diben hwn yn golygu talu pensiwn neu flwydd-dal sy'n deillio o GGY. Hefyd, os oes gennych fwy nag un cynllun CGY, mae'n rhaid i chi eu trosglwyddo i gyd, hyd yn oed os yw'r cynlluniau CGY hynny mewn cronfeydd CPLIL gwahanol. Nid yw'r CPLIL ei hun yn gosod unrhyw gost ar aelod sy'n arfer hawl i drosglwyddo (ond efallai y bydd y darparwr CGY yn addasu gwerth y gronfa CGY).

What are the options regarding my in-house AVC plan?

You cannot obtain a drawdown pension from your AVC as a scheme option; you can only obtain a drawdown pension from your AVC if you transfer your AVC plan to a scheme that permits drawdown. There is no option in the LGPS for you to take an uncrystallised funds pension lump sum (UFPLS) from your AVCs; you can only utilise the UFPLS option by transferring your AVC plan to a scheme that permits an UFPLS. You can use your AVC to buy one or more annuities, take a pension commencement lump sum, and in certain circumstances, buy extra membership in the LGPS and /or buy a top-up LGPS pension. For further information about these options, please contact the Pensions Section.

The LGPS does allow a transfer of accrued AVC rights provided you have ceased paying AVCs and that a crystallisation event has not occurred in relation to LGPS AVC benefits in that or any other LGPS fund in England and Wales. Note that a crystallisation event for this purpose is payment of a pension or annuity derived from AVC. In addition, if you have more than one AVC plan, you must transfer them all, even if those AVC plans are in different LGPS funds. The LGPS itself does not impose any cost on a member exercising a right to transfer (but the AVC provider might make an adjustment to the AVC fund value).

Cymorth gyda Phroblemau Pensiwn

Pwy all fy helpu os oes gennyf gwestiwn neu gŵyn?

Os oes gennych unrhyw amheuaeth am eich hawliau budd, neu os oes gennych broblem neu gwestiwn am eich aelodaeth CPLIL neu fuddion, cysylltwch â'ch Adran Bensiynau yn y cyfeiriad a ddangosir ar ddiwedd y canllaw byr yma. Byddant yn ceisio egluro neu gywiro unrhyw gamddealltwriaeth neu anghywirdeb mor fuan ac effeithlon â phosib. Os yw'r ymholiad ynghylch eich cyfradd cyfrannu, yna cysylltwch gyda Adran Adnoddau Dynol neu Adran Gyflogau eich Cyflogwr. Byddent yn gallu egluro sut maent wedi cyfrifo eich cyfradd cyfrannu. Os ydych yn parhau i fod yn anfodlon ag unrhyw benderfyniad a wneir mewn perthynas â'r Cynllun, mae gennych yr hawl i ofyn i'ch cŵyn gael ei adolygu yn annibynnol dan y Weithdrefn Datrys Anghydfod Mewnol ac, oherwydd bod y cynllun wedi ei reoleiddio yn dda, mae yna hefyd nifer o gyrff rheoli eraill a all eich helpu. Rhestrir y gweithdrefnau amrywiol a chyrrff isod.

Gweithdrefn Datrys Anghydfod Mewnol

Yn y lle cyntaf dylech ysgrifennu at berson a enwebir gan y corff a wnaeth y penderfyniad ynglŷn â'r hyn yr ydych yn dewis apelio yn ei erbyn. Rhaid i chi wneud hyn o fewn **6 mis** i ddyddiad hysbysiad y penderfyniad, gweithred neu'r esgeulustod yr ydych yn dymuno cwyno yn ei erbyn, neu gyfnod hirach a chaniateir gan y person enwebedig. Bydd y person a enwebir yn ystyried eich cŵyn ac yn eich hysbysu o'i benderfyniad / phenderfyniad. Os nad ydych yn fodlon â phenderfyniad y person yma (neu eu methiant i wneud penderfyniad), fe allwch wneud cais i awdurdod gweinyddu'r Cynllun er mwyn cael ei ail ystyried.

Y Gwasanaeth Cynghori ar Bensiynau (TPAS)

Os oes gennych chi geisiadau cyffredinol am wybodaeth neu arweiniad ynglŷn a'ch trefniadau pensiwn, cysylltwch â:

The Pensions Advisory Service, 11 Belgrave Road, London, SW1V 1RB

Ffôn: **0800 011 3797**

Gwefan: **www.pensionsadvisoryservice.org.uk/about-us/our-website/cymraeg**

Ombwdsman Pensiynau

Mae gennych yr hawl i gyfeirio'ch cwyn at Yr Ombwdsman Pensiynau yn rhad ac am ddim. Mae Yr Ombwdsman Pensiynau yn ymdrin â chwynion ac anghydfodau sy'n ymwneud â gweinyddu a / neu reoli cynlluniau pensiwn galwedigaethol a phersonol. Mae angen gwneud cysylltiad â'r Ombwdsman Pensiynau ynglŷn a'ch cwyn o fewn **tair blynedd** o'r ddiwyddiad yr ydych yn cwyno amdano - neu, os yn ddiweddarach, o fewn **tair blynedd** o bryd y gwyddoch chi am yr digwyddiad am y tro cyntaf (neu y dylai fod wedi gwybod amdano). Mae yna ddisgresiwn i ymestyn y terfynau amser hynny. Manylion cyswllt yr Ombwdsman Pensiynau yw:

10 South Colonnade, Canary Wharf, London, E14 4PU

Ffôn: **0800 917 4487**

E-bost: **enquiries@pensions-ombudsman.org.uk**

Gwefan: **www.pensions-ombudsman.org.uk/cymraeg/**

Help with Pension Problems

Who can help me if I have a query or complaint?

If you are in any doubt about your benefit entitlements or have a problem or question about your LGPS membership or benefits, please contact the Pension Section at the address shown at the end of this guide. They will seek to clarify or put right any misunderstandings or inaccuracies as quickly and efficiently as possible. If your query is about your contribution rate, please contact your Employer's HR/Payroll department, so they can explain how they have calculated your contribution rate.

If you are still dissatisfied with any decision made in relation to the Scheme, you have the right to have your complaint independently reviewed under the Internal Disputes Resolution Procedure, and as the scheme is well regulated, there are also a number of other regulatory bodies that may be able to assist you. The various procedures and bodies are detailed below.

Internal Disputes Resolution Procedure

In the first instance you should write to the person nominated by the body who made the decision about which you wish to appeal. You must do this within **6 months** of the date of the notification of the decision or act or omission about which you are complaining, or such longer period as the nominated person may allow. The nominated person will consider your complaint and notify you of his/her decision. If you are dissatisfied with that person's decision (or their failure to make a decision), you may apply to the Scheme's administering authority to have it reconsidered.

The Pensions Advisory Service (TPAS)

If you have general requests for information or guidance concerning your pension arrangements contact:

The Pensions Advisory Service, 11 Belgrave Road, London, SW1V 1RB

Tel: **0800 011 3797**

Website: **www.pensionsadvisoryservice.org.uk/**

The Pensions Ombudsman (TPO)

You have the right to refer your complaint to The Pensions Ombudsman free of charge. The Pensions Ombudsman deals with complaints and disputes which concern the administration and/or management of occupational and personal pension schemes.

Contact with The Pensions Ombudsman about a complaint needs to be made within **three years** of when the event(s) you are complaining about happened - or, if later, within **three years** of when you first knew about it (or ought to have known about it). There is discretion for those time limits to be extended.

The Pensions Ombudsman can be contacted at:

10 South Colonnade, Canary Wharf, London, E14 4PU

Tel: **0800 917 4487**

Email: **enquiries@pensions-ombudsman.org.uk**

Website: **www.pensions-ombudsman.org.uk**

Y Rheolydd Pensiynau (TPR)

Dyma rheolydd cynlluniau pensiwn gwaith. Mae gan y Rheolydd Pensiynau bwerau i ddiogelu aelodau cynlluniau pensiwn gwaith ac ystod eang o bwerau i gynorthwyo i ddatrys materion pan fo'r angen. Mewn achosion eithafol gall y Rheolydd ddirywio ymddiriedolwyr neu gyflogwyr a diswyddo ymddiriedolwyr o gynllun. Gallwch gysylltu â'r Rheolydd Pensiynau yn:

Napier House
Trafalgar Place
Brighton
BN1 4DW

Ffôn: **0345 6000 707**

Sut y gallaf olrhain fy hawliau pensiwn?

Mae Gwasanaeth Olrhain Pensiynau yn cynnwys manylion o gynlluniau pensiwn, yn cynnwys y CPLIL ynghyd â chyfeiriadau cyswllt perthnasol. Mae'n darparu gwasanaeth olrhain ar gyfer cyn-aelodau cynlluniau gyda hawliau pensiwn (a'u dibynyddion) sydd wedi colli cysylltiad â'u cynlluniau blaenorol. Mae'n rhaid i bob cynllun galwedigaethol a phersonol gofrestru os oes gan y cynllun pensiwn aelodau presennol sy'n cyfrannu i'w cynlluniau neu bobl sy'n disgwyl cael budd o'r cynllun.

Os ydych angen defnyddio'r gwasanaeth olrhain, ysgrifennwch at:

The Pension Service 9
Mail Handling Site A
Wolverhampton
WV98 1LU

Ffôn: **0800 731 0193**

Hefyd, peidiwch ag anghofio rhoi gwybod i'ch darparwyr pensiwn am unrhyw newid yn eich cyfeiriad cartref.

The Pensions Regulator (TPR)

This is the regulator of work-based pension schemes. The Pensions Regulator has powers to protect members of work-based pension schemes and a wide range of powers to help put matters right, where needed. In extreme cases, the Regulator is able to fine trustees or employers and remove trustees from a scheme.

You can contact the Pensions Regulator at:

Napier House
Trafalgar Place
Brighton
BN1 4DW

Telephone: **0345 6000 707**

How can I trace my pension rights?

The Pension Tracing Service holds details of pension schemes, including the LGPS, together with relevant contact addresses. It provides a tracing service for ex-members of schemes with pension entitlements (and their dependants), who have lost touch with previous schemes. All occupational and personal pension schemes have to register if the pension scheme has current members contributing to their scheme or people expecting benefits from the scheme.

If you need to use this tracing service, please write to:

The Pension Service 9
Mail Handling Site A
Wolverhampton
WV98 1LU

Telephone: **0800 731 0193**

Also, do not forget to keep your pension providers up to date with any change in your home address.

Gwybodaeth Bellach ac Ymwadiad

Mae'r canllaw yma ar gyfer aelodau yn Lloegr neu yng Nghymru ac mae'n adlewyrchu darpariaethau y CPLIL a'r ddeddfwriaeth or-redol ar yr adeg cyhoeddi (**1 Ebrill 2019**).

Gall y Llywodraeth newid y ddeddfwriaeth or-redol a gallent, ar ôl ymgynghoriaeth gyda buddgyfranogwyr, wneud newidiadau i'r CPLIL yn y dyfodol.

Ni all y canllaw byr yma gynnwys pob amgylchiad personol. Er enghraifft, nid yw'n cynnwys buddion ymddeoliad salwch sydd heb eu cynyddu. Yn ogystal, nid yw'n cynnwys yr hawliau sy'n berthnasol i nifer cyfyngedig o aelodau e.e. y rhai hynny ble mae cyfanswm eu buddion pensiwn yn fwy na'r Lwfans Am Oes (£1,055,000 o Ebrill 2019) neu'r rhai sydd â'i buddion pensiwn yn cynyddu yn fwy na'r Lwfans Blyneddol (£40,000 o Ebrill 2014) mewn unrhyw flwyddyn dreth, neu y rhai sy'n amodol i gost treth lwfans blyneddol arbennig, y rhai hynny ble mae hawliau a amddiffynnir yn berthnasol, neu'r rhai hynny sydd dan reolaeth Gorchymyn Rhannu Pensiwn yn dilyn ysgariad neu ddiddymiad partneriaeth sifil.

Nodwch os yw eich buddion pensiwn yn amodol ar Orchymyn Rhannu Pensiwn a gyhoeddwyd gan y Llys yn dilyn ysgariad neu ddiddymu partneriaeth sifil, bydd eich buddion yn cael eu lleihau yn unol â'r Gorchymyn Llys neu gytundeb.

Mewn achos unrhyw anghydfod ynglŷn â'ch buddion pensiwn, bydd y ddeddfwriaeth briodol yn drech. Nid yw'r canllaw byr yma yn cyflwyno unrhyw hawliau amodol neu statudol ac fe'i darperir er gwybodaeth yn unig.

Cyngor Gwynedd yw gweinyddwr Cronfa Bensiwn Gwynedd a defnyddiwn eich data personol yn unol â'r ddeddfwriaeth Diogelu Data i ddarparu gwasanaethau gweinyddu pensiwn i chi. Am ragor o wybodaeth am sut rydym yn defnyddio'ch data, pwy rydym yn ei rhannu â, a pha hawliau sydd gennych chi mewn perthynas â'ch gwybodaeth, ewch i'r Hysbysiad Preifatrwydd ar wefan Cronfa Bensiwn: www.cronfabensiwnwynedd.cymru

Gellir cael rhagor o wybodaeth fwy manwl am CPLIL gan:

Adran Bensiynau
Cyngor Gwynedd
Swyddfeydd y Cyngor
Caernarfon
Gwynedd
LL55 1SH

Ffôn: **01286 679 982**

E-bost: pensiynau@gwynedd.llyw.cymru

Safle Wê: www.cronfabensiwnwynedd.cymru

Further Information and Disclaimer

This guide is for members within England and Wales and reflects the provisions of the LGPS and overriding legislation at the time of publication (**1 April 2019**).

The Government may make changes to overriding legislation and after consultation with interested parties, may make changes in the future to the LGPS.

This guide cannot cover every personal circumstance. For example, it does not cover unenhanced ill health retirement benefits. Nor does it cover rights that apply to a limited number of members e.g. those whose total pension benefits exceed the Lifetime Allowance (£1,055,000 from April 2019) or whose pension benefits increase in any tax year by more than the Annual Allowance (£40,000 from April 2014), or those who are subject to a special annual allowance tax charge, those to whom protected rights apply or those whose rights are subject to a Pension Sharing Order following divorce or dissolution of a civil partnership.

Please note that If your pension benefits are subject to a Pension Sharing Order issued by the Court following a divorce or dissolution of a civil partnership, your benefits will be reduced in accordance with the Court Order or agreement.

In the event of any dispute over your pension benefits, the appropriate legislation will prevail. This short guide does not confer any contractual or statutory rights and is provided for information purposes only.

More detailed information about the LGPS is available from the:

Gwynedd Council is the administering authority of the Gwynedd Pension Fund and we use your personal data in accordance with Data Protection legislation to provide you with pension administration service. For more information about how we use your data, who we share it with and what rights you have to in relation to your information, please visit the Privacy Notice on the Pension Fund website: www.gwyneddpensionfund.wales

More detailed information about the LGPS is available from the:

Pensions Section
Gwynedd Council
Council Offices
Caernarfon
Gwynedd
LL55 1SH

Tel: **01286 679 982**

E-mail: pensions@gwynedd.llyw.cymru

Website: www.gwyneddpensionfund.wales

Gofynnwch am/Ask for: Pensiynau / Pensions
☎ 01286 679 982
📄 (01286) 679589
✉ pensiynau@gwynedd.llyw.cymru

Ein Cyf / Our Ref:
Eich Cyf / Your Ref:

18/12/2019

Annwyl Aelod / Dear Member

RHEOLIADAU CYNLLUN PENSIWN LLYWODRAETH LEOL

Ymhellach i'ch cais diweddar i optio allan o'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) amgaeaf y ffurflen berthnasol (lliw gwyn).

Nodwch drwy optio allan o'r CPLIL **rydych yn colli'r buddion gwerthfawr yma:**

- Pensiwn wedi ei warantu, sydd yn cynyddu yn flynyddol, yn daladwy am oes ac yn seiliedig ar eich cyflog.
- Opsiwn i dderbyn lwmp swm di dreth pan fyddwch yn ymddeol.
- Lwmp swm grant marwolaeth o dair gwaith eich cyflog os ydych yn marw, yn daladwy i'r bobl rydych wedi eu henwebu.
- Pensiwn ar gyfer eich gŵr, gwraig, partner sifil neu bartner sy'n cyd-fyw.
- Pensiwn os ydych rhy wael i weithio.
- Ymddeoliad cynnar os ydych yn 55 mlwydd oed neu hŷn ac yn cael eich diswyddo.
- Rhyddhad treth ar eich cyfraniadau.
- Opsiynau i'ch helpu i gael mwy o fuddion drwy dalu cyfraniadau ychwanegol.
- Cyfraniadau gan eich cyflogwr.

Er mwyn optio allan cwblhewch y ffurflen lliw gwyn ynghlwm a'i dychwelyd at eich **cyflogwr**. Bydd cyfraniadau pensiwn yn cael eu hatal o'r gyflogres nesaf sydd ar gael. Os oes gennych aelodaeth o lai na dwy flynedd byddwch yn derbyn ad-daliad o'ch cyfraniadau **llai rhyddhad treth**. Os oes gennych aelodaeth o ddwy flynedd neu fwy yna bydd eich buddion yn cael eu rhewi yn y cynllun pensiwn nes oed ymddeol.

Noder, rhaid cwblhau ffurflen optio allan ar gyfer pob swydd yr hoffech beidio talu cyfraniadau pensiwn.

Adran 50/50 – Dewis amgen i optio allan

Gallai'r Adran 50/50 fod yn opsiwn arall yn lle optio allan. O dan yr Adran 50/50 mae gennych y dewis i dalu hanner eich cyfraniadau arferol i Gronni hanner y pensiwn arferol yn ystod y cyfnod hwn. Fodd bynnag, byddwch yn parhau i gael yswiriant bywyd llawn, yswiriant salwch llawn a buddion goroeswr llawn pe byddech yn marw.

Cwblhewch y ffurflen 50/50 (ffurflen lliw gwyrdd) amgaeedig os ydych yn dymuno ymuno â'r adran 50/50 yn hytrach nag optio allan.

Swyddfa'r Cyngor
Caernarfon
Gwynedd. LL55 1SH
01286 672255
www.CronfaBensiwnGwynedd.org.uk
www.GwyneddPensionFund.org.uk

Peidiwch ag oedi i gysylltu â'r Adran Bensiynau os byddwch angen rhagor o wybodaeth.

LOCAL GOVERNMENT PENSION SCHEME

Further to your recent request to Opt-out of the Local Government Pension Scheme (LGPS) please find enclosed the relevant form (white form).

Please be aware that by opting out of the LGPS **you are losing out on the following valuable benefits:**

- A guaranteed pension, which increases annually, payable for life, and is based on your pay.
- A tax free lump sum when you retire.
- Lump-sum death grant of three times your pay if you die, paid to the people you have nominated.
- Pension for your husband, wife, civil partner or your eligible cohabiting partner.
- Pension if you become too ill to work.
- Early retirement if you're age 55 or over and made redundant.
- Tax relief on your contributions.
- Options to help you get more benefits by paying extra.
- Contributions from your employer.

In order to opt out please complete the attached white coloured form and return it to your **employer**. Pension contributions will stop from the next available payroll. If you have less than two years membership you will receive a refund of your contributions **minus tax relief**. If you have two years or more membership then your benefits will be frozen in the pension scheme until retirement age.

Please note, you must complete a separate Opt-out form for each post that you wish to cease paying pension contributions.

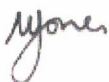
50/50 Section – An alternative to opting out

The 50/50 option could be an alternative option to opting out. Under the 50/50 section you have the option to pay half your normal contributions to build up half your normal pension during this time. You would however still get full life assurance cover, full ill health cover and full survivor benefits in the event of your death.

Please complete the enclosed 50/50 form (green coloured form) if you wish to join the 50/50 section rather than opting out.

Please do not hesitate to contact the Pension Section if you require more information.

Yn gywir / Your faithfully,

Mr Meirion Jones
Rheolwr Pensiynau / Pensions Manager

Optio allan o'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol

Nodiadau Canllaw

DARLLENWCH Y NODIADAU ISOD YN OFALUS CYN GWNEUD EICH ETHOLIAD.

Pa fuddion byddaf yn eu colli wrth optio allan o'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL)?

Drwy optio allan o'r CPLIL rydych yn colli'r buddion gwerthfawr yma:

- Pensiwn wedi ei warantu, sydd yn cynyddu yn flynyddol, yn daladwy am oes ac yn seiliedig ar eich cyflog.
- Opsiwn i dderbyn lwmp swm di dreth pan fyddwch yn ymddeol.
- Lwmp swm grant marwolaeth o dair gwaith eich cyflog os ydych yn marw, yn daladwy i'r bobl rydych wedi eu henwebu.
- Pensiwn ar gyfer eich gŵr, gwraig, partner sifil neu bartner sy'n cyd-fyw.
- Pensiwn os ydych rhy wael i weithio.
- Ymddeoliad cynnar os ydych yn 55 mlwydd oed neu hŷn ac yn cael eich diswyddo.
- Rhyddhad treth ar eich cyfraniadau.
- Opsiynau i'ch helpu i gael mwy o fuddion drwy dalu cyfraniadau ychwanegol.
- Cyfraniadau gan eich cyflogwr.

Beth rhaid i mi wneud i optio allan?

Er mwyn optio allan cwblhewch y ffurflen ynghlwm a'i dychwelyd at eich **cyflogwr**. Bydd cyfraniadau pensiwn yn cael eu hatal o'r gyflogres nesaf sydd ar gael. Os oes gennych aelodaeth o lai na dwy flynedd byddwch yn derbyn addaliad o'ch cyfraniadau llai rhyddhad treth. Os oes gennych aelodaeth o ddwy flynedd neu fwy yna bydd eich buddion yn cael eu rhewi yn y cynllun pensiwn nes oed ymddeol.

Ydych wedi ystyried yr Adran 50/50 yn hytrach nag optio allan?

Gallai'r Adran 50/50 fod yn opsiwn arall yn lle optio allan. O dan yr Adran 50/50 mae gennych y dewis i dalu hanner eich cyfraniadau arferol i Gronni hanner y pensiwn arferol yn ystod y cyfnod hwn. Fodd bynnag, byddwch yn parhau i gael yswiriant bywyd llawn, yswiriant salwch llawn a buddion goroeswr llawn pe byddech yn marw.

Am fwy o wybodaeth a Ffurflen Etholiad Adran 50/50 cysylltwch â Chronfa Bensiwn Gwynedd.

A allaf ail-ymuno a'r CPLIL yn y dyfodol?

Gallwch, mae'n bosib ail ymuno'r CPLIL ar unrhyw adeg yn y dyfodol os ydych o dan 75 mlwydd oed ac yn parhau i weithio gyda chyflogwr sydd yn cynnig aelodaeth o'r CPLIL. Cysylltwch â Chronfa Bensiwn Gwynedd neu eich cyflogwr am ffurflen gychwynnol. Noder ni fyddwch yn gallu cyfuno unrhyw fuddion gohiriedig yr oeddech wedi cronni os byddwch yn penderfynu ail-ymuno â'r CPLIL yn y dyfodol.

A fyddaf yn cael fy ail-gofrestru yn ôl i mewn i'r Cynllun Pensiwn?

Er mwyn annog mwy o bobl i gynilo tuag at eu pensiwn, o dan ddeddfwriaeth DU mae'n ofyniad i bob cyflogwr gofrestru eu gweithwyr i gynllun pensiwn yn y gwaith os nid ydynt mewn un yn barod. Yr amcan yw helpu mwy o bobl i gael incwm ychwanegol, ar ben eu pensiwn y wlad, pan maent yn ymddeol. Os ydych yn optio allan bydd eich cyflogwr yn eich ail gofrestru i'r CPLIL oddeutu bob 3 blynedd o'r dyddiad y mae'n rhaid iddynt gydymffurfio â'r darpariaethau ail-gofrestru awtomatig.

A all fy nghyflogwr ofyn i mi neu fy ngorfodi i ymuno â'r Adran 50/50?

NI ALL eich cyflogwr ofyn i chi neu eich gorfodi i optio allan o'r cynllun. Fodd bynnag, os dyma'r achos, gallwch roi gwybod i'r Rheoleidiwr Pensiynau drwy fynd i'w gwefan: www.thepensionsregulator.gov.uk

Ffurflen Optio Allan Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol

Darllenwch y nodiadau drosodd yn ofalus cyn gwneud eich etholiad i optio allan. Ar ôl cwblhau'r ffurflen hon, dylech ei **DYCHWELYD I'CH CYFLOGWR**. Defnyddiwch inc DU os gwelwch yn dda. Mae'n rhaid i chi gwblhau ffurflen unigol ar gyfer bob swydd yr hoffwch optio allan ohoni.

Eich Manylion Personol										
Teitl: (✓ y blwch perthnasol)	Mr		Mrs		Miss		Ms		Arall	
Enw Llawn:										
Rhif Yswiriant Gwladol:							Dyddiad Geni:			
Cyfeiriad Cartref:										
							Côd Post:			
Rhif Ffôn:										
Cyfeiriad E-bost:										

Eich Manylion Cyflogaeth	
Cyflogwr:	
Dynodwch isod, fanylion y swydd yr ydych yn dymuno ei hethol i optio allan ohoni. Os ydych yn dymuno ethol mewn mwy nag un swydd, yna bydd angen i chi gwblhau Ffurflen Etholiad ar gyfer bob swydd.	
Rhif Cyfeirnod Cyflogau:	
Rhif y Swydd: (os yn berthnasol)	
Teitl y Swydd / Disgrifiad:	

Datganiad	
Yr wyf i, y sawl sydd wedi arwyddo isod, yn datgan yr wyf wedi ystyried y buddion o fod yn aelod o'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) ac ar ôl darllen y nodiadau canllaw, yr wyf wedi penderfynu nid wyf am barhau fel aelod o'r CPLIL. Rwyf yn cadarnhau:	
<ul style="list-style-type: none"> Yr hoffwn optio allan o gynilo tuag at fy mhensiwn . Rwyn deallt os ydwyf yn optio allan rwyf yn colli'r hawl i gyfraniadau pensiwn gan fy nghyflogwr. Rwyn deallt os ydwyf yn optio allan efallai y bydd gennyf incwm is pan fyddaf yn ymddeol. 	
Rwyf hefyd yn deall:	
<ul style="list-style-type: none"> Os wyf yn optio allan gyda llai nag 2 flynedd o aelodaeth fe all y byddaf yn gymwys i dderbyn ad-daliad o gyfraniadau, llai didyniadau treth ac yswiriant gwladol. Os wyf yn optio allan gyda 2 flynedd neu fwy o aelodaeth bydd fy muddion yn cael eu rhewi fel buddion gohiriedig yn y gronfa Bensiwn hyd at oed ymddeol. Ni fydd ad-daliad o gyfraniadau ar gael. Os wyf yn parhau wedi optio allan, bydd fy nghyflogwr fel arfer yn rhoi mi yn ôl i gynilo tuag at fy mhensiwn mewn oddeutu tair blynedd. Os wyf yn newid fy swydd, bydd fy nghyflogwr newydd fel arfer yn rhoi mi yn ôl i gynilo tuag at fy mhensiwn yn syth. O dan y rheolau ni fydd modd cyfuno buddion gohiriedig gyda aelodaeth newydd yn y dyfodol. 	
Llofnod:	
Dyddiad:	

At Ddefnydd Swyddogol yn Unig			
Mae'n gyfrifoldeb y cyflogwr i gydymffurfio â Rheoliadau Cofrestru Awtomatig ac i ad-dalu cyfraniadau drwy'r system Cyflogres os oes gan yr aelod lai na 3 mis o aelodaeth neu i afon hysbysiad terfynu i Gronfa Bensiwn Gwynedd os oes gan yr aelod 3 mis neu fwy o aelodaeth . Mae'n hanfodol fod copi o'r ffurflen optio allan yma yn cael ei hanfon i Gronfa Bensiwn Gwynedd gyda'r rhan isod wedi ei gwblhau. Dylech hefyd gadw'r ffurflen wreiddiol ar gyfer eich cofnodion.			
Os o dan 3 mis o aelodaeth:		Os 3 mis neu fwy o aelodaeth:	
Ffurflen wedi ei derbyn ar:	/ /	Ffurflen wedi ei derbyn ar:	/ /
Dyddiad dechrau talu pensiwn:	/ /	Dyddiad dechrau talu pensiwn:	/ /
Cyfraniadau wedi eu stopio ar:	/ /	Cyfraniadau wedi eu stopio ar:	/ /
Cyfraniadau wedi ad-dalu ar:	/ /	Hysbysiad Terfynu wedi ei anfon ar:	/ /

Opting out of the Local Government Pension Scheme

Notes of Guidance

PLEASE READ THESE NOTES OF GUIDANCE CAREFULLY BEFORE MAKING YOUR ELECTION.

What benefits will I lose by opting out of the Local Government Pension Scheme (LGPS)?

By opting out of the LGPS you are losing out on all these valuable benefits:

- A guaranteed pension, which increases annually, payable for life, and is based on your pay.
- A tax free lump sum when you retire.
- Lump-sum death grant of three times your pay if you die, paid to the people you have nominated.
- Pension for your husband, wife, civil partner or your eligible cohabiting partner.
- Pension if you become too ill to work.
- Early retirement if you're age 55 or over and made redundant.
- Tax relief on your contributions.
- Options to help you get more benefits by paying extra.
- Contributions from your employer.

What do I need to do to opt out?

In order to opt out please complete the attached form and return it to your **employer**. Pension contributions will stop from the next available payroll. If you have less than two years membership you will receive a refund of your contributions minus tax and National Insurance relief. If you have two years or more membership then your benefits will be frozen in the pension scheme until retirement age.

Have you considered the 50/50 section rather than opting out?

The 50/50 option could be an alternative option to opting out. Under the 50/50 section you have the option to pay half your normal contributions to build up half your normal pension during this time. You would however still get full life assurance cover, full ill health cover and full survivor benefits in the event of your death.

For more information and a 50/50 Election Form please contact Gwynedd Pension Fund.

Can I re-join the LGPS at a later date?

Yes, you can re-join the LGPS at any time in the future provided that you are under age 75 and remain working for an employer which offers membership of the LGPS. Please contact Gwynedd Pension Fund or your employer for a starters form. Please note you will not be able to aggregate any deferred benefits you had accrued if you decide to re-join the LGPS at a later date.

Will I be re-enrolled back into the Pension Scheme?

To encourage more people to save for their retirement, UK legislation requires all employers to enrol their workers into a pension at work if they are not already in one. The aim is to help more people have another income, on top of the State Pension, when they retire. If you opt out then your employer will normally automatically enroll you back into the LGPS approximately every 3 years from the date they have to comply with the automatic re-enrolment provisions.

Can my employer ask me or force me to opt out of the scheme?

No, your employer CANNOT ask you or force you to opt out of the scheme. However, if this is the case, you can inform the Pensions Regulator by visiting the website: www.thepensionsregulator.gov.uk

Local Government Pension Scheme Ceasing Active membership

Please read the notes overleaf carefully before making your Election to cease active membership. To proceed with your election, you will need to complete this form and **RETURN IT TO YOUR EMPLOYER**. Please use **BLACK** ink. A separate form must be completed for each post you wish to opt out.

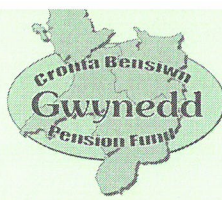
Your Personal Details									
Title: (please ✓ as appropriate)	Mr		Mrs		Miss		Ms		Other
Full Name:									
National Insurance Number:							Date of Birth:		
Home Address:									
							Post Code:		
Telephone Number:									
Email Address:									

Your Employment Details	
Employer:	
Please indicate below, details of the post in which you wish to cease active membership. Please note that if you wish to do so under more than one post, you will need to complete an Election Form for each of your employments.	
Payroll Reference Number:	
Post Number: (if applicable)	
Post Title / Description:	

Declaration	
I, the undersigned, declare that I have considered the benefits of being a member of the Local Government Pension Scheme (LGPS) and after reading the notes of guidance, I have decided that I do not wish to remain a member of the LGPS. I confirm:	
<ul style="list-style-type: none"> I wish to opt out of pension saving. I understand that if I opt out I will lose the right to pension contributions from my employer. I understand that that if I opt out I may have a lower income when I retire. 	
I also understand that:	
<ul style="list-style-type: none"> If I opt out with less than 2 years membership I will be treated as never having been a member of the Pension scheme and will be given a refund of contributions, less deductions for tax and National Insurance. If I opt out with 2 years or more service my benefits will be frozen as deferred benefits in the Pension scheme until retirement age. No refund of contributions will be given. If I stay opted out, my employer will normally put me back into pension savings in around three years. If I change my job, my new employer will normally put me back into pension saving straight away. Please note you will not be able to aggregate any deferred benefits you had accrued if you decide to re-join the LGPS at a later date. 	
Signature:	Date:

For Official Use Only			
It's the employer's responsibility to comply with Auto Enrolment Regulations and to refund contributions through the Payroll system if the member has less than 3 months membership or to send a termination notice to Gwynedd Pension Fund if the member has more than 3 months membership. It is essential that a copy of this opt out form is sent to Gwynedd Pension Fund with the section below completed. You should also keep the original form for your records.			
If under 3 months membership:		If 3 months or more membership:	
Form received on:	/ /	Form received on:	/ /
Date started paying pension:	/ /	Date started paying pension:	/ /
Contributions stopped on:	/ /	Contributions stopped on:	/ /
Contributions refunded on:	/ /	Termination notice sent on:	/ /

Etholiad i gofrestru i'r 'Adran 50/50' CPLIL

DARLLENWCH Y NODIADAU ISOD YN OFALUS CYN GWNEUD EICH ETHOLIAD.

Sut mae'r Adran 50/50 yn gweithio?

Mae yna ddwy adran yn y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) 2014. Mae yna'r elfen arferol, a elwir yn y **Brif Adran** ac mae yna'r **Adran 50/50**. Y **Brif Adran** yw ble rydych yn talu eich cyfraniadau arferol a derbyn cronïad pensiwn arferol, tra o dan yr **Adran 50/50**, rydych yn talu hanner eich cyfraniadau arferol i adeiladu hanner eich pensiwn arferol yn ystod y cyfnod hwnnw. Rydych yn derbyn gwarchodaeth bywyd llawn, buddion salwch llawn a buddion goroeswyr llawn be fyddech yn marw yn y ddwy adran.

Rydych yn gallu ethol i symud rhwng y **Brif Adran** a'r **Adran 50/50** ar unrhyw adeg. Bydd rhaid ethol yn ysgrifenedig i'ch cyflogwr er mwyn gwneud hyn. Bydd cwblhau'r ffurflen hon yn eich ethol i mewn i'r **Adran 50/50**. Er mwyn ail gychwyn yn y **Brif Adran**, bydd rhaid i chi wneud cais am ffurflen arall gan eich **cyflogwr**. Os ydych yn cyfrannu i'r CPLIL mewn mwy nag un swydd, gallwch ethol ar gyfer yr **Adran 50/50** mewn un, rhai neu holl eich swyddi, ond bydd rhaid i chi gwblhau ffurflen unigol ar gyfer bob swydd.

Am faint allaf aros yn yr Adran 50/50?

Mae'r Adran 50/50 wedi ei ddylunio i fod yn opsiwn tymor byr ar gyfer adegau ariannol anodd. Mae rhaid i'ch cyflogwr eich gofrestru yn ôl i mewn i'r **Brif Adran** o'r Cynllun yn unol â dyddiad ail-gofrestru Cofrestru Awtomatig eich cyflogwr. Bydd eich cyflogwr yn eich hysbysu pan fydd hyn yn digwydd. Os ydych yn dymuno parhau yn yr **Adran 50/50**, bydd angen i chi wneud etholiad arall.

Os ydych yn cychwyn cyfnod o 'ddim tâl' oherwydd salwach neu anaf, byddwch yn cael eich symud yn ôl i'r **Brif Adran** ar ddiwrnod cyntaf y cyfnod tâl nesaf ar ôl i chi ddychwelyd i'r gwaith. I barhau yn yr **Adran 50/50**, bydd rhaid i chi wneud etholiad arall.

Gallwch ddewis i ddychwelyd i'r **Brif Adran** ar unrhyw amser drwy hysbysu eich cyflogwr, gan gwblhau'r Ffurflen Etholiad perthnasol. Byddwch yna yn dechrau adeiladu buddion llawn yn y **Brif Adran** o'r cyflog nesaf.

Sut fydd fy mhensiwn yn cymharu o dan yr Adran 50/50?

ENGHRAIFFT (Yn seiliedig ar gyflog pensiwn blynyddol o £18,000)		
	PRIF ADRAN	ADRAN 50/50
Cyfraniadau Gros Blynyddol:	£1,044 (5.8%)	£522 (2.9%)
Cronïad Pensiwn Blynyddol:	£367.35 (1/49 ^{fed})	£183.67 (1/98 ^{ain})
Buddion Yswiriant Bywyd:	£54,000 (3 x £18,000)	£54,000 (3 x £18,000)

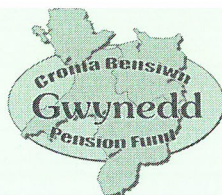
A fydd yr Adran 50/50 yn effeithio'r 'cyfraniadau ychwanegol' rwyf yn eu talu ar hyn o bryd?

Os ydych yn talu cyfraniadau ychwanegol neu yn ystyried talu cyfraniadau ychwanegol yn y dyfodol, cysylltwch â'r Adran Bensiynau i ddarganfod mwy ar sut gallai'r **Adran 50/50** effeithio ar hyn.

A all fy nghyflogwr ofyn i mi neu fy ngorfodi i ymuno â'r Adran 50/50?

NI ALL eich cyflogwr ofyn i chi neu eich gorfodi i ddewis ymuno â'r **Adran 50/50** y Cynllun. Fodd bynnag, os dyma'r achos, gallwch roi gwybod i'r Rheoleiddiwr Pensiynau drwy fynd i'r gwefan: www.thepensionsregulator.gov.uk

Election to register for the LGPS '50/50 Section'

PLEASE READ THESE NOTES OF GUIDANCE CAREFULLY BEFORE MAKING YOUR ELECTION.

How does the 50/50 Section work?

There are two sections in the Local Government Pension Scheme (LGPS) 2014. There is the normal element, known as the **Main Section** and there is the **50/50 Section**. The **Main Section** is where you pay normal contributions and receive the normal pension build up, whereas under the **50/50 Section**, you have the option to pay half your normal contribution to build up half your normal pension during this time. Regardless of whether you are contributing under the **Main Section** or the **50/50 Section**, you will get full life assurance cover, full ill health cover and full survivor benefits in the event of your death.

You can elect to move between the **Main Section** and the **50/50 Section** at any time. An election to do so must be made in writing, which must be returned to your **employer**. The completion of this form will act as your election to enter the **50/50 Section**. In order to re-enter the **Main Section**, you will need to request another form from your employer. If you contribute to the LGPS under more than one post, you can elect for the **50/50 Section** in one, some or all your employments, but you must complete a separate form for each post.

How long can I contribute under the 50/50 Section?

The **50/50 Section** is designed to be a short term option during periods of financial hardship. Your employer is required to enrol you back into the **Main Section** of the scheme in line with your employer's Automatic Re-enrolment date. Your employer will notify you when this is due to take place. If you then wish to continue in the **50/50 Section**, you will need to make another election. For further information on this, please contact your employer.

If you enter a period of 'no pay' due to sickness or injury, you will re-enter the **Main Section** of the scheme on the first day of the next available pay period following your return to work. To continue in the **50/50 Section**, you will need to make another election.

You can choose to enrol back into the **Main Section** at any time by informing your employer, via the completion of the appropriate Election Form. You would then start to build up full benefits in the **Main Section** from the next available pay period.

How will my pension compare under the 50/50 Section?

EXAMPLE (based on an annual pensionable pay of £18,000)		
	MAIN SECTION	50/50 SECTION
Annual Gross Contribution:	£1,044 (5.8%)	£522 (2.9%)
Annual Pension Build Up:	£367.35 (1/49 th)	£183.67 (1/98 th)
Life Assurance Cover:	£54,000 (3 x £18,000)	£54,000 (3 x £18,000)

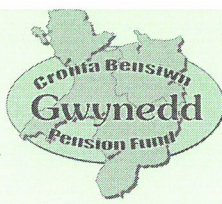
Will the 50/50 Section affect the 'additional contributions' that I am currently paying?

If you are paying additional contributions or considering paying additional contributions in the future, please contact the **Pensions Section** to find out more as to how the **50/50 Section** may impact on this.

Can my employer ask me or force me to elect to join the 50/50 Section?

Your employer **CANNOT** ask you or force you to elect to join the **50/50 Section** of the Scheme. However, if this is the case, you can inform the Pensions Regulator by visiting their website: www.thepensionsregulator.gov.uk

Etholiad i gofrestru i'r 'Adran 50/50' CPLIL

Fel aelod o Gynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL), gallwch ethol i dalu hanner eich cyfraniadau arferol er mwyn adeiladu hanner o'ch pensiwn arferol yn ystod yr amser yma. Mae hyn yn cael ei adnabod fel yr **Adran 50/50**. Fodd bynnag, os ydych yn ethol i ddo i mewn i'r **Adran 50/50**, **NI** fydd eich lwmp swm marwolaeth mewn gwasanaeth (grant marwolaeth) a buddion ymddeoliad salwch yn cael eu heffeithio o dan CPLIL 2014. **NI** ddylai'r ffurflen hon gael ei chwblhau os nid ydych yn aelod o'r CPLIL eto.

Darllenwch y nodiadau drosodd yn ofalus cyn gwneud eich Etholiad i leihau eich cyfraniadau dros dro a symud i'r Adran 50/50. Ar ôl cwblhau'r ffurflen hon, dylech ei **DDYCHWELYD I'CH CYFLOGWR**. Defnyddiwch inc **DU** os gwelwch yn dda.

Eich Manylion Personol

Teitl: (✓y blwch perthnasol)	Mr		Mrs		Miss		Ms		Arall	
Enw Llawn:										
Rhif Yswiriant Gwladol:								Dyddiad Geni:		
Cyfeiriad Cartref:										
								Côd Post:		
Rhif Ffôn:										
Cyfeiriad E-bost:										

Eich Manylion Cyflogaeth

Cyflogwr:										
Dynodwch isod, fanylion y swydd yr ydych yn dymuno ei hethol i symud i'r Adran 50/50 . Os ydych yn dymuno ethol mewn mwy nag un swydd, yna bydd angen i chi gwblhau Ffurflen Etholiad ar gyfer bob swydd.										
Rhif Cyfeirnod Cyflogau:										
Rhif y Swydd: (os yn berthnasol)										
Teitl y Swydd / Disgrifiad:										

Datganiad

Rwyf yn deall y byddaf yn talu hanner fy nghyfraniadau arferol er mwyn adeiladu hanner fy mhensiwn arferol yn ystod y cyfnod hwn. Gallaf ddychwelyd i'r **Brif Adran** ar unrhyw adeg gan hysbysu fy nghyflogwr yn ysgrifenedig. Byddaf yna yn dechrau adeiladu buddion llawn o'r cyfnod tâl nesaf bosib. Bydd fy nghyflogwr yn fy ail-gofrestru i mewn i'r **Brif Adran** o'r CPLIL yn unol â gofynion Cofrestru Awtomatig. **NID** wyf wedi cael fy ngorfodi ac nid ofynnwyd i mi ethol i ymuno â'r **Adran 50/50**. Yr wyf yn deall bod y dewis yr wyf yn ei wneud yn awr yn bwysig wrth gynllunio ar gyfer fy ymddeoliad ac os byddaf yn dewis i ymuno â'r **Adran 50/50**, byddaf yn derbyn incwm is pan fyddaf yn ymddeol, yn hytrach nag os byddwn yn aelod o **Brif Adran** y CPLIL.

Wedi darllen y wybodaeth uchod ar nodiadau canllaw drosodd, hoffwn ymuno a'r **Adran 50/50** o'r CPLIL o'r cyfnod tal nesaf bosib. **Rwyf am ddychwelyd y Ffurflen Etholiad yma i fy nghyflogwr.**

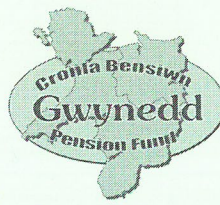
Llofnod:					Dyddiad:		
-----------------	--	--	--	--	-----------------	--	--

At Ddefnydd Swyddogol yn Unig

Ar ôl derbyn y ffurflen hon bydd rhaid i chi symud yr aelod a enwir uchod i'r **Adran 50/50** o'r gyflogres nesaf sydd ar gael. Eich dyletswydd chi fydd i ail-gofrestru'r aelod i'r **Brif Adran** yn unol â rheoliadau cofrestru awtomatig neu gyfnod o ddim tâl oherwydd salwch neu anaf. **Anfonwch gopi o'r ffurflen hon at yr Adran Bensiynau unwaith bydd y cais wedi cael ei weithredu.**

Ffurflen wedi ei dderbyn:	/	/	Dyddiad cychwyn Adran 50/50:	/	/
Dyddiad Cofrestru Awtomatig:	/	/	Ffurflen wedi ei anfon i Pensiynau:	/	/

Election to register for the LGPS '50/50 Section'

As a member of the Local Government Pension Scheme (LGPS), you can elect to pay half of your normal contribution and build up half of your normal pension during this time. This is known as the **50/50 Section**. However, if you do elect to enter the **50/50 Section**, your life cover lump sum death benefit (death grant) and ill health retirement benefits under the LGPS 2014 will **NOT** be affected. This form should **NOT** be completed if you have yet to become a member of the LGPS.

Please read the notes overleaf carefully before making your Election to temporarily reduce your contributions and move to the **50/50 Section**. To proceed with your election, you will need to complete this form and **RETURN IT TO YOUR EMPLOYER**. Please use **BLACK** ink.

Your Personal Details

Title: (please ✓ as appropriate)	Mr		Mrs		Miss		Ms		Other	
Full Name:										
National Insurance Number:							Date of Birth:			
Home Address:										
							Post Code:			
Telephone Number:										
Email Address:										

Your Employment Details

Employer:			
Please indicate below, details of the post in which you wish to move to the 50/50 Section . Please note that if you wish to do so under more than one post, you will need to complete an Election Form for each of your employments.			
Payroll Reference Number:			
Post Number: (if applicable)			
Post Title / Description:			

Declaration

I understand that I will pay half my normal contribution to build up half my normal pension during this time. I can revert back into the **Main Section** of the Scheme at any time by informing my employer in writing. I will then start to build up full benefits from the next available pay period. My employer will enrol me back into the **Main Section** of the LGPS in accordance with Automatic Enrolment requirements. I have **NOT** been forced or asked by my employer to elect to join the **50/50 Section** of the Scheme. I understand that the choice I make now is important in planning for my retirement and if I elect to join the **50/50 Section**, I will receive a lower income when I retire, rather than if I was a member of the **Main Section** of the LGPS.

Having read the above information and the notes of guidance overleaf, I wish to join the **50/50 Section** of the LGPS from the next available pay period. **I will return this Election Form to my employer.**

Signature:	Date:
------------	-------

For Official Use Only

On receipt of this form please move the above named member to the **50/50 Section** from the next available payroll. It will be your duty to re-enrol the member into the **Main Section** in line with auto enrolment regulations or a period of no pay due to sickness or injury. **Please send a copy of this form to the Pension Section once the request has been implemented.**

Form received:	/ /	50/50 Section Start Date:	/ /
Auto-enrolment date:	/ /	Form sent to Pension Section:	/ /

Eitem 9

PWYLLGOR: **BWRDD PENSIWN**
DYDDIAD: **3 MAWRTH 2020**
TEITL: **CYNHADLEDD LAPFF, 4-6 RHAGFYR 2019 - BOURNEMOUTH**
PWRPAS: **ER GWYBODAETH**
AWDUR: **DELYTH JONES-THOMAS**

---

1. CEFNDIR

- 1.1 Ar 4,5 a 6 Rhagfyr 2019, cynhaliwyd yr 24ain Cynhadledd Local Authority Pension Fund Forum (LAPFF) yn Bournemouth. Mae'r ddogfen atodol, a baratowyd gan Hymans Robertson, yn crynhoi'r prif faterion a gyflwynwyd gan y siaradwyr gwadd yn ystod y gynhadledd.
- 1.2 Mynychodd y Cynghorydd Stephen Churchman ar ran y Pwyllgor Pensiynau, a Osian Richards ar ran y Bwrdd Pensiwn.

2. THEMAU

- 2.1 Gwytnwch corfforaethol a'r heriau y mae hyn yn eu creu oedd thema gyffredinol y gynhadledd.
- 2.2 Rhai o'r pynciau oedd yn cael eu trafod eleni oedd rheoli gwastraff bwyd a phlastig, trosglwyddo ynni, a diogelwch ar y we.

Atodiad

Papur Hymans Robertson – 'Conference Highlights'

Conference highlights

Local Authority Pension Fund Forum (LAPFF) – Conference 2019, Bournemouth

The 24th annual LAPFF conference took place over 4 to 6 December with the overarching theme of Corporate Resilience: Challenges to Shareowners.

Day 1

Welcome to the conference

Doug McMurdo, Chair of the LAPFF, provided the initial introductions to the conference and the programme of events.

Update on the Investor Tailing Dams Initiative

Adam Matthews (Church of England), Monica Dos Santos & Marcela Rodrigues (Community representatives), Leticia Aleixo & Julia Neiva (Business and HR Resource Centre), Estel Blay (Catapult): Moderator – Rob Chapman

- Adam discussed the engagement activity in relation to mining companies in South America and the failures of tailing dams which had caused the deaths of hundreds of people
- A number of investor interventions have been progressed including a push for a new global standard, greater disclosure requirements, the need for a global database, better and more consistent company reporting and finally the need to align insurers and investors on the proposed interventions
- Monica and Marcela gave emotive accounts of their experiences and the horrific impact of the dam collapses in Bermadinho and Samarco and tragic loss of life
- Marcela highlighted the issue of mental health in the communities including those of her own family. This included the minimal access to psychiatric help which is controlled by the mining companies
- Estel discussed the ability for satellite-based technology to help monitor and manage tailings dams

Controlling food waste and plastic in production and packaging

Mark Little & Tony McElroy (Tesco): Moderator – Glyn Caron

- Mark discussed the work Tesco are doing under their Little Help plan to reduce food waste
- 1/3 of all food produced is currently wasted while 1 in 9 people in the world go hungry
- Tesco have sent no food to landfill since 2009 and want to help halve global food waste by 2030
- Tony discussed their customer focussed ethos and steps taken to reduce plastic and packing waste
- He discussed their 4 R's approach – remove, reduce, reuse and recycle

- Tesco expect to have 1bn less items of plastic going through stores in 2020

LAPFF Engagement Round-up 2019

Aaron Brenner (UFCW), Rob Chapman & John Gray (LAPFF Executive): Moderator - Doug McMurdo

- Aaron gave a case study on Amazon and the risks and concerns for investors
- Motions raised by investors are increasing and getting a greater share of the (non Jeff Bezos) votes
- Investors can help by supporting shareholder resolutions, meeting stakeholders and affected workers and through direct engagement
- Rob discussed LAPFF's engagements with housing companies and the work of Climate Action 100+
- John provided first-hand experience from recent engagements. Some positive movement with RyanAir with a change of position on board independence and recognition of unions. Sports Direct is not as positive; concerns over auditors not signing accounts, family members in key senior roles and going back on a proposal to have John take an observer role at the next Board meeting.

Day 2

National Grid's net zero commitment

Sir Peter Gershon (National Grid): Moderator – Rodney Barton

- Sir Peter outlined the work National Grid are doing to transition to net zero by 2050
- The UK has reduced emissions by 44% since 1990 but a significant change in the energy system is required, including: acceleration of electrification, heat decarbonisation pathways (80% still use gas for heat), carbon capture technology, and clean transport and energy transition
- More investment is needed in infrastructure and the skills to develop these solutions

Just transition

Nick Robins (LSE), Chris Huhne (Engaged Tracking): Moderator – Tom Harrington

- Nick spoke about energy transition and the need for investors to help drive support for climate action
- The Just Transition statement sets out the need to adopt sustainable development goals in an integrated way and the impact on workers, communities and citizens
- Transition pathways should include social metrics with investors taking action to drive thinking on investment strategy, corporate engagement, capital allocations and policy advocacy.
- Chris discussed the difficulty in carbon pricing and the sequence of policy reforms required to transition
- Key messages were that total carbon risk matters, there is greater evidence of positive returns from green investing and there is more regulatory pressure that will help drive this

Informed not inflamed: a realistic approach to the energy transition

Cllr Barney Crockett (Aberdeen), Kingsmill Bond (Carbon Tracker), Murray Worthy (Global Witness): Moderator – Tauqueer Malik

- Cllr Crockett's discussed his experiences in Aberdeen and the challenges in engaging with oil and gas companies; many are state owned and some are moving from public to private equity ownership
- He noted the reduced costs in renewables is helping to drive change but commitment to carbon capture is required to help achieve targets
- Kingsmill touched on the shifts we have seen in the costs of renewable energy in the last 5 years; it is often the most economical option with emerging economies leapfrogging developed nations in its use.

- Policy action is speeding up the shift to renewables; projections suggest fossil fuel demand will peak in 2020s
- Investors should be wary that many incumbents are still in denial

Employees on the Board

Martin Gilbert (Aberdeen Standard): Moderator – Cllr Barney Crockett

- Martin discussed employee board representation with Cllr Crockett and the audience
- Provided some background on FirstGroup and the importance of having employees on the board
- Viewed the employee role as working with the other non-executive directors to help engage with management
- Noted that these are challenges for employee board reps around working relationships with colleagues maintaining the balance between company and independent representation

Cyber Security/social media abuse

Seyi Akiwowo (Glitch), Chandni Vaghela (Home Office): Moderator – Rachel Brothwood

- Seyi discussed the importance of digital self-care and self-defence and the work of Glitch in trying to help combat online abuse
- Highlighted the roles that technology companies can play in preventing on-line abuse and the lack of awareness on reporting abuse and the policies of these companies in dealing with reports
- Chandni discussed the rise of internet usage - 3bn people now on-line around ¼ of whom are children
- Gave a frank account of the increase in child sexual exploitation and implications for this as more developing countries gain internet access - 53% of abuse material being of children under the age of 10
- Discussed the role of organisations such as the Internet Watch Foundation

Media Standards

Dan Evans (former journalist at Trinity Mirror): Moderator – John Gray

- Dan discussed the phone hacking scandal and the culture and working practices of tabloid newspapers throughout the period to 2011.
- Explained the nature of the legal proceedings and his views on the way in which newspapers were able to control the flow and access to information
- He referred to the recent actions of Harry and Meghan which he believes will drive further investigations and change in the industry

Day 3

Gender Diversity Panel

Deborah Gilshan (100% Club), Claire Payn (30% Club), Nisha Long (Citywire): Moderator – Yvonne Johnson

- There has been significant progress in working towards gender diversity at board level at FTSE 100 companies, but progress is still slow in the FTSE 250 and beyond
- The use of aspirational targets (not quotas) has been effective.
- In the investment community the problem is more acute with a very small number of female investment managers who tend to look after smaller portfolios of niche asset classes

Arcelor Mittal: the journey towards carbon neutrality

Alan Knight (Arcelor Mittal): Moderator – Rob Chapman

- Steel is in practically everything and already has a better track record in carbon than many other metals. However, the process of making steel is carbon intensive
- One of the main features of steel is that it is highly reusable, but recycling steel is not sufficient to meet demand and likely never will be
- Arcelor Mittal is experimenting with the likes of carbon capture (where the carbon is distilled into ethanol to make plastic or jet fuel) and using waste wood/plastic/hydrogen in place of coal
- There is a significant cost to moving to less efficient methods. They compete against companies not making these changes so they may find themselves uncompetitive; policymakers need to embrace change.
- The industry is trying to build a 'Responsible Steel' hallmark to encourage companies to purchase steel made in a more environmentally friendly way to encourage the entire industry to clean itself up.

Other conference sessions

No delegates were available to attend these sessions

Eitem 10

PWYLLGOR:	BWRDD PENSIWN
DYDDIAD:	3 MAWRTH 2020
TEITL:	CYNHADLEDD LLYWODRAETHU'R CPLIL, 23–24 IONAWR 2020 - EFROG
PWRPAS:	ER GWYBODAETH
AWDUR:	SHARON WARNES

---

1. CEFNDIR

- 1.1 Ar y 23^{ain} a'r 24^{ain} o Ionawr 2020, cynhaliwyd yr 16^{eg} Cynhadledd Llywodraethu Blynyddol y CPLIL yn Efrog. Mae'r ddogfen atodol, a baratowyd gan Hymans Robertson, yn crynhoi'r prif faterion a gyflwynwyd gan y siaradwyr gwadd yn y gynhadledd.
- 1.2 Mynychodd y Cynghorydd John Brynmor Hughes a'r Cynghorydd Aled Wyn Jones ar ran y Pwyllgor Pensiynau, a Sharon Warnes ar ran y Bwrdd Pensiwn.

2. MATERION I'W HYSTYRIED

2.1 Scheme Advisory Board (SAB)

- Fel rhan o'r prosiect llywodraethu da bydd Rhan 3 o'r prosiect nawr yn canolbwyntio ar sefydlu dangosyddion perfformiad (KPIs)
- Fel rhan o'r cod tryloywder (code of transparency), bydd canllawiau statudol newydd ar y ffordd gyda system ar lein.
- Nodwyd bod y symudiad tuag at brisiad 4 blynedd oddi ar y bwrdd ar hyn o bryd.
- Bydd holiadur y Bwrdd allan canol Chwefror.

2.2 Sicrhau Cydymffurfiaeth

- Nodwyd y pwysigrwydd bod y Bwrdd Pensiwn lleol yn cael gwybod am "data breaches" a bod rhain yn cael sylw er mwyn dysgu gwersi ac yn ymddangos yn y Cynllun Gweithredu.

2.3 Safbwynt Aelod o'r Cynllun

- Mae Unsain yn parhau o'r farn, yn genedlaethol, bod y pwls yn dweud wrth y cronfeydd beth ddylai ddigwydd a bod costau yn parhau yn uchel! Fel y nodwyd uchod, soniwyd eto am y cod tryloywder a synhwyrwyd bydd y SAB yn edrych llawer mwy manwl ar hyn.

2.4 **Prif Anerchiad: Yr Arglwydd Hutton**

- Prif neges Yr Arglwydd Hutton oedd bod rhy ychydig o bobl yn arbed arian ar gyfer y dyfodol a'i fod yn teimlo bod angen "Minister for Savings".
- Mae Bwrdd Pensiwn Gwynedd eisoes wedi trafod hyn, a'r ffaith mai'r rhai ifanc yng Ngwynedd sydd unai yn tynnu allan o'r Gronfa Bensiwn neu ddim yn rhoi digon i mewn. Oes angen i'r Bwrdd ystyried sut i gael mwy i fuddsoddi?

2.5 **Rheoleiddio'r Diwygiadau (TPR - The Pensions Regulator)**

- Mae angen trefniadau cadarn ar gyfer adnabod, asesu ac adrodd ar dor-cyfraith.
- Mae angen cael polisi gwrthdaro buddiannau, a threfnu i asesu'r gofrestr risg yn aml.
- Mae angen sicrhau bod trefniadau (SLA) digon cadarn gyda chyrrff eraill mewn perthynas â chasglu a chadw gwybodaeth.
- Nodwyd bod gan TPR ganllawiau ar 'scams' mewn trosglwyddiadau pensiwn.

2.6 **Diweddariad Cyfreithiol**

- Nodwyd bydd y Ddeddf Pensiwn 2020 allan yn Ebrill neu Hydref. Bydd y Ddeddf yma yn rhoi llawer mwy o bwyslais ar sicrhau diwydrwydd dyladwy (due diligence), e.e. dangos tystiolaeth, fel slip cyflog, pan mae person yn trosglwyddo allan neu i mewn.
- Gyda buddsoddiadau, nodwyd y bydd gofynion yn dod ym Mehefin gyda chanllawiau gan TPR. Awgrymwyd y bydd gofyn cyfreithiol i osod amcanion ar gyfer rheolwyr buddsoddi.
- Bydd gan y Weinyddiaeth Tai, Cymunedau a Llywodraeth Leol (MHCLG) canllawiau ar fuddsoddiadau gyda'r Llywodraeth yn ymgynghori yn y dyfodol agos. Awgrymwyd y bydd posib, ble mae pryderon, i'r Ysgrifennydd Gwladol ddod i mewn i ddweud sut dylid buddsoddi arian.

Atodiad

Papur Hymans Robertson – 'Conference Highlights'

Conference highlights

LGPS Governance Conference - Public Service Pension Reform – Life After Hutton

The 16th Annual LGPS Governance Conference took place in York on 23 and 24 January 2020, opened by Scheme Advisory Board (SAB) Chair, Cllr Roger Phillips. The conference covered a range of topical items for the Local Government Pension Scheme, including Responsible Investment, governance, compliance, actuarial and legal.

Do get in touch with your usual Hymans Robertson contact if you wish to discuss something in more detail.

Day 1 - Keynote Address

Anthony Arter – The Pensions Ombudsman

- The PO is impartial, customer-focussed and a free alternative to courts
- LGPS complaints have been steady at around 300 a year
- 24% of LGPS complaints were upheld in 2018/19 (lower than average of 28% across for all schemes)
- Volumes of transfer complaints are reducing. Complaints relating to scams are low.
- 47% of LGPS complaints are about ill health. Member communication is very important and can reduce complaints.

How the SAB levy is spent

Cllr Roger Phillips, Scheme Advisory Board Chair.

A look at the work being undertaken by the SAB including a review of its achievements.

- The integrity of the scheme is vital – it supplies dignity in retirement for many people.
- SAB website contains lots of documents and links. There are now c15,000 employers and £275bn in assets.
- The latest MHCLG minister is Luke Hall (appointed July 2019 although first meeting with SAB is only now about to take place!).
- SAB's achievements include the annual report, the code of transparency on fees (developed with the Investment Association and over 120 asset managers now signed up), good governance project, and work to date on Responsible Investment guidance and pooling governance (meeting to discuss next steps with Chairs of Joint Committee on 28 Jan).

Securing Compliance

Gerard Moore, Local Pension Board Chair – Northumberland, Powys and Bedfordshire

An evaluation of the role of LPBs from the coal face.

- The Board is a 'critical but supportive friend'.
- The relationship between Pension Committee, LPB and officers is crucial, with the democratic services officer playing a key role. A strong relationship between the LPB and Pensions Administration manager is also needed.
- Board agendas should include The Pensions Regulator, SAB and PO reports.
- TPR 'cohort review' contains lots of recommendation for LGPS funds to apply locally e.g. cyber security, cleaner data.

The Scheme member's perspective

Jon Richard, UNISON

A summary of the impact of the Hutton reforms from the fund member's viewpoint.

- The Government's implementation was an issue leading to lengthy union negotiations, strikes, and Danny Alexander's 25 year "guarantee" of no further reform.
- Member representatives are on LPBs, but not yet on all pools.
- The Government was told that cost management would cause issues e.g. austerity, mortality, pay growth.
- Pools are dictating to, rather than serving, funds. Running costs are a concern - funds should take back control.

Panel Session – Is the cost cap fit for purpose?

Chair Jeff Houston, LGA Head of Pensions;

Panel: Melanie Durrant, Barnett Waddingham; Alison Murray, Aon; Richard Warden, Hymans Robertson; Paul Middleman, Mercer.

Various questions were put to the panel of actuaries about the cost management (not just "cap") process and McCloud. Points included:

- Cost management being in a 'parallel universe' compared to actual costs paid by employers in the real world
- The risk that measuring long term cost cap assumptions, such as longevity, over short time periods can lead to a breach before the long-term trend is known.
- Recognition that McCloud may place a huge burden on LGPS administration teams

Day 2 - Keynote Address

Lord Hutton of Furness

Lord Hutton looked back over the period since his report was published on public sector reforms.

- Pace of change won't slow down; climate change is likely to be the biggest issue
- Auto enrolment has been a big success in terms of pensions provision but there are challenges around people not saving enough for retirement
- The key pillars of reform were 1) Career Average Revalued Earnings (fairer vs Final Salary), 2) cost management (transparency about who's paying what), and 3) governance (to demonstrate good stewardship)
- The report warned at the time against building in age related protection because of the danger of age discrimination.
- The UK is not a nation of savers – is more compulsion needed? Lord Hutton would like to see a 'Minister for Savings' where tax and pensions policy are joined-up instead of separate.

Regulating the reforms

Nick Gannon, The Pensions Regulator

How is the LGPS measuring up against TPR's standards on governance and administration?

- TPR is finalising the revised, single code of practice. The new code is a new way of approaching TPR's expectations rather than a new set of expectations.
- TPR is setting clearer expectations and moving towards a being a more proactive regulator. The message is "don't be afraid" and if you have a problem "we are here to help".
- Nick ran through TPR's annual survey results for 2018. The message is that the LGPS measures up pretty well but there is room for improvement.
- On annual benefit statements, it is better to get them out slightly late and 100% accurate than to send out inaccurate statements to hit the deadline.
- Highlights from the LGPS 'deep dive' visits were revealed – there is over-reliance on local authority controls (especially on cyber security), little documentation on internal processes in some funds, some risk registers lack details, and there is not enough monitoring of risks

Legal update

Kirsty Bartlett, Squire Patton Boggs

All you need to know to keep the lawyers at bay!

- The Pension Schemes Bill was reintroduced in the House of Lords on 7 Jan 2020. It will have a number of implications for LGPS funds.
- The Bill will strengthen the employment link between receiving scheme and member, so due diligence required for transfers will become greater. For example, the fund might need to see payslips to confirm the member is working where they say they are

- TPR's information gathering powers will be extended with new civil penalties where information is not volunteered
- Pensions Dashboard – a great idea but a big and complicated project. Accurate data will be essential to make it work. Will it become the “HS2 of pensions”?!
- On pensions taxation – we may see something about the taper in the next budget.

Why responsible investment matters

Caroline Escott, PLSA

The rise and rise of RI regulation and policy

- Policymaker interest? Risk-adjusted returns, investment in social sector and enterprises, mitigating climate risk (Boris Johnson is chairing the Government's response, highlighting its high importance).
- However, there are barriers in the form of a lack of client demand, a lack of standardised data, and insufficient member engagement.
- There is a strong political imperative to ensure some positive outcomes from United Nations climate change summit COP 26 in Glasgow later this year.
- RI guidance to be launched at PLSA conference in May.
- PLSA has lots of online guidance and tools. SAB guidance – phase 2 and 3 being worked on.

Investment spotlight

Deirdre Cooper, Investec Asset Management

A look at topical investment issues.

- We should talk less about “disinvestment” and more about “investment” and focus on opportunities. Current investment trends will not meet the commitments of the Paris agreement.
- We're on track for 5 degrees of warming - £2.4tn of investment is needed until 2035 to decarbonise
- Future trajectory of warming will depend on pace of policy response including use of technology
- Carbon footprinting has 3 scopes; scope 1 – direct emissions from factories, scope 2 – gas etc used by consumers, scope 3 – supply chain and use of products. Typically 75% of emissions are in scope 3.
- China is growing emissions but also investing heavily in research on carbon reduction

Eitem 11

Cyfarfod:	Bwrdd Pensiwn
Dyddiad:	03/03/2020
Teitl:	Pecyn hyfforddiant y Rheoleiddiwr Pensiynau
Awdur:	Meirion Jones, Rheolwr Pensiynau
Pwrpas:	Er Gwybodaeth a gweithrediad

1. Cyflwyniad

Fel rhan o'r rhaglen hyfforddi, mae'n ofynnol i aelodau'r bwrdd ymgymryd â phecyn hyfforddiant ar-lein y Rheoleiddiwr Pensiynau. Bydd yr hyfforddiant hwn yn galluogi aelodau bwrdd i gyrraedd y lefel isaf o wybodaeth a dealltwriaeth a gyflwynwyd yn Neddf Pensiynau 2004.

Mae'r pecyn cymorth yn cynnwys naw modiwl Dysgu Hanfodol ar gyfer Ymddiriedolwyr a saith modiwl dysgu gorfodol pecyn cymorth y Sector Cyhoeddus.

2. Modiwlau Dysgu Hanfodol ar gyfer Ymddiriedolwyr

Rhennir y modiwlau yn senarios llai sy'n dilyn bwrdd cynllun Budd Diffiniedig (BD) wrth iddynt lywodraethu'r cynllun a mynychu cyfarfodydd ymddiriedolwyr, delio â materion, cwrdd â chynghorwyr a chyfathrebu ag aelodau ar hyd y ffordd.

Wrth i chi weithio trwy'r senarios byddwch yn cymryd rhan mewn trafodaethau ymddiriedolwyr fel aelod o'r bwrdd a bydd eich gwybodaeth yn cael ei phrofi trwy gwestiynau 'pwynt penderfynu'. Yn dibynnu ar eich ateb efallai y cewch eich cyfeirio at diwtorialau technegol i ddysgu mwy am y pwnc fel rheoli risg a rheolaethau mewnol, opsiynau buddsoddi diodyn ar gyfer cynlluniau Cyfraniadau Diffiniedig (CD) neu gynlluniau adfer ar gyfer cynlluniau BD.

Mae gan bob modiwl asesiad i brofi'ch gwybodaeth sydd, os caiff ei basio, yn cael ei ychwanegu at eich cofnod datblygu. Gallwch chi lawrlwytho a rhannu eich cofnod datblygu fel prawf o'ch cyflawniadau.

Y naw modiwl Dysgu Hanfodol i Ymddiriedolwyr ar gyfer cynllun DB yw:

Modiwl	Beth mae'r modiwl yn ei gwmpasu:	Amser astudio mewn oriau
Cyflwyno cynlluniau pensiwn	Pensiynau galwedigaethol a sut maen nhw'n cael eu rhedeg	1 awr

Rôl yr ymddiriedolwr	Sut brofiad yw dod yn ymddiriedolwr, mynychu cyfarfodydd bwrdd, dyletswyddau, pwerau ac amddiffyniadau	1 awr 15 mun
Rhedeg cynllun	Rheoli risg, cynnal data aelodau a gweithio gydag ymgynghorwyr a darparwyr gwasanaeth	1 awr 15 mun
Deddf pensiynau	Deddfwriaeth yn ymwneud â phensiynau, Y Rheoleiddiwr Pensiynau, triniaeth dreth pensiynau, pensiynau'r wladwriaeth a gweithdrefnau anghydfod aelodau	1 awr 15 mun
Cyflwyniad i fuddsoddiad	Buddsoddi mewn cynllun pensiwn, mathau o asedau, risg, gwobr, cylchoedd economaidd, rheolaeth weithredol a goddefol, arallgyfeirio a rheoli buddsoddiadau	2 awr 15 munud
Sut mae cynllun BD yn gweithio	Sut mae buddion yn cronni ac yn cael eu cyfrifo, cyfamod y cyflogwr ac yn cydnabod pryd y gall gallu cyflogwr i fodloni rhwymedigaethau pensiwn fod mewn perygl	1.5 awr
Ariannu eich cynllun BD	Rhagdybiaethau amrywiol a ddefnyddir i fesur sefyllfa ariannu cynllun a'r gwahanol fesurau a ddefnyddir i bennu lefel ariannu cynlluniau	1.5 awr
Cynlluniau adfer BD, cyfraniadau ac egwyddorion cyllido	Pennu cyfraniadau a chynhyrchu cynllun adfer a datganiad o egwyddorion cyllido	1.5 awr
Buddsoddi mewn cynllun BD	Adolygu'r strategaeth fuddsoddi, offer i helpu ymddiriedolwyr fel dadansoddi senarios, modelu amcanestyniadau a modelu stochastig ac enghreifftiau o newidiadau y mae ymddiriedolwyr yn eu gwneud i'r dyraniad asedau.	2 awr

Essential learning for trustees

These are the modules you must pass to achieve the required level of trustee knowledge and understanding based upon your scheme type and size selected (or indicated) at registration. If the selection looks incorrect, you may need to [change your profile criteria](#).

Introducing pension schemes

60 minutes

The trustee's role

75 minutes

Running a scheme

75 minutes

Pensions law

75 minutes

An introduction to investment

135 minutes

How a DB scheme works

90 minutes

Funding your DB scheme

90 minutes

DB recovery plans, contributions and funding principles

90 minutes

How a DC scheme works (2014)

60 minutes

Investment in a DC scheme

60 minutes

Investment in a DB scheme

60 minutes

3. Rhaglen Gwasanaeth Cyhoeddus

Rhennir rhaglen Gwasanaeth Cyhoeddus ar-lein y Rheoleiddiwr Pensiwn yn saith cwrs ar wahân sydd wedi'u cynllunio i'ch galluogi i dipio i mewn ac allan o'r cynnwys, a dysgu ar eich cyflymder eich hun. Gellir lawrlwytho'r holl wybodaeth, sy'n golygu y gallwch chi astudio all-lein hefyd.

Mae pob cwrs yn cynnwys amrywiaeth o weithgareddau i weddu i'r ffordd rydych chi am ddysgu. Mae hyn yn cynnwys:

- modiwl e-ddysgu sy'n cynnwys tiwtorial technegol ac astudiaeth achos
- asesiad i brofi'ch gwybodaeth.
- daflen waith i wirio eich cynllun i'ch helpu chi i gymhwyso'r dysgu i'ch cynllun eich hun
- ymarferion y gallwch eu cwblhau'n unigol neu fel grŵp i brofi'ch gwybodaeth neu brosesau'r cynllun
- enghreifftiau ac adnoddau ychwanegol i ddod â'r dysgu'n fyw

Amcangyfrifir y bydd pob cwrs yn cymryd awr i'w gwblhau.

Mae'r cyrsiau'n cwmpasu'r pynciau canlynol mewn perthynas â llywodraethu a gweinyddu cynlluniau gwasanaeth cyhoeddus:

Cwrs	Beth mae'r cwrs yn ei gwmpasu
Gwrthdaro buddiannau	Dysgwch beth yw gwrthdaro buddiannau, pa mor bwysig yw bod yn ymwybodol ohonynt a'u heffaith bosibl. Byddwch hefyd yn darganfod sut i reoli gwrthdaro.
Rheoli risg a rheolaethau mewnol	Dysgu sut i nodi, gwerthuso, rheoli a monitro risgiau cynllun. Byddwch hefyd yn dysgu am reolaethau mewnol a ddefnyddir i liniaru risg.
Cynnal data aelodau cywir	Dysgu am y gofynion ar gyfer cynnal data aelodau cyflawn a chywir. Byddwch hefyd yn dysgu am gofnodion eraill y mae'n rhaid eu cadw.
Cynnal cyfraniadau aelodau	Dysgu am y gofyniad i fonitro cyfraniadau aelodau a sut i reoli cyfraniadau hwyr.
Rhoi gwybodaeth i aelodau ac eraill	Dysgu am y wybodaeth y mae'n ofynnol i gynlluniau gwasanaeth cyhoeddus ei darparu i aelodau.
Datrys anghydfodau mewnol	Dysgu am y gofyniad i gynlluniau gael gweithdrefn datrys anghydfod mewnol.
Adrodd achosion o dorri'r gyfraith	Dysgu am bwy rhaid adrodd am achosion o dorri'r gyfraith, penderfynu pryd i roi gwybod am dorri'r gyfraith a sut i gyflwyno adroddiad.

[Your learning](#) | [Help](#)

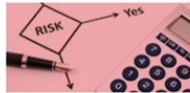
Your learning

The toolkit features various courses. Select a course to view the course page and choose an activity:

Conflicts of interest

30 minutes

Managing risk and internal controls

30 minutes

Maintaining accurate member data

30 minutes

Maintaining member contributions

30 minutes

Providing information to members and others

30 minutes

Resolving internal disputes

30 minutes

Reporting breaches of the law

30 minutes

4. Profi'ch cyflawniadau

Mae'r rhaglen Gwasanaeth Cyhoeddus yn eich galluogi i argraffu neu arbed cofnod datblygu sy'n profi eich cyflawniadau yn y rhaglen.

Mae pob cwrs yn cynnwys asesiad ar-lein ac ar gyfer pob un rydych chi'n pasio bydd eich cofnod datblygu yn cael ei ddiweddarau gyda'ch sgôr. Gellir lawrlwytho'r cofnod datblygu ar unrhyw adeg ac wrth i fodiwlau newydd gael eu cyflwyno byddwch yn gallu pasio'r rhain a'u hychwanegu at eich cofnod hefyd.

5. Sut i fewngofnodi?

Mae mwy o wybodaeth ar y dudalen ganlynol:

<https://www.thepensionsregulator.gov.uk/en/public-service-pension-schemes>

Sefydlwch eich cyfrif eich hun ar y wefan ganlynol:

<https://trusteetoolkit.thepensionsregulator.gov.uk/>